

د معاصر جاهلیت یو بل اړخ

اسلام سياسي دين او نظام يې نړيوال بشري ضرورت دی

نوانديشى دينى

به هدايت آنان اقتداء كنيد!

بحران محیط زیست

علل و عوامل و راه حل آن از دیدگاه اسلام

این کتاب را می‌توانید از سایت اینترنتی امت پرودکشن بدست بیاورید.

www.ummatproduction.com

امت پروډکشن

امت مجله

امت پروډکشن د گڼو خپرونو له لارې چې په حالاتو او د ژوند په واقعیتونو پورې اړه لري غواړي چې د اسلامي امت او نړۍ وضعیت د موثوقو سیاسي، فکري او فقهي تحلیلونو له لارې امت ته وړاندې کړي

امت کتاب

امت پروډکشن با نشر کتب جالب و بیدارگر سعی می‌نماید تا افکار ناب و خالص فکری، سیاسی و فقهی که از عقیده اسلامی نشأت نموده است را به امت اسلامی پیش کش نماید

امت صوتی

امت پروډکشن با نشر آدیوهای جالب و بیدارگر تلاش مینماید تا مفاهیم فکری، سیاسی و فقهی را به امت اسلامی انعکاس دهد

امت ویدیو

امت پروډکشن د گڼو ویدیوگانو په خپرولو سره هڅه کوي چې د اسلامي تاریخ د زریڼو دورو مختلف ابعاد او د اسلامي امت او نړۍ اوسني واقعیتونه انځور کړي

www.ummatproduction.com

موضوعات محوری

- ۱ اسلام سياسي دين او نظام يې نړيوال بشري ضرورت دی
- ۷ توهم بی‌طرفی و شفافیت؛
- ۱۳ د اسلام او مسلمانانو پر وړاندې د غرب یوه بله وسیله
- ۱۶ نواندیشی دینی
- ۲۲ ریفورم (REFORM) که د اسلام د له منځه وړلو هڅه!
- ۲۸ سکولاریزم چیست و چه ربطی به اسلام دارد؟
- ۴۳ حل وسط و میانه‌روی " نیرنگی برای

سایر موارد

- ۳۳ به هدایت آنان اقتداء کنید!
- ۳۶ بهرني سودي پورونه؛ د استعمار لپاره یو اسلوب
- ۳۹ گره بزرگ... و وابستگی حقیقی به فرهنگ اسلامی

د امت مجلې دا گڼه د څه لپاره؟!

امت مجله مو دا ځل د استعمار له يوې بلې وسيلې خبروي. دا وسيله تر نورو هغو پټه او مرموزه ده. پېژندل يې ژورې هڅې او څېړنې ته اړتيا لري. په سطحې څېړنه باندې د هغوی افکار، غوښتنې او موخې د درک وړ نه دي او نه يې خطرونه ارزول کېدای شي. ځکه هغوی هڅه کوي د امت تر پوست لاندې د هغوی د ټولنو په رگونو کې داخل شي.

ظاهراً له شته انحطاط څخه د وتلو په نامه خپلې هڅې توجیه کوي. خو هغوی د مسلمانانو لپاره د نهضت او ويښتابه لاره له پيله غلطه کړې ده. ځکه هغوی د امت د انحطاط عوامل او اسباب د نورو امتونو د انحطاط پر عواملو او اسبابو قياس کړي دي.

هغوی زموږ د وروسته پاتې والي ستونزه دقيقه نه ده درک کړې، نو ځکه کومې حللارې چې وړاندې کوي، هغه هم بشپړې غلطې دي او له غربي استعمار سره پوره مرسته کوي. نو امت ته د دا ډول دښمنانو پېژندنه حتمي او اړينه ده. ځکه اسلامي امت خپل ځانگړی تاريخ او هويت لري. امت د نهضت پر مهال د دې بصيرت درلود چې دا درک کړي چې زه څوک يم او څوک نه يم. اما نن د شته انحطاط له امله دغه درک ډېر کمزوری شوی او حتی په ځينو برخو کې لا بشپړ له منځه تللی دی.

دا هغه کسان دي چې ځانونه «دیني روشنفران» يا «دیني نواندېشان» گڼي. دوی غواړي د اروپايي مسيحيت په څېر پر اسلام له سره غور وکړي. ترڅو يې ريفورم (اصلاح) کړي او يا يې له بنسټه و رغوي او پر ځای يې ټولني ته بل لادينه او سېکولر بدیل وړاندې کړي.

د دوی اساسي ستونزه داده چې سترگې يې غربي مادي پرمختگ رڼدې کړې دي. پرته له دې چې اسلام، اسلامي امت او د هغو تاريخ ژور مطالعه کړي، تللي د غرب د مادي پرمختگ تاريخ يې ژور مطالعه کړي. هلته يې ليدلي چې غرب هغه وخت مادي پرمختگ کړی، کله يې چې تحريف شوی مسيحيت د انساني ژوند او سياست له ډگر څخه څنډې ته کړی او يوازې تر کليسا پورې يې محدود کړی دی. نو ځکه دوی دې نتيجې ته رسېدلي چې په اسلامي ټولنو کې اسلام هم بايد له ژوند او سياست څخه څنډې ته شي او تر جومات پورې محدود کړای شي.

بله ستره ستونزه يې دا ده؛ چې دوی هغه اسلام ته چې د قيامت تر قيامه د انسان د ټولو ستونزو د حل وړتيا لري او ټول پخواني آسماني اديان يې منسوخ کړي دي، د تحريف شوي مسيحيت په سترگه گوري. ځکه په عيسويت کې نور د الهي شريعت هېڅ نه دي پاتې، يوازې د هغوی د روحانيونو هوا او هوس پکې ځای پر ځای شوی دی او په منځنيو پېړيو کې يې دا هم ثابتې کړې چې هېڅ انساني ستونزه يې نشوای حل کولای او نه يې له ساينس سره توافق درلود.

حال دا چې کوم خالق چې کاینات، انسان او ژوند خلق کړي دي، هماغه خالق د وحی له لارې د قرآن او سنتو را استوونکی هم دی. نو ځکه هغه الهي قدر چې انسان يې د ساينس له لارې کشفوي، اسلام ورڅخه څوارلس سوه کاله وړاندې خبر ورکړی او هېڅ داسې څه نشته چې ساينس په بې طرفۍ سره ثبوت کړي وي او له اسلام سره ټکر ولري. اما دا بايد په ياد ولرئ چې کله ساينس هم له بې طرفۍ څخه بهر کيږي او داسې څه د ساينس تر نامه لاندې خلکو ته وړاندې کوي چې هغه ساينسي ثابت شوي نه وي. نو ځکه بيا له اسلام سره ټکر کوي او

کله ناکله له اسلام څخه د مسلمانانو ناسم او غیر دقیق تعبیر هم د دې سبب کیږي چې دا ډول تناقض رامنځ ته شي.

په هرصورت اصل بحث مې دا نه دی، بلکې هغه ږونداندي دي، چې زموږ سپېڅلی دین اسلام یې له تحریف شوي دین عیسویت سره مغالطه کړی او زموږ ستونزه چې د منځنیو پېړیو د اروپایانو له ستونزې سره بشپړ توپیر لري، غلطه کړې ده. ځکه زموږ اصلي ستونزه دا ده؛ چې له اسلامي افکارو او احکامو څخه مو فهم او درک دومره ضعیف شوی چې نشو کولای هغه په ټولنه کې تطبیق کړو او خپلې ستونزې له خپلې عقیدې سره سمې حل کړو. نو ځکه د نورو حللارې او نظامونه کاپي کوو.

که اسلامي امت یو ځل بیا له اسلامي عقیدې او شریعت څخه داسې فهم او درک ترلاسه کړي چې له قرآن او سنتو څخه په شرعي اجتهاد خپلې ستونزې د خپلې عقیدې له مخې حل کړي، نو دا مهال به موږ له شته انحطاط څخه د نهضت او ویبستا په لور چټک ګامونه پورته کړو. داسې ګامونه چې د بشري ایډیولوژیو پیروان به ډلې-ډلې په اسلام کې داخلېږي. نن موږ له اسلام څخه دغه فهم نه لرو، خو ګڼ شمېر دعوتګران د دغه فهم د رامنځ ته کېدو لپاره د امت په منځ کې فکري او سیاسي فعالیت او مبارزه کوي، ترڅو له بنسټه د مسلمانانو دغه ناوړه وضعیت بدل کړي.

اما دغه ږونداندي هڅه کوي د وحی پر ځای انسان د بشري ژوند محور وګرځوي او ګام پر ګام د اروپا د مادي پرمختګ تاریخ په اسلامي امت کې تعقیب کړي او همدې ته ټولني او ځوانان هڅوي. په داسې حال کې چې موږ د رسول الله صلی الله علیه وسلم د پرمختګ له مسیر څخه په پیروي باندې مکلف یو او یوازې هغه صلی الله علیه وسلم زموږ لپاره هغه بېلګه ده چې باید ګام پر ګام یې د ژوند په ټولو برخو کې تعقیب کړو.

که څه هم د اسلام د داسې ستر منافق طبیعت د پېژندنې لپاره یوه ګڼه مجله او ځینې محدودې لیکنې بسنه نه کوي، مګر بیا هم موږ هڅه کړې ترڅو د دغه ږوند اندو نوري ځانګړنې او خصوصیات، د هغوی اساسي افکار او نظریات، له دین، وحی، قرآن او سنتو سره د هغوی ژوره او تدریجي دښمني، له استعمار سره مرسته، له اسلام او مسلمانانو سره خیانت، له څېړنیزو، فکري مرکزونو او رسنیو څخه د هغوی د ګټې اخیستنې څرنگوالی او دا چې څنګه د اسلام سرې کرښې او قطعي مسایل غواړي په ټولنه کې تر پوښتنې لاندې راولي او بالاخره یو شمېر مدني فعالان، د بځو او بشري حقپالان را وپاروي، ترڅو په ټولنه کې خپل زهر و شیندي او د یو شمېر بې تجربې او له اسلام څخه خالي ذهنه انسانانو زړونه او مغزونه تسخیر کړي؛ د امت مجلې په دغه ګڼه کې یې ولولئ!

اسلام سياسي دين او نظام يې نړيوال بشري ضرورت دی

سیف الله مستنیر

هغوی د اسلام تر بل هر اړخ ډېر په سياسي برخه بریدونو ته زور ورکړی، چې دا هم د ښکېلاکګرو او د هغوی د استخباراتي کړيو لپاره اهمیت لري، نو ځکه يې هغوی ته د مدني خوځښتونو، ټولنيزو بنسټونو، مدني او سياسي فعالينو او يو شمېر رسنيو په جامه کې ځانګړې پاملرنه کړې ده.

دغه مضر عناصر لاس ته راوسته په افغانستان کې په پوره صراحت سره خپل افکار نشي بيانولای، مګر بيا هم هڅه کوي، ترڅو په شف-شف سره ووايي چې وحی (قرآن او سنت) د اوسني بشري واقعیت لپاره حللاره نه ده، نو ځکه بايد د منځنيو پېړيو

افغانستان اوس له سوچه اسلامي مفاهيمو سره د غېږې نيونې پر لوبغالي بدل شوی. يوې خواته د مخلصو مسلمانانو له خوا د اسلام د بيا حاکمولو لپاره هڅې او مبارزه روانه ده، بلې خواته د ښکېلاک په لمسونه ځينو کړيو او افرادو د دين د اصلاح کولو «ريفورم» او آن ځينو له بنسټه د «بيارغولو» غږ پورته کړی دی. دغه افراد او کړی د ديني روپاندې يا ديني نواندېشي دعوه کوي. په داسې حال کې چې هغوی په شرقي يا غربي، خو غير اسلامي افکارو روزل شوي او له اسلام څخه يې د اسلامي اصولو پر اساس پوهه، فهم او درک خورا ضعيف دی.

دغه مضر عناصر لاس ته راوسته په افغانستان کې په

پوره صراحت سره خپل افکار نشي بيانولای

د مسيحيت په څېر اسلام هم د ټولنيز، سياسي، اقتصادي او فرهنگي ډګر څخه څنګ ته کړای شي. هغوی په ټولنه کې د ناورين اصلي لامل د ساينس او دين، عقل او وحی، مکتب او مدرسې تر منځ منازعه بولي. د دوی «اصلاحگران» هڅه کوي، ترڅو ساينس او دين، عقل او وحی، مکتب او مدرسې سره پخلا کړي، آن تر دې چې د شريعت او فقهې پر ځای عبادات او اخلاق ترويج کړي.

دوی د خپلې مبارزې لپاره داسې الفاظ غوره کړي، چې سطحې فکره او له اسلام څخه خالي ذهنه خلکو ته ښکلي ښکاري او د منحطو ديني علماوو پر وړاندې د عقده يي انسانانو د عقدو د راسپړلو لپاره غوره وسيله بریښي. نو ځکه وايي چې موږ غواړو

نو ځکه د اسلام په اړه د روپاندې پر ځای د پرديو له مفکورو اغېزمن شوي او په پایله کې له غربي فکر، فرهنگ او سياست څخه په روڼاندو مقلدينو بدل شوي دي.

د دغو افرادو او کړيو شمېر خورا محدود دی، کوم ځانګړی انسجام او واحد تعريف شوی هدف هم نه لري، خو د اسلام په اړه د عامو وګړو، په ځانګړې ډول له اسلام څخه د هغو خالي ذهنه ځوانانو، چې تقريباً د تېرو دوو لسيزو اشغال په اوږدو کې ټولنيز او سياسي ډګر ته راغلي، د اسلام په اړه د هغوی د اذهانو د مغشوشولو لپاره پراخې هڅې کوي. له همدې امله د اشغالګرو او ښکېلاکګرو د سفارتونو، موسسو، رسنيو او لاسپوڅي دولت د پام وړ ګرځېدلي.

د "دَيْن" له واحدې ريښې څخه اخستل شوی او ټول فروع يې همدغه اصل ته ورگرځي. چې انقياد او ذليل کېدو ته ويل کېږي. همداراز د طاعت په معنی دی؛ کله چې څوک غاړه کېږدي او طاعت غوره کړي. "مَدِينَةٌ" چې د (مَفْعَلَةٌ) په وزن ده، ځکه په دې نوم سره نومول شوې چې هلته د واک د څښتن يا ولی الامر (رسول الله صلى الله عليه وسلم) طاعت او پيروي کېږي. (الْمَدِينَةُ) وينځي او (الْعَبْدُ مَدِينٌ) هغه غلام ته ويل کېږي چې د کار او زيار په نتيجه کې بادار ته ذليل شوي وي. آن تر دې چې دين د هغه عادت په معنی هم دی چې انسان ورباندې معتاد شوی وي او بالاخره د هغه پرلپسې پيروي کوي. د الله متعال دا قول چې فرمايي: (مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ فِي دِينِ الْمَلِكِ) [يوسف: ۷۶]، يعنې: ځکه چې يوسف عليه السلام د مصر د پادشاه د قانون پر اساس نشو کولای خپل ورور ونيسي. نو په دغه آيت شريف کې د پادشاه د قانون او د هغه د طاعت په معنی دی. دې ته ورته الله سبحانه وتعالى فرمايي: (مَالِكِ يَوْمَ الدِّينِ) [الفاتحة: ۴]، يعنې: د حکم، حساب او جزاء د ورځې څښتن. ځکه دا هغه چارې دي چې بايد انسان ورته غاړه کېږدي. دې ته ورته متدين کس؛ هغه چا ته ويل کېږي چې داسې څه ورباندې تحميل شي چې نه يې غواړي. له همدې امله قرض ته هم دين ويل کېږي چې قرضدار بايد د قرض ورکوونکي مديون وي، چې بايد يا يې قرض ادا کړي او يا يې د بشنې غوښتنه ترې وکړي. د يادونې وړ ده چې د دين معنی تر دې هم پراخه ده، ما يوازې ځينې هغه معنی ګانې دلته را نقل کړې چې له موضوع سره يې اړخ لګاوه او بس.

نو پورتنی لغوي معنی او په مدينه منوره کې د رسول الله صلى الله عليه وسلم له حکم او تطبيق څخه دا نتيجه اخلو چې د اسلام دين يوازې عقايد، عبادات او اخلاق نه دی، بلکې، د انساني فطرت نه د راولاړو شوو ستونزو حللارې، الهي قانون او شريعت دی. له همدې امله د مسلمانانو تر انحطاط پورې چا دا جرئت نه و کړی چې ووايي اسلام سياست نه دی. ځکه اسلام له شحې سره د يوځای کېدو

دين له خرافاتو، وحشت او جزم اندېښی څخه پاک کړو. ځکه د اوسنيو مسلمانانو بېلابېلو ډلو لکه؛ صوفيانو دين له خرافاتو، جهاديانو له وحشت او تکفيريانو له جزم اندېښی سره مل کړی دی. دوی پر دې هم بسنه نه کوي، بلکې هڅه کوي، ترڅو ديني اساسات د خپلو نفساني غوښتنو او غربي بادارانو په خوښه له سره ورغوي او حتی د دين پرځای غواړي ټولني ته نوی بدیل وړاندې کړي. دوی خپله دغه هڅه د ټولني د پرمختګ او پراختيا لپاره لومړنی او اساسي شرط بولي.

هغوی وايي د دغه رسالت د حمل لپاره بايد داسې مفکرين تربيه او په ټولنه کې رامنځ ته کړل شي، چې هېڅ ديني او ايډيولوژيک تعهد و نه لري، د اديانو، مذاهبو، سياسي او فکري مکتبونو له تعدد څخه هېڅ کرکه ونه لري او بايد د دغه رسالت حاملين پوره ډيموکراتان وي.

پورتنی سرريزې ته په پام، غواړو د دغه ليکنې له لارې له يوې خوا د اسلام له سياسي نظام سره د دوی له دشمنی پرده پورته کړو او له بلې خوا د اسلام له سياسي فکر او نظام څخه هغه ګردونه پاک کړو چې له پېړيو راهيسې د مسلمانانو د انحطاط او تقريباً يوه پېړۍ د اسلامي نظام د نشتوالي له امله پرې لوېدلي. والله ولی التوفيق!

دين که «Religion»؟

لکه څنگه مې چې په سرريزه کې له اسلام څخه د اسلامي اصولو پر بنسټ د دوی فهم او درک ډېر ضعيف وباله. پر همدې اساس؛ د هغوی لومړنی غلطې زموږ د دين او د غرب د «Religion» مترادف ګڼل دي. ځکه «Religion» يوازې پر عقیده او عبادت دلالت کوي. مگر د دين معنی تر دې ډېره پراخه ده. نو له همدې امله اسلام ته «Religion» نشو ويلی، بلکې اسلام يو دين دی. دا چې دين څه ته وايي بايد د هغه مفهوم د رسول الله صلى الله عليه وسلم د زمانې او له هغه وروسته دريو پېړيو په عربي ژبه کې درک کړو، نه د معاصرې عربي ژبه له مخې.

ابن فارس په مقاييس اللغة کې ليکي چې دين

څخه تر نړيوالو اړيکو پورې د انسانانو په ژوند کې مداخله کېږي او له انساني فطرت څخه ټولو راپورته شوو ستونزو ته يې حللارې ورکېږي دي؛ يعنې د انسان اړيکه يې له خالق سره د عقايدو او عباداتو له لارې، له بل انسان سره يې د معاملاتو او عقوباتو له لارې او له خپل ځان سره يې اړيکه د اخلاقو، معوماتو او ملبوساتو له لارې تنظيم کېږي ده.

دين فردي پدیده ده، که دله بيزه او ټولنيزه؟!

بله موضوع چې دغه ږونداندي يې پر اسلام ورتيې هغه داده؛ چې دين ورته د «Religion» په څېر انفرادي ښکارنده (پدیده) ښکاري. دوی دين له ټولنيز او سياسي حالت څخه فردي ساحې ته محدودوي. حال دا چې دغه مفکوره هم له غربي سيکولر فرهنگ څخه را اخیستل شوې او هڅه کوي زموږ پر ټولنو يې تحميل کړي. ځکه کله چې د رنسانس پرمهال په غرب کې له کليسا څخه روڼاندو آزادي واخيسته او بالاخره د دين او سياست د بېلتون منځنی حل يې رامنځ ته کړ، نو دين يې له ژوند او سياست څخه څنډې ته کړ او ټولنې ته يې داسې سپکولر نظام جوړ کړ، چې افرادو ته يې مطلقې آزادي تامينولې. نور ژوند او سياست د خدای محوری پر ځای پر انسان محوری باندې بنا شو. نو ځکه انسان په ژوند او سياست کې د خدای او وحی له اغېز څخه آزاد شو او په عقيدوي، بيان، ملکيت او شخصي برخو کې مطلقې آزادي ورکړل شوې. د دغو آزاديو طبيعي پايله دا شوه چې د فرديت (Individualism) مفکوره په ټولنه کې پياوړې شي او انسان له هر ډول فطري، ديني، قبایلي او قومي ارزښتونو څخه بېل شو. نو څوک چې د خپلې فردي آزادي پر مټ کوم دين غوره کوي، بايد هغسې دين وټاکي، چې يوازې عقايد، عبادات او اخلاق ولري، نه دا چې په ټولنه، سياست او اقتصاد کې فعال رول ولوبوي او د ژوند په بېلابېلو برخو کې مداخله وکړي. له همدې امله له دين څخه دغه انفرادي تعبير مروج شو او دا دی د غربي اشغال او استعمار تر سيوري لاندې له غرب څخه ږانده مقلدين يې نن سبا په افغانستان کې

هم ترويجوي.

اسلامي تاريخ شاهد دی چې اسلام له لومړي سره انفرادي دين نه و، بلکې ټولنيز، سياسي او د ژوند ټولې برخې يې را نغاړلې. رسول الله صلی الله عليه وسلم د بعثت له لومړۍ ورځې، نورو ته دعوت ورساوه او نوي کسان يې مسلمان کړل، تر هغې چې د صحابه و ځانگړې کتله (ډله يا حزب) يې له وحی سره سمه تربيه کړه او بيا يې د ټولنې له ناروا مفکورو، کفري نظام او ظالمو چارواکو سره مبارزه پيل کړه، ترڅو د خپل فکر او عقيدوي حللارو (نظام) د تطبيق په موخه د دولت د تاسيس لپاره هلې ځلې وکړي. نه يوازې رسول الله صلی الله عليه وسلم، بلکې ټولو صحابه کرامو د اسلام دغه ډله بيزه، ټوليز او ټولنيز مکلفيت درک کړی و. دا يوازې د اسلام ځانگړنه نه وه، بلکې د تاريخ په اوږدو کې ټولو آسماني اديانو او پيغمبرانو همدغه رسالت درلود، ترڅو د وخت د ناروا مفکورو، نظامونو او چارواکو پر وړاندې مبارزه وکړي، هغه راوپرځوي او ټولنې ته د وحی له غوښتنې سره سم نظام تاسيس کړي.

دا سمه ده چې په اسلام کې ځينې مکلفيتونه او مسؤليتونه انفرادي دي او حتی په قبر او حشر کې ورڅخه انفرادي پوښتنه کيږي، خو دغه انفرادي مسؤليتونه هم د يوه ټوليز، ټولنيز او سياسي چتر تر سيوري لاندې ممکن دي چې ترسره شي. خو د اسلام له مخې گڼ شمېر مکلفيتونه بيا ټوليز، ټولنيز او ډله بيزه دي، په دنيا او آخرت کې ورڅخه په ټوليز، ډله بيزه او ټولنيزه توگه پوښتنه کيږي. تاسو د الله متعال لاندې پيغامونو ته پام وکړئ، چې څومره اساسي مسايل پکې ټوليز پيغام لري او ټول انسانان او يا هم ټول مسلمانان مکلف کوي:

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا
الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
يُحْيِي وَيُمِيتُ فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ
الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

(الأعراف: ۱۵۸)

ای پیغمبره! (خلکو ته) ووايه: زه تاسو ټولو (عربو،

دا له يوناني، هندي، چينايي او غربي اديانو څخه د دغو ږونداندو اغېزمن توب دی چې هڅه کوي، پر اسلام او مسلمانانو يې هم ور وټپي. حال دا چې اسلام له دغو اديانو سره بشپړ توپير لري او د الله سبحانه و تعالی له لوري ثابت دين دی چې د بشري عقل د تکامل پر مهال يې له داسې مفکورو او حللارو سره په آخزمان کې بشر ته را استولي، چې د قيامت تر ورځې له انساني فطرت څخه راولاړې شوې ستونزې بشپړې حل کړي.

د رسالت موخه؛ بشارت او انذار که حکم او حکومتولي؟!

د ږونداندو بله ادعا دا ده چې وايي رسالت يوازې د بشارت او انذار لپاره و، نه د حکم او حکومتولي لپاره او وايي چې حکومتولي د رسالت برخه نه ده. دوی ډېره ستره خبره کوي او هڅه کوي، د اسلام بشپړ سياسي، ټولنيز او ټوليز اصالت له منځه يوسي. دا سمه ده چې د انبياوو مکلفيت د نبوت په برخه کې بشارت او انذار دی، اما عملاً د خلکو د ستونزو د حل لپاره د ټولو انبياوو مکلفيت د خپل دين حاکميت و او د همدې لپاره يې ټول عمر مبارزې کړې ترڅو خپل دين حاکم کړي او د خلکو ټولې ستونزې يوازې د را نازل شوي دين له لارې حل کړي. مگر دا چې گڼ شمېر انبيا خپل دغه هدف ته نه دي رسېدلي، يا بشري ټولنو يې پر وړاندې مقاومت کړی او بالاخره هغه د عذابونو په واسطه هلاک شوې دي او ځينو نورو پيغمبرانو بيا تر هغه په دغه لار کې مبارزه کړې چې شهيدان شوي، اما يو شمېر نور بيا په دغه برخه کې حاکميت ته رسېدلي، چې تر ټولو څرگندې بېلگې يې؛ داوود، سليمان، موسی او محمد صلی الله عليه وسلم دي. له عقيدوي پلوه انبياء د بشارت او انذار په برخه کې ټول معصوم دي. اما د شرعي احکامو په رڼا کې د واقعيت پېژندل، د مدعي او مدعي عليه تر منځ د استدلال قوت او ضعف او بالاخره پر دغه واقعيت باندې قضاوت کول، هغه څه دي چې هغوی هم د نورو انسانانو په څېر حکم او فيصله

عجمو، تورو، سپينو، ژېړو او سرو) ته د الله سبحانه و تعالی استازی يم. هغه ذات چې آسمانونه او ځمکې د هغه په واک کې دي. له هغه پرته بل معبود نشته. هغه مړه کوي او ژوندي کوي. نو پر الله او د هغه پر استازي ايمان راوړئ، هغه استازی چې أمي دی او پر الله سبحانه و تعالی او د هغه په خبرو ايمان لري. د هغه پيروي وکړئ ترڅو هدايت ومومئ.

شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّىٰ بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَىٰ أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ ۗ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ ۗ اللَّهُ يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَن يُنِيبُ

(الشورى: ۱۳)

يعني: الله سبحانه و تعالی تاسو (مؤمنانو ته) داسې دين د شريعت په توگه غوره کړی دی چې هغه يې نوح عليه السلام ته توصيه کړی و او مور هغه تا ته وحی او ابراهيم، موسی او عيسى عليهم السلام ته سپارلی و، ترڅو هغه قايم (حاکم) کړي او په هغه کې تفرقه و نه کړئ. دا هغه څه دي چې تاسو مشرکين هغه ته رابولئ او هغه پر مشرکينو ډېر سخت تمامېږي. الله متعال هر چا ته چې وغواړي د دغه دين لپاره يې غوره کوي او هرڅوک چې د هغه خوا ته وروگرځي، د هغه لور ته يې لارښوونه کوي.

پورتنی او دې ته ورته لسگونه نور آيتونه شته چې د اسلام د سپېڅلي دين پر مختلفو اړخونو دلالت کوي او دا ثابتوي چې اسلام انفرادي دين نه، بلکې ټوليز، ټولنيز او سياسي دين دی، چې گڼ شمېر انفرادي مکلفيتونه يې هم انسان ته متوجې کړي دي. چې اسلامي دولت لومړی په دنيا کې د ځينو انفرادي او ډېرو ډله ييزو او ټولنيزو مسؤوليتونو په اړه پوښتنه کوي او بيا په قبر او حشر کې الله سبحانه و تعالی هم له فردي او هم له ټوليزو او ټولنيزو مکلفيتونو څخه پوښتنه کوي.

دی را لېرلی، مگر کله چې (هغه رسول او نبي به د الله سبحانه و تعالی آیات خلکو ته) تلاوت کړي وو، شیطان (به د هغوی په زړونو کې وسوسې، اباطیل او شبهې القا کولې)، نو الله سبحانه و تعالی به د (پیغمبرانو د تبلیغ په واسطه هغه خرافات او افسانې) له منځه وړلې او په پایله کې به یې خپل آیتونه حاکمول او الله سبحانه و تعالی ډېر خبر او د حکمت خاوند دی.

همدراز اسلام د هر څه لپاره حللارې وړاندې کوي، مگر دغه حللارې باید د مجتهد په واسطه د شرعي اجتهاد له لارې وخت په وخت نوې او تجدید شي. ځکه انساني مشکلات او د ژوند سطحه وخت په وخت بدلون مومي. په دې اړه الله متعال فرمایي:

وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى
وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ

(النحل: ۸۹)

یعنې: او موږ دغه (آسماني) کتاب پر تا نازل کړی، چې د ټولو څېزونو بیانوونکی او د مسلمانانو لپاره د هدایت، رحمت او بشارت وسیله ده. نو اسلام د یوه مکمل دین په توګه د ټولو پیغمبرانو د رسالت د بشپړتیا په موخه له داسې وړتیا سره را استول شوی چې د شرعي اجتهاد په واسطه د قیامت تر ورځې بشري ستونزې حل کولای شي.

اسلامي نظام (خلافت) شرعي حقيقت دی، که

تاريخي؟

بالآخره دیني نواندېشان او ږونداندي خپله وروستی هڅه کوي، ترڅو خلافت د مسلمانانو تاریخي تجربه وښيي، مگر دوی هېره کړې، چې خلافت یو شرعي حقیقت دی. ځکه د فقهي اصولو له مخې درې ډوله حقیقت شتون لري: شرعي، عرفي او لغوي حقیقت. کله چې په نصوصو (قرآن او سنت) کې د هرې راغلي اصطلاح په اړه څېړنه کېږي، لازمه ده چې پورته یاد درې ګوني حقیقتونه

کوي او له محدود انساني عقل څخه کار اخلي. خو دا چې د فیصلې معیار یې څه دی، له شک پرته یوازې هغه حللارې دي چې وحی شوې دي او بس. نو انبیاء علیهم السلام هم ستونزې او واقعیت او هم د وحی پیغام د عقل په واسطه پېژني، اما حللار ورته یوازې له وحی او دین څخه وړاندې کوي. په دې اړه الله متعالی په ډېر صراحت سره فرمایي:

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ
بِمَا أَرَاكَ اللَّهُ وَلَا تَكُن لِّلْخَائِنِينَ خَصِيمًا

(النساء: ۱۰۵)

موږ کتاب (قرآن) په حق سره پر تا نازل کړی، ترڅو پر خلکو له هغه څه سره سم چې الله سبحانه و تعالی تا ته ښودلي، حکم وکړي او د خیانو (ګناه کارانو) مدافع مه اوسه.

د شیطان وسوسې، ورته د انساني عقل نبوغ ښکاري!

ږوندانو ته کله نا کله د شیطان وسوسې هم د خپل عقل نبوغ ښکاري. له همدې امله ادعا کوي، چې د نبوت د ختم معنی دا ده چې نور انسانان هغه عقلي تکامل ته رسېدلي، چې دین ته اړتیا نه لري، نو ځکه الله متعالی د نبوت پای اعلان کړ او وروسته له دې باید انسان د خپل عقل له مخې ژوند وکړي. دا هغه څه دي چې د کفارو او شیطانانو له وسوسې پرته ورته هېڅ دلیل شتون نه لري. ځکه الله متعال د پخوانیو ادیانو په اړه هم انسان ته د شیطان د دا ډول وسوسو په اړه داسې اشاره کوي:

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا إِذَا
تَمَنَّى الْقَى الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ فَيَنْسَخُ اللَّهُ مَا
يُلْقَى الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكِمُ اللَّهُ آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
حَكِيمٌ

(الحج: ۵۲)

یعنې: موږ له تا مخکې داسې رسول او نبي نه

اتفاق رانقل کړی دی. تر دې چې د خلافت دولت مسلمانانو ته د قرآن په څېر په تواتر رسېدلی، یوازې تقریباً یوه پېړۍ کېږي چې د هغه له سقوط څخه را په دېخوا د هغه په تواتر کې قطع راغلي. خو د نړۍ اوسني واقعیت ته په کتو، چې ټول بشریت د بشري ایډیولوژیو او نظامونو څخه د راپورته شوو ناورینونو سره لاس او گریوان دی او هڅه کوي رینستینی بدیل ومومي. رینستینی بدیل هم د نړۍ په اُفق کې د راخو په درشل کې دی، مگر دښمنان د خپلو لاسپوڅو په واسطه پورتنی یاد شوي گمراه کوونکي پرازیت خپروي. سره له دې به دغه نظام یو ځل بیا ډېر ژر طلوع وکړي او هغه مهال به یوازې اسلام پلی کړي، هغه چې د انسان، ژوند او کایناتو د خالق دین دی او د بشر د سیاست (چارو د سنبالنس) لپاره یې را استولی، ځکه **(أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ)** آیا هغه څوک چې دغه مخلوقات یې پیدا کړي، د هغوی (په حال) نه پوهیږي؟ **(هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنْشَأَكُمْ مِّنَ الْأَرْضِ وَإِذْ أَنْتُمْ أَجِنَّةٌ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ)** هغه له هماغه پیله چې تاسو یې له ځمکې پیدا کړئ او له هغه ورځې چې د جنین په توگه د خپلو میندو په خېټو کې وئ؛ ستاسو په حال تر ټولو ښه پوه دی.

نو ای مسلمانانو، راپاڅئ! د دین او د هغه د نظام اصلي مفهوم، حقیقت او پیغام درک کړئ! د همدغه دین د سیاسي نظام (خلافت) لپاره مبارزه وکړئ! د مسیحي ریفورمیست مارټین لوتر پر ځای رسول الله صلی الله علیه وسلم د ځان لپاره قائد او لارښود وټاکئ او د نبوت پر منهج د راشده خلافت په تاسیس سره د الله سبحانه وتعالی ملاتړ وکړئ، ترڅو د همدغه نظام په واسطه الله سبحانه وتعالی ستاسو ملاتړ وکړي او گامونه مو ټینګ کړي. ځکه الله فرمایي چې:

(إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ).

سیف الله مستنیر

د حزب التحریر-ولایه افغانستان د مطبوعاتي دفتر رییس

ټویټر: s_mustanir@

په نظر کې ونیول شي او فقیه کولای شي دا درک کړي چې په شرعي نص کې راغلی لفظ لومړی شرعي معنی لري، چې باید واخستل شي، که شرعي معنی یې نه درلوده، بیا یې په عرفی معنی پسې گرځي، که یې هغه هم ونه مونده، بیا یې باید په عربي ژبه کې معنی ولټوي چې په کوم سیاق کې راغلي ده.

نو کله چې موږ په نصوصو په ځانگړې توگه په سنتو کې د خلافت لفظ او اصطلاح گورو، په صراحت سره د هغه شرعي معنی د اسلام د حکومتی نظام په توگه مومو او په دې اړه لسگونه صحیح احادیث او د صحابه و اجماع شتون لري چې د اسلامي امت په تاریخ کې هېچا ورڅخه سترگې نه دي پټې کړې، یوازې اوسنی د انحطاط او فتنې وخت دی چې له پردیو نه په اغېزمنتیا سره دغه ډونداندي د دې جرئت کوي چې ووايي خلافت د امت تاریخي تجربه ده.

د امت تاریخ په دې شاهدي ورکوي چې علماوو د خلافت او امامت د وجوب په اړه هېڅ اختلاف نه درلود. دا چې چا یې په اړه څنگه څرگندونې کړې او چا څنگه، هغوی د اوسني حالت تصور نه کاوه. نو دلته د نمونې په څېر د ځینو نومونه رانقلوم: ابو المعالی جوینی، ماوردي، ابن حزم، ابن حجر هیثمی، ابن حجر عسقلاني، ابن خلدون، نسفي، جمال الدین غزنوي، عضد الدین ایجی، قرطبي، ابن تیمیه، شوکانی، شمس الدین رملی او داسې نور.

پورته یادو شوو علماوو او مشرانو خلافت د دین تر ټولو ستره وجیبه او ځینو د دین له اساساتو او ځینو هم د دین تاج بللی دی. ځکه د اکثر فرایضو تطبیق په خلافت پورې تړاو لري، چې په شتون سره یې احکام او فرایض حاکمېږي او په له منځه تلو سره یې ضایع کیږي او آن یو شمېر علما وایي چې د امت علما د خلافت پر وجوب د نظر اجماع لري او له دغې اجماع څخه هېچا مخالفت نه دی کړی، مگر ځینو مغرضو او له نفاقه ډکو کسانو. ابن حزم د امامت پر وجوب د ځینو له استثنای کولو سره، د ټول اهل سنت، تشیع او خوارجو د نظر

توهم بی‌طرفی و شفافیت؛ چگونه از تحقیقات علیه اسلام استفاده می‌شود؟

مصدق سهاک*

تحقیقات بی‌طرف بوده و براساس روش علمی، نمونه‌گیری‌های تصادفی و با شفافیت کامل انجام شده است. اما فراموش نباید کرد که تحقیقات همچو شمشیر دولبه عمل می‌کند؛ از یکسو اگر در کشف واقعیت‌ها گام می‌نهد، ولی در سوی دیگر برخی از مسائل توسط تحقیقات از واقعیت اصلی آن منحرف گشته و به خدمت ارباب زور، زر و تزویر قرار گرفته است.

• مراکز تحقیقاتی؛ ماشین مهندسی افکار

تحقیقات علمی و پژوهشی بیش‌تر از سوی اتاق‌های فکر، مراکز تحقیقاتی و علمی، اندیشکده‌ها منتشر می‌گردد. این مراکز درباره موضوعات و حوزه‌های مختلف به مطالعه می‌پردازند و سپس نتایج شان را به صورت تحلیل و توصیه به دولت‌ها، احزاب، قانون‌گذاران و بخش خصوصی ارائه می‌کنند. این مراکز در غرب از اهمیت زیادی برخوردار بوده و دولت‌ها توجه خاصی بدان مبذول داشته‌اند. چنان‌چه تنها در امریکا بیش‌تر

در دنیای امروزی تحقیقات موتور و محرک پیشرفت و یکی از شاخص‌های اصلی توسعه در جوامع پنداشته می‌شود. در نظام اکادمیک تحقیق به عنوان یک ارزش نگریده شده و رقابت شدید در این عرصه میان دانشگاه‌ها، مراکز فکری و حتی دولت‌ها وجود دارد. سالانه هزاران تحقیق در بخش‌های مختلف از طب تا انجینیری و اقتصاد، سیاست، تعلیم و تربیه، روانشناسی و رهبری روی‌دست گرفته می‌شود و نتایج این تحقیقات تاثیر شگرفی روی زندگی به‌جا گذاشته و بشر توانسته توسط آن شناخت بهتری از واقعیت‌های جهان کسب نماید.

در ابتداء لازم است تا تعریفی از تحقیق داشته باشیم. «تحقیق» از لحاظ لغوی به معنای بررسی، حقیقت‌جویی و درستی چیزی را به اثبات رساندن است. و در اصطلاح یک تلاش فکری و علمی منظم برای یافتن مطلب درست و حق، کشف واقعیت‌ها، ارائه و اثبات آن می‌باشد.

. هرچند گفته می‌شود که بخش بزرگی از این

در مقابل این مراکز، تحقیقات و مطالعات دیگری را به نشر رساندند که خطر کشیدن سگرت را بالای بدن انسان بسیار ناچیز جلوه دادند. این مورد در برخی شرکت‌های دوا نیز وجود دارد که از طریق تحقیقات، موثریت یک دوا را بالای صحت به اثبات می‌رسانند، در حالی که آن دوا به صحت مضر است. یا برخی اوقات مراکز تحقیقاتی، پالیسی غلط و زیان‌بار دولت‌ها را از طریق تحقیقات مفید جلوه می‌دهند.

جالب این است مراکز تحقیقاتی برای اثبات این‌گونه نتایج دروغین تمام مراحل تحقیق را به درستی به پیش می‌برند و از این زاویه کسی نمی‌تواند آن‌ها را زیر سوال ببرد. در حالی که تحقیقات از اساس جانب‌دارانه و منحرف صورت گرفته و از طرف‌ها و تکنیک‌های در آن استفاده شده که نتایج تحقیق را متأثر ساخته است. از سوی دیگر، دولت‌ها درک کرده‌اند که بهترین راه کنترل مردم پخش حرف‌های دروغین و اطلاعات نادرست است و یکی از کانال‌های مهم برای این کار اتاق‌های فکر، مراکز مطالعاتی و نشر تحقیقات است.

از همه مهم‌تر این‌که غرب از تحقیقات منحیث یک اسلحه علیه دشمنان خویش استفاده نموده و تحت نام تحقیقات، مفکوره‌های دشمنان خویش را غیرعلمی، ناموجه و خلاف انسانیت به معرفی گرفته و در مقابل مفکوره‌ها و ارزش‌های غربی را تحت نام تحقیقات علمی در جهان فضا می‌سازد. اگر بالای نتایج این تحقیقات دقت بیش‌تر صورت گیرد، درک می‌شود که بخشی از نتایجی که تحت نام تحقیق فضا شده، تعبیرهای خود پژوهش‌گران غربی بوده که از لحاظ علمی و تحقیقی اساس نداشته و بطلان آن به سادگی امکان‌پذیر است. اما چون در عصر فعلی تحقیقات از اعتبار خاصی برخوردار می‌باشد، کمتر کسی جرأت می‌کند تا این تحقیقات را زیر سوال بی‌اندازد. چون دستگاه‌های پروپاگاند غربی چنان اعتبار کاذب به این مراکز تحقیقاتی بخشیده‌اند که مخالفت علیه آن، به معنای مخالفت علیه عقل و علم پنداشته می‌شود. حالانکه اکثراً مواردی را که بنام تحقیق به خورد افکار عامه

از «دو هزار» اتاق فکر و مراکز تحقیقاتی وجود دارد و مراکز تحقیقاتی و اتاق‌های فکر از قبیل: اندیشکده ژند، بروکینگز، برای کاخ سفید، پنتاگون، سی‌آی‌ای و سایر نهادهای دولت امریکا پلان و برنامه می‌دهند. فلسفه وجودی مراکز تحقیقاتی این است که دولت‌مردان معتقدند که دستگاه دولت و مقامات بلندرتبه مصروف مسایل اجرایی و روزمره هستند و فرصت چندانی برای فکر کردن ندارند. بنابراین برای حل این مشکل، نیاز به ایجاد نهادهای است که در آن بالای بعضی از مسائل فکر و تحقیق صورت گرفته و نتایج آن در دسترس مقامات قرار گیرد تا آنان بتوانند در روشنایی آن تصمیم‌های بهتری بگیرند. در واقع این مراکز سازمان‌های تغذیه‌کننده نهادهای سیاسی هستند و به نحوی بالای تصمیم‌گیری‌های حساس مقامات و دولت‌ها اثر می‌گذارند.

هرچند یکی از ارزش‌های اساسی در تحقیق مسأله بی‌طرفی، شفافیت و جست‌وجوی حقیقت است، اما این یک تصور اشتباه است. اول، بی‌طرفی از لحاظ واقعیت روانی و مغزی یک مسأله بسیار مشکل است و انسان بی‌طرف وجود ندارد. انسان‌ها متأثر از جهان‌بینی و ارزش‌های شان می‌باشند، و این مسأله بالای تعبیر آنان از واقعیت سایه انداخته و نتایج تحقیقات را متأثر می‌سازد. دوم، پژوهش‌گران و مراکز تحقیقاتی از فضای فکری و سیاسی که در آن فعالیت دارند و روابطی که میان آن‌ها شکل گرفته، متأثر می‌باشند. سوم، بسا اوقات این مراکز از سوی دولت‌ها، شرکت‌ها و قدرت‌ها به خدمت گرفته می‌شوند و نتایج تحقیقات شان جهت خاص پیدا می‌کند. طوری که برای این مراکز نتیجه مشخص داده می‌شود تا آنان از مجرای روش تحقیق این نتیجه را ثابت ساخته و فضا سازند.

چنانچه در این مورد مثال‌های زیاد وجود دارد که چگونه مراکز تحقیقاتی به نفع شرکت‌ها و دولت‌ها نتایج تحقیق را دستکاری نموده‌اند. مثلاً وقتی خطر سگرت کشیدن بالای صحت انسان ثابت گردید که حتی منجر به امراض از قبیل سرطان می‌شود، شرکت‌های دخانیات به مراکز تحقیقاتی پول دادند تا اعتبار این مسأله را زیر سوال برده و

BROOKINGS

از مسلمانان و برداشتی یک‌جانبه از اسلام، این‌گونه به دولت‌ها و مردم غرب القاء نموده و می‌کنند که، "مسلمانان خشن‌ترین مردم دنیا هستند. اسلام مروج خشونت‌طلبی، حامی و مولد تفکر تروریستی است. اسلام دین کهنه و وحشی است."

این طیف از مراکز وظیفه دارند تا از یکسو افکار عامه را در غرب علیه اسلام جهت بدهند تا مشروعیتی برای سیاست دولت‌ها دریاوند، و از سوی دیگر این مراکز به دولت‌های غربی مشوره داده و پالیسی ترتیب می‌دهند که چگونه با اسلام مقابله کنند. چنانچه سازمان بروکینگز در زمان به قدرت رسیدن باراک اوباما تحقیقی را بنام «تحولات دموکراتیک و به کارگیری اسلامی میانه‌رو در جنگ افکار» به نشر رسانده و در آن به دولت امریکا مشوره داده بود که برای افزایش اعتبار از دست رفته‌اش در جهان اسلام بالای جامعه مدنی، نواندیش‌های دینی و مسلمانان میانه‌رو سرمایه‌گذاری کند. بعداً این تحقیق به یک سند رسمی دولت امریکا مبدل شد و دولت امریکا اقدامات عملی را برای حمایت گروه‌های ذکر شده روی دست گرفت. البته مثل سازمان بروکینگز صدها مرکز تحقیقی دیگر وجود دارند که در عرصه‌های

می‌دهند تعبیرهای منحرف خودشان از واقعیت و جهان می‌باشد، نه علم.

تحقیقات به مثابه ابزار علیه اسلام

بعد از جنگ جهانی دوم، هدف محوری سیاست‌های کشورهای غربی و توأم با آن اتاق‌های فکر و مراکز تحقیقاتی را مقابله با کمونیزم تشکیل می‌داد. بعد از فروپاشی شوروی، سیاست جدیدی تحت نام «مبارزه با تروریسم» از سوی کشورهای غربی روی دست گرفته شد. در این سیاست اسلام و مسلمانان به عنوان اصلی‌ترین خطر برای امنیت، فرهنگ و تمدن جهان و غرب مطرح شد. این سیاست، مراکز تحقیقاتی را نیز متأثر ساخته و موج جدیدی از تحقیقات را در مورد اسلام در این مراکز رقم زد. مراکز تحقیقاتی به شکل هدفمند به تهیه گزارش‌ها و انتشار و ترویج ایده‌هایی پرداختند که در آن اسلام و مسلمانان را به عنوان یک تهدید معرفی نموده و از این طریق بر افکار مردم و تصمیم سیاستمداران تاثیر گذاشته و آن‌ها را برای مقابله با اسلام و مسلمانان جهت دادند. آن‌ها با پخش روایت‌ها و ارائه‌ی تصویر غیرواقعی

مختلف در جهان اسلام تحقیق نموده و نتایج آن را به دسترس دولت امریکا قرار می‌دهند.

تحقیق علمی یا فضا سازی افکار غربی؟

بخش اعظم مراکز تحقیقاتی در جهان اسلام یا شاخه‌ی از مراکز تحقیقاتی غربی محسوب می‌شوند یا همکاری دوجانبه دارند و یا این‌که متأثر از آنها می‌باشند. این مراکز برای فضا ساختن مفاهیم، اندیشه‌ها و سیاست‌های غرب تلاش می‌کنند و به صورت مستقیم یا غیرمستقیم اسلام و ارزش‌های اسلامی را با افراطیت و تاجر ارتباط دهند.

دغدغه مهم این نهادها و پژوهشگران شان را وفق دادن اسلام با ارزش‌های مدرن غربی تشکیل می‌دهد. یکی از آسان‌ترین راه برای این کار، نشر گزارش‌های تحقیقی است. آن‌ها از دریچه تحقیقات وارد شده و روند کار شان را بی‌طرف جلوه داده و در این قالب، مفکوره‌های فاسد و زهرآگین شان را به جامعه عرضه می‌نمایند. هرچند آن‌ها کاذبانه خود را در نقش خدمت‌گذاران جامعه می‌بینند؛ ولی اگر به محور کار این مراکز کمی دقت کنیم در می‌یابیم که آن‌ها هیچ‌گاهی در مورد اساسی‌ترین مشکل مردم که مسأله آب و نان و زندگی سالم است، هیچ تحقیق و راه حلی را ارائه نمی‌کنند؛ بلکه اساساً تحقیقات شان بر محور «افراط‌گرایی، نواندیشی دینی، مبارزه با تروریسم» می‌باشد.

در افغانستان نیز یک تعداد مراکز تحقیقاتی و مطالعاتی و اتاق‌های فکر با تأثیرپذیری از مراکز غربی تأسیس شده‌اند که یکی از این مراکز «انستیتوت مطالعات استراتژیک افغانستان» است که به صورت منظم و پروژه‌یی سلسله‌ای از تحقیقات را روی دست گرفته و بالای موضوعات نصاب درسی، حقوق اقلیت‌ها، حقوق زنان، افراط‌گرایی و رادیکالیسم توجه ویژه‌یی مبذول داشته است.

این انستیتوت ادعا دارد که یک نهاد مستقل بوده و به هیچ جهتی وابستگی ندارد و پژوهشگران آن، دیدگاه‌های مختلفی را بدون هیچ‌گونه جانب‌داری تحقیق و ارائه می‌کنند؛ اما واقعیت گزارش‌های این انستیتوت و سیاست‌های مشخصی که از آن پیروی

می‌کند نمایانگر روابط نزدیک این انستیتوت را با موسسات خارجی، سفارت‌خانه‌ها و دستگاه‌های سیاسی و استخباراتی غرب برملاء می‌سازد.

در معرفی این انستیتوت آمده است که یکی از محورهای پژوهشی آن «رنسانس اسلامی و تفکر خراسانی» می‌باشد. سوال این‌جاست که آیا اسلام نیاز به رنسانس دارد؟ و در سرزمین‌های اسلامی که اکثریت نفوس آن را مسلمانان تشکیل می‌دهند و هویت شان براساس اسلام تعریف گردیده «تفکر خراسانی» و احیای این مفکوره چه معنا دارد؟ پس معلوم می‌گردد که هدف این انستیتوت از اساس در دشمنی با اسلام گذاشته شده است. این دشمنی را می‌شود از عناوین برخی از تحقیقات آن نیز متوجه شد که قرار ذیل اند:

۱) گونه شناسی جریان‌های دینی در هرات معاصر،
۲) جریان افراط‌گرایی در مدارس دینی غیررسمی افغانستان،
۳) روند افراط‌گرایی در صفوف پولیس ملی افغانستان،
۴) ریشه‌یابی رادیکالیسم دینی در نظام آموزش عالی افغانستان،
۵) جریان رادیکالیسم در میان دانشجویان دانشگاه‌های افغانستان،
۶) رسانه‌های اجتماعی و بیان روایت‌های افراطی در افغانستان،
۷) آموزش و سیاست: ریشه‌یابی رادیکالیسم دینی در نصاب معارف افغانستان.

چنانچه از عناوین گزارش‌های تحقیقی این انستیتوت واضح می‌گردد که تلاش دارد تا اسلام را دلیل عقب‌مانی مسلمانان افغانستان جلوه داده و از این طریق اسلام را به حوزه خصوصی منزوی نموده و نقش دین را در سیاست، حکومت، زندگی جمعی و حتی نصاب تعلیمی و تحصیلی مطرود کند. آن‌ها تلاش می‌کنند تا تحقیقات و مطالعات شان را زیر عنوان «قرائت انسانی از اسلام» به پیش ببرند و تحت این عنوان چندین نوع اسلام را جلوه دهند؛ اسلام فقهی، اسلام رادیکال، اسلام عرفانی، اخلاقی و تصوفی. تاکید آن‌ها بیش‌تر بالای دیدگاه عرفانی و اخلاقی از اسلام است. چون آن‌ها یاد گرفته‌اند که برای این‌که در جامعه نفوذ نمایند باید با استدلال‌های دینی میانه‌رو وارد جامعه شوند؛ نه با ارزش‌های ناب سکولار. زیرا در میان مردم

استدلالاتی غیردینی باعث برانگیختن احساسات عمومی می‌شود. پس برای این کار از دیدگاه‌های علمای دینی اصلاح‌طلب و میانه‌رو بهره جست.

بررسی اجمالی تحقیق «ریشه‌یابی رادیکالیسم دینی در نظام آموزش عالی افغانستان»

این تحقیق در حمل ۱۳۹۸ منتشر گردید و در آن گفته شده که تدریس مضمون نظام سیاسی اسلام در دانشگاه‌ها باعث رادیکال شدن دانشجویان می‌گردد. روش تحقیق آن براساس مصاحبه با تعداد از استادان و توزیع پرسش‌نامه در میان ۳۷۳ تن از دانشجویان در دانشگاه‌های کابل، ننگرهار و هرات استوار است. این تحقیق دارای چند مشکل اساسی است؛ اول، این تحقیق از لحاظ روش تحقیق و نمونه‌گیری دارای اشتباهات فراوان است. به عنوان مثال، تعداد دانشجویانی که در دانشگاه‌های دولتی و خصوصی افغانستان درس می‌خوانند نزدیک به ۲۰۰ هزار نفر است. آیا نمونه‌گیری از ۳۷۳ دانشجو می‌تواند نمایندگی از کل جمعیت کند؟! هرگز؛ این کار از لحاظ روش علمی کاملاً اشتباه است، نویسنده دچار مغالطه شده و دست به تعمیم‌های نادرستی زده است که هیچ مبنای علمی ندارد. دوم، نویسنده معیارهای سیکولاریستی را مبنا و اساس تحقیق خود تعریف نموده و وارد یک بحث اسلامی گردیده است. در حالی‌که با این معیار نتیجه تحقیق اشتباه و غیرمنطقی از آب در می‌آید. لازم به ذکر است که این محققین یاد گرفته‌اند که چگونه از ترفندهای مختلف کار بگیرند و به اسالیبی متصل شوند تا مخاطب را در دو راهی و سردرگمی قرار دهند.

در زمانی‌که این تحقیق به نشر رسید، باعث سروصداهای در جامعه گردید، اما زمانی‌که این مخالفت‌ها فروکش کرد، براساس انتقادات و پیشنهادهایی که در این تحقیق صورت گرفته بود بعدها دولت خاین و سیکولار افغانستان برخی از عناوین را در مضمون نظام سیاسی اسلام حذف و برخی موضوعات دیگری را جایگزین آن ساخته‌اند. در این جا ما به بخش‌های اشاره می‌کنیم که

بعد از نشر این تحقیق تغییراتی در این مضمون وارد گردیده است.

کلمه خلیفه، خلافت، امامت و امت در کتاب جدید ثقافت برداشته شده و به جای «خلیفه» اصطلاح «رییس دولت» و به جای کلمه «امت» اصطلاح «مردم جامعه» جایگزین شده است. چنانچه در چپتر نظام سیاسی اسلام سال ۱۳۹۴ آمده بود که "امت اسلامی یگانه مرجعی است که حق تعیین امام را دارد." اما در کتاب جدید چنین آمده است: "مردم جامعه یگانه مرجعی است که حق تعیین رییس دولت را دارد." همچنین در چپتر قبلی عناوین و فصل‌های جدا گانه‌ای تحت نام‌های «اسلام و نشنلیزم»، «اسلام و تیوکراسی» و «اسلام و دموکراسی» داشت. آن چپتر دموکراسی را نظام غیراسلامی دانسته و اما حمله‌ی که توسط این تحقیق روی این دیدگاه صورت گرفته، تمام این فصل‌ها و عناوین بشکل کلی از آن حذف شده است. تحقیق انستیتوت در صفحه ۱۷ خود موضوع «تساوی حقوق مرد و زن» را مطرح نموده و علیه چپتر سابقه ثقافت موقف می‌گیرد. به همین سبب است که تحت نام‌های «اسلام معتدل» نظریات شاذ و ضعیف را در مورد زن و حق امامت او در کتاب ثقافت جدید اضافه نموده است.

همچنین در چپتر سابقه تحت عنوان «روابط دولت اسلامی با دولت‌های اسلامی» ذکر شده بود که مسلمانان باید یک دولت داشته باشند که حتماً آن را شکل دهند. این امر لازمی برای مسلمان‌ها است و غیرممکن نمی‌باشد. اما این مورد در کتاب جدید تغییر خورده و خلافت واحد اسلامی را یک امر محال دانسته است. تحقیق همچنین در صفحه ۲۴ خود علیه مفاهیم «دارالکفر» و «دارالاسلام» موقف گرفته و آن را به تندروری ارتباط می‌دهد. برای همین است که در کتاب جدید ثقافت این موضوع به کلی حذف شده است. تحقیق در صفحه ۴۳ خود جمع آوری زکات را که یکی از وظایف دولت اسلامی است را رد نموده و آن را انتقاد کرده است. برای همین است که در کتاب جدید ثقافت عنوان زکات را منحیث یکی از وظایف

دولت اسلامی حذف گردیده است.

کتاب جدید ثقافت، خلاف آنچه در چپتر سابقه آمده بود، شیوه انتخاب حاکم را غیر ثابت دانسته و آورده است که این امر به مرور زمان قابل تغییر است. برای همین است که «بیعت» و «اهل حل و عقد» را منسوخ دانسته و انتخابات دموکراتیک را بهتر دانسته است. تحقیق همچنین در صفحه ۲۱ خود به بی‌طرفی اشاره نموده و کتب ثقافت را می‌خواهد بی‌طرف باشد و پیشنهاد می‌کند که کتب ثقافت اسلامی باید سیکولار شود. پس دیده می‌شود که از تحقیقات منحیت وسیله علیه اسلام و مفکوره‌ای اسلامی استفاده صورت گرفته شده و مهمترین مفکوره‌های اسلامی را در نصاب درسی حذف می‌نمایند.

حرف‌های پایانی

در واقع، تحقیقات یکی از اسالیب مهم برای فضا ساختن مفکوره‌ها و ارزش‌های غربی می‌باشد. از این‌رو در گرفتن و استفاده از نتایج تحقیقات غربی نهایت دقت را باید به خرج دهیم و نتایج این تحقیقات را از زاویه عقیده اسلامی به بررسی بگیریم. از افراط و تفریط بپرهیزیم. ممکن بعضی از تحقیقات غربی منعکس کننده واقعیت‌ها باشد که استفاده از آن مشکل ندارد، و در عین حال تحقیقاتی هم وجود دارد که در آن انحراف صورت گرفته، که استفاده از آن از دید اسلام جواز ندارد.

این نکته را از یاد مبریم که غرب زیر پوشش تحقیقات و نظرسنجی‌ها افکار غربی را فضا ساخته و علیه ارزش‌ها و احکام اسلام عقده‌گشایی می‌نمایند. از این جهت خطر همچو مراکز تحقیقاتی را توأم با نشریات، روش کار، معیارها و ترفندهای شان برای امت اسلامی آشکار سازیم تا در روشنایی آن قرار گیرند. مثلاً این مراکز تحت نام اسلام معتدل و میانه‌رو تلاش دارند تا مفکوره‌های اسلامی را مورد حمله قرار دهند. در حالی‌که اسلام میانه‌رو یکی از پروژه‌های غربی بوده و هدف آن راه‌اندازی جنگ فکری در جوامع مسلمانان و جلوگیری از روند بیداری مسلمانان می‌باشد. آنها برای منحرف

ساختن افکار عامه از گفته‌های دانشمندان منحط که صلاحیت علمی از لحاظ شرعی ندارند، یا به احادیث ضعیف، کتاب‌ها و منابعی که از اعتبار چندانی برخوردار نیستند، استناد می‌نمایند. و یا این‌که در جاهای تحقیق نموده و پرسشنامه‌ها را تکمیل می‌کنند که همانند خودشان می‌اندیشند، یا نتایج مورد نظر آنها را تأیید می‌کنند.

آنچه از همه مهمتر است این‌که هرگز توطئه‌ها و دسایس کفار، سیکولارها، نواندیشان دینی و کسانی‌که در عقب آنها قرار دارند، نمی‌تواند ذره‌ی از عظمت اسلام و تمسک و پای‌بندی امت به این دین بکاهد. ولو که شب‌های زیاد بیدار خوابی کنند، صدها تحقیق، مقاله و رساله به نشر برسانند و میلیون‌ها دالر در این راه خرج کنند. اسلام از تمامی این برده‌های غرب و باداران شان قوی‌تر است و به‌زودی به اذن الله سبحانه و تعالی این قشر در دنیا شکست خورده و در آخرت به عذاب خوارکننده‌ی سردچار خواهند شد.

وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَكْرُ
أُولَئِكَ هُوَ يُبْوَرُ

(فاطر: ۱۰)

ترجمه: کسانی‌که نقشه‌های سوء می‌کشند و نیرنگ‌ها به راه می‌اندازند، عذاب سختی دارند و نقشه‌ها و نیرنگ‌های شان نقشی بر آب شده و تباه می‌شود.

*مصدق سهاک؛ نویسنده و تحلیل‌گر مسائل سیاسی و اقتصادی است که تحصیلات خود را تا مقطع ماستری در اقتصاد ادامه داده. از وی مقالات زیادی در روزنامه‌ها و وبسایت‌های مشهور افغانستان منتشر شده است. در تویترو وی را دنبال کنید: musadiqsahak@

د اسلام او مسلمانانو پر وړاندې د غرب يوه بله وسيله

زمرې افغان

اسلامي ټولنو کې يې هم کوم ځانگړی ځای نه لاره، نو ځکه ورته امريکا هم کومه ځانگړې پاملرنه نه کوله. که څه هم اروپا او امريکا ډېر کله دغو کسانو ته خوندي ځايونه ورکول، خپلې رسنۍ او مرکزونه يې له دوی سره مرستندويان گرځولي وو، خو له دغو ټولو سره د امريکا او اروپا مرسته تر

ډېره وروستيو کلونو ته ورگرځي.

دیني روشنکفران د څو عربي هېوادونو په گډون په ځیني اسلامي هېوادونو کې ډېر فعال دي، خو په افغانستان کې يې له ۲۰۱۰ کال وروسته ځیني حرکتونه پیل کړي دي. داسې ښکاري چې اوس لوېدیځو دولتونو د رنډ وړاندیز منلی او له دیني روشنکفرانو سره د ملگرۍ ژور تارونه يې غځولي دي. له دې امله چې اوس يې امريکا، حکومت او رسنۍ ملاتړ کوي، نو ځکه د دوی فعالیتونه هم زیات شوي دي. اوس دوی منظم بحثونه لري، ټوليزيونونه يې مرکې خپروي، په ورځپاڼو کې يې لیکنې راځي

په افغانستان کې د "دیني روشنکفرانو" اصطلاح نوې ده، چې ډېره مخینه نه لري. آن لا د افغانستان ډېر خلک اوس هم له دې اصطلاح سره اشنا نه دي. په افغانستان کې نه یوازې دا اصطلاح نوې ده، بلکې دیني روشنکفران او د دوی بحثونه هم نوې دي. دا اصطلاح له ۲۰۰۱ لومړي کال وروسته او بیا په تېره له ۲۰۱۰ کال وروسته ورو ورو په افغانستان کې مروج شوه. ځیني کسان په رسنیو کې د دیني روشنکفرانو په نوم را څرگند شول چې بحثونه او خبرې يې د افغانستان د خلکو لپاره نوې او حیرانوونکې وې. دغو کسانو د اسلام، قرانکریم، احادیثو او د اسلام د تاریخ په اړه عجیبې او غریبې خبرې کولې. دوی کم کسان وو او آن مخاطبین يې هم کم وو، چې ځیني يې د خلکو له غبرگون سره هم مخ شول. دوی په پښتو ژبه کمې لیکنې او فعالیتونه لري، خو په فارسي ژبه کې يې لیکنې او فعالیتونه یو څه زیات دي. په پښتو کې يې لیکنې تر ډېره له فارسي ژبې ژباړه ده چې د سېکولرانو په وسیله شوې ده.

دیني روشنکفران چې دیني نو اندېشان او دیني موډرنستان هم یادېږي، څوک دي او څه غواړي؟ په دې لیکنه کې پر دې کم تمرکز کوو، خو اصلي تمرکز مو پر دې دی چې د دیني روشنکفرانو او لوېدیځ په ځانگړي ډول امريکا اړیکه څه ده؟ دوی څه ډول د هغوی په گټه کار کوي او یا څه ډول د دوی له فعالیتونو نه د اسلام او مسلمانانو پر ضد او د غرب په گټه کار اخیستل کېږي؟

د امريکا مشهور مرکز (rand corporation) په ۲۰۰۳ کال کې په خپله یوه څېړنه (civil democratic Islam: partners, resources and strategies) کې امريکا ته وړاندیز کوي چې: "د ملگرۍ، دوستۍ او همکارۍ لپاره په اسلامي ډلو او فکرونو کې ورته تر ټولو وړ ډله موډرنېستان دي چې تر بل هر چا له لوېدیځ سره د گډ کار وړتیا لري". له دې امله چې دیني روشنکفران کوم منظم سازمان نه و او په

او آن په ځينو ځايونو کې دوی مخامخ ځوانانو ته لکچرونه ورکوي. کليوالې سيمې، جوماتونه او مدرسې يو مخ د دوی پر مخ تړلي او دوی ته هلته د فعاليت هېڅ ډول چانس نشته، خو رسنۍ، څېړنيز او فکري مرکزونه او ځيني پوهنتونونه د دوی د فعاليت ډگرونه دي.

دیني روشنکفران او مینه وال یې په دریو مهمو کټه‌گوریو وېشل کېږي. لومړۍ هغه ډله ده چې په غرب کې یې د دیني ریفرم تجربه لوستې او بیا یې هڅه کړې چې دا تجربه اسلام ته هم کاپي کړي. دوی پوهیږي چې په لوېدیځ کې دې تجربې څه ډول عیسویت د خلکو له ژونده و ایست، نو ځکه له اسلام سره د دښمنۍ په موخه غواړي دا تجربه په اسلامي نړۍ کې هم وکړي او اسلام یو مخ د خلکو له ژونده وباسي. دوی داسې ښيي چې له اسلام سره د خواخوږۍ له امله دا کار کوي، خو واقعیت دا دی چې دوی یو مخ له اسلام سره دښمني لري او غواړي له دې لارې اسلام او مسلمانان تخریب کړي. دویمې ډلې هم اروپایي تاریخ لوستی، خو له دې امله چې اسلام سم نه پېژني، نو فکر کوي چې دا لاره رښتیا هم اسلام او مسلمانانو ته ښه رسوي. دوی له یوه اړخه د اسلام او اسلامي تاریخ په اړه پوره معلومات نه لري، له بله اړخه تحریف شوي عیسویت له اسلام سره پرتله کوي چې دا خپله لویه تېروتنه ده. درېیمه ډله چې تر ډېره پکې د دوی پلویان راځي، د اسلام او اسلامي دولت په اړه پوره معلومات نه لري، نو ځکه چې د دوی تر اغېزې لاندې راغلي او ملتیا یې کوي. دوی چې په اسلامي نړۍ کې د ناکاره ډلو او افرادو له کړنو او تجربو ستړي شوي، همدا ورته نوې او سمه لاره ښکاري.

دا سمه ده چې اسلامي امت په انحطاط کې دی او له انحطاطه د وتلو لپاره هر بحث مسلمانانو ته نوی او په زړه پورې وي. په همدې بنسټ دیني روشنکفران هم د مسلمانانو د بیدارۍ خبرې کوي، خو که د دوی هر بحث ته له سیاسي اړخه ژور وگورو، دوی موږ بیداروي نه، بلکې لا مو د انحطاط کندي ته ور تېل وهي. دیني روشنکفران ځيني داسې

نظرونه لري چې که مسلمانان یې ومني او عمل پرې وکړي، نو نه یوازې دا چې اوسنۍ بدبختۍ به دوام وکړي، بلکې د تل لپاره به د مسلمانانو ملا ماته کړي. موږ دلته ځيني همداسې دریځونه روښانو چې د مسلمانانو ملا ماتوي او مخامخ یې گټه امریکا او نورو اسلام دښمنه دولتونو ته رسیږي. زموږ بحثونه د دوی پر دلایلو او د هغوی پر رد نه دي، بلکې یوازې له سیاسي اړخه گورو چې د دوی خبرې او دریځونه څه ډول مسلمانان لاریات د ذلت او تباهی لوري ته تیل وهي.

لومړۍ: دیني روشنکفران له دې یو مخ انکار کوي چې اسلام دې کوم ځانگړی نظام یا دولت ولري. لکه چې یادونه مې وکړه موږ دلته د دوی پر دلایلو او د هغوی پر رد بحث نه کوو، خو واقعیت دا دی چې مسلمانان له هغه وخت وروسته ذلیل او د نورو تر پښو لاندې شول، چې دولت یې له لاسه ورکړ. مسلمانانو هغه وخت عزت درلود چې واحد دولت یې لاره. د مسلمانانو واحد دولت هغه څه دی چې لوېدیځ ترې سخته وېره لري او پوهیږي چې که مسلمانانو دولت پیدا کړ، نو مسلمانانو ته عزت را گرځي او بیا به د دوی تر ښکېلاک لاندې نه وي. دیني روشنکفران د رسول الله صلی الله علیه وسلم دولت، راشده خلفاوو او بیا وروسته اسلامي دولتونه بشري تجربه گڼي او له اسلام څخه یې جلا کوي. دوی په تکرار وايي چې د هغو دولت بیا را ژوندي کولو ته اړتیا نشته او نه هم دا کوم شرعي کار دی. له همدې امله دوی د هغه څه مخالفت کوي چې مسلمانان له ذلت څخه خلاصوي. دوی په دغه کار سره له مسلمانانو سره خیانت او له غرب سره مرسته کوي. د مسلمانانو وحدت د مسلمانانو د قوت سبب کېږي او عملي وحدت له واحد دولت او خلافت پرته ناشونی دی. اوس چې دیني روشنکفران یو مخ په نصوصو کې راغلی نظام ردوي او بشري تجربه یې گڼي، نو د مسلمانانو د عملي وحدت پر خلاف دي او ددې چارې گټه مخامخ لوېدیځ او اسلام دښمنه قدرتونو ته رسیږي.

دویم: دیني روشنکفران د مسلمانانو په دوو مهمو اساساتو کې د شک او شېبې د پیدا کولو په لټه

نه شي، د مسلمانانو جغرافيوي او سياسي يووالی ناشونی دی او دیني روشنفکران غواړي چې دا حالت دوام وکړي چې طبيعي پایله یې د مسلمانانو د ذلت دوام دی.

د دیني روشنفکرانو هره کړنه همداسې ده چې د مسلمانانو بنسټونه لږزوي، د هغوی په منځ کې د يووالي ځواک ختموي، بې دولته کوي یې او هڅه کوي چې په سرحدونو او پولو یې وويشي. دا چاره په طبيعي ډول د مسلمانانو د کمزورۍ او د مسلمانانو د دشمنانو د بریا سبب کېږي.

دیني روشنفکران کله کله له غرب سره د خپلو اړیکو په اړه واضح خبرې کوي او آن کله کله پر لوېدیځ له دې امله نیوکې کوي او گيله ترې کوي چې د دوی مناسب ملاتړ نه کوي. آن ډېر وخت وړاندیز کوي چې لوېدیځ یې باید غږ واوري، مالي او سياسي ملاتړ یې وکړي، څو خپلو موخو ته ورسېږي. دا یوازې (rand corporation) نه دی چې غرب ته وړاندیز کوي چې له دغو کسانو سره دوستي وکړي، بلکې خپله دوی هم په واضح ډول او بیا بیا غرب ته د دوستۍ وړاندیز کوي او ترې غواړي چې ملاتړ یې وکړي او په واضح ډول ورته وایي چې دوی هغه اسلام غواړي چې لوېدیځ او امریکا یې غواړي او دوی به هېڅکله له غربي ارزښتونو او غوښتنو سره ټکر ونه کړي.

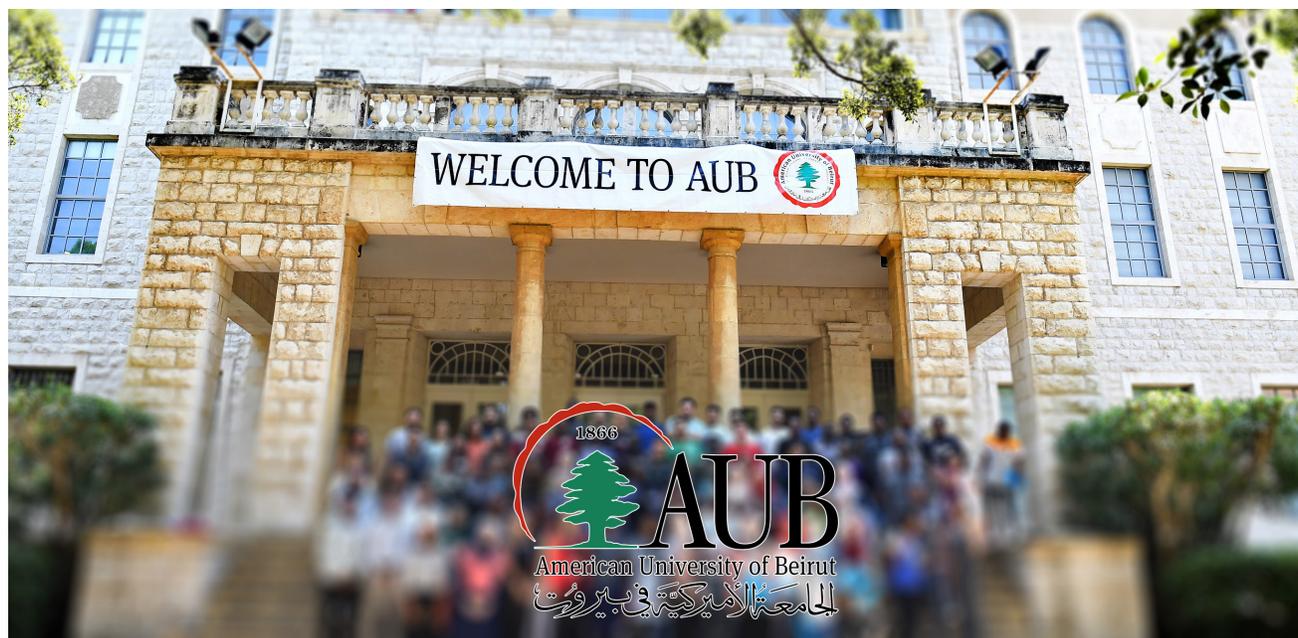
پر همدې اساس دیني روشنفکران په واضح ډول د غرب لپاره د مسلمانانو د ځپلو، کمزوري کولو او تسلیمولو یوه غوره وسیله ده. البته چې په دې کې یې ځیني په شعوري ډول او ځیني یې هم په غیر شعوري ډول د غرب په خدمت کې دي. موږ باید درک کړو چې دیني روشنفکران؛ د اسلام او مسلمانانو پر وړاندې د غرب یوه بله وسیله ده. موږ باید په ټول توان د دوی د فعالیت مخه ونیسو او پرې نه ږدو چې دوی د غرب په خدمت او د اسلام په دشمنۍ کې بریالي شي. هغوی چې تېروتلې او ناپوه دي باید پوه کړل شي او هغوی چې په شعوري ډول دا کار کوي، باید په ټول ځواک یې مخه ونیول شي.

کې دي. دوی پر احادیثو او د قرانکریم پر تفسیر داسې بحثونه کوي چې په واضح ډول ترې ښکاري چې دوی غواړي د مسلمانانو اساس او بنسټ لږزاندې وښيي. دا سمه ده چې د حدیثو د راټولو پر څرنگوالي او د حدیثو پر قوت او کمزورۍ بحثونه شته، خو دوی چې له کومې انگیزې بحث کوي، هغه یوازې د اسلام د دوو اساسي ستونزو قران او سنتو په اړه شک پیدا کول دي. په دې ډول دوی له مسلمانانو سره خیانت او د هغوی دشمنانو ته خدمت کوي.

درېم: دیني روشنفکران هڅه کوي چې دین یو مخ له ژوند څخه بېل کړي. دوی دین یوازې پر عباداتو او اخلاقیاتو محدودوي او له دې وروهاخوا یې د ژوند برخه نه گڼي. په دې ډول دوی غواړي له اسلام څخه یو داسې څه جوړ کړي چې د خلکو په وېښتیا، پرمختگ، اقتصاد، حکومتولۍ او نورو برخو کې هېڅ رول ونه لري. په دې ډول دوی د یو اعشاریه اووه میلیارده مسلمانانو ترمنځ د وصل او له یو بل سره د عملونو د تنظیم ځواک له منځه وړي.

څلورم: دیني روشنفکران د دین د فردي کولو هڅه کوي او هڅه یې دا ده چې هغه له ټولنیزتوب څخه وباسي. که اسلام فردي دین شي، دا نو بیا د عیسویت، بودیزم... او نورو په شان یوه مفکوره کېږي چې خپل کشش او خوځندوالی له لاسه ورکوي او په طبيعي ډول یې درلودونکي کمزوري کېږي.

پینځم: دیني روشنفکران مسلمانان د نړۍ اوسني نظم او سیستمونو ته تسلیموي، په داسې حال کې چې اوسنی نظم او سیستمونه د مسلمانانو د ذلت او انحطاط اصلي لاملونه دي. له بله اړخه دوی خلک د دولت ملت (nation state) منلو ته اړ باسي. دولت ملت خپله د مسلمانانو په زړونو او ذهنونو کې یوه تېره شوې کرغېړنه کرښه ده چې هغوی یې ټوټه کړي، کمزوري کړي او آن یو له بل سره یې په دشمنیو اړولي دي. له همدې امله دوی هغه څه پیاوړي کوي چې مسلمانان یې ذلیل کړي او په دې سره نه پرېږدي چې مسلمانان له ذلت څخه خلاص شي. که د اوسني نړیوال نظم او دولت ملت په شان مفکورې په اسلامي نړۍ کې ختمې

انگلیس در مصر و شام، این سرزمین‌ها از مراکز نخستین غربی‌سازی انتخاب شده بودند. در آغاز، حرکات تبشیری اقدامات خود را بشکل منسجم خویش از اینجا آغاز نمودند. از بزرگترین نهادهای تبشیری‌ها در مصر و لبنان قرار داشت که بعدترها نهاد مصری آن به پوهنتون فرانسوی تغییر نام داد و نهاد دیگر آن در لبنان تبدیل به پوهنتون امریکایی بیروت شد.

فرانسه و انگلیس که ابرقدرت‌های عصر خود بودند کسانی از مسلمان‌ها را برای تحصیل تربیت روانه‌ی اروپا می‌کردند و یا هم جذب همین پوهنتون‌ها می‌شدند؛ تا باشد که عناصر غرب‌مشرک بیار آیند. دقیقاً همین‌طور بود و است. همین افراد بودند که با سفر به اروپا و تحصیل در پوهنتون‌های ذکر شده آهسته‌آهسته روی اسلام خُرده گرفتند و با تأثر از تاریخ غرب، مشکل جهان اسلام را خود اسلام پنداشتند و نخستین نواندیشان دینی بیار آمدند.

سرمداران نواندیشی دینی Religious Intellectual

زمانیکه جهان اسلام به سوی زوال و انحطاط در حرکت بود همزمان با آن جامعه‌ی اروپایی در مسیر نهضت و بیداری قدم بر می‌داشت. ترقی و بیداری اروپا به سرعت پیش رفت تا آنجا که جهان اسلام را زیر گرفت. مسلمانان از همان آغاز تا به امروز موقف‌های گوناگونی در مقابل این حادثه گرفته‌اند. کسانی از آنها غرب را بشکل دربست رد کردند و کسانی هم چنان شیفته‌ی پیشرفت غرب شدند که حتی به ظلم و استعمار اروپایی چشم بستند و اندیشه‌های غربی را با وجود استعمارگری آنها راه حل پنداشتند. این قشر را در دو صده اخیر می‌توان شاهد بود که تحت نام‌های روشنفکر، اصلاح‌گر و نواندیش دین ظاهر شده‌اند.

نخستین سرزمینی که شاهد حملات مستقیم فرهنگی و نظامی غرب بود سرزمین مصر می‌باشد. مصر در سال ۱۷۹۸ توسط لشکر ناپلیون بناپارت اشغال و استعمار شد. در حقیقت این نخستین دروازه‌ی جهان اسلام بود که به روی ارزش‌ها و فرهنگ غربی باز شد. با سیطره و نفوذ فرانسه و

عصر کمونیزم اسلام را با مادیت و تکامل گره زدند و امروز که دموکراسی، سیکولاریزم و جمهوریت ستایل زمان شده است این قشر کوشش به دموکراتیزه نمودن اسلام می‌کنند.

نواندیشی دینی خلاف دیگر جریان‌ها یک حرکت منسجم و واحدی نیست. در طول تاریخ آن این افراد بودند که موقف‌های شان را تبارز دادند. افراد آن دارای نظریات شاذ و غریبی هستند که در طول تاریخ اسلام به مثل آن ظاهر نشده است. بنابر غیر منسجم بودن و پراکنده بودن افکار نواندیشان اگر به هر فرد آن پرداخته شود مشکل است که تصویر واضح و روشنی را شکل دهد. برای همین است که اینجا روی اساسات و کلیات اندیشه این جریان شماره‌وار پرداخته می‌شود.

۱. هدف زندگی

از مواردی که همه‌ی انسان‌ها اعم از هر دین و ایدئولوژی در جستجوی پاسخ آن اند معنی زندگی است. ما از کجا آمده‌ایم؟ اینجا چه می‌کنیم؟ پس از مرگ چه می‌شود؟

هدف زندگی در حقیقت همان چیستی زندگی است که در محور آن هر لحظه‌ی عمر معنی پیدا می‌کند. اما اگر دقت به آرای نواندیشان شود دیده می‌شود که اصلاً به این پرسش اساسی پرداخته نشده است و آنرا جدی نگرفته‌اند. اسلام این را واضح نموده که خداوند برای چه هدفی انسان را خلق کرد و چیستی زندگی را تعریف کرده است که با عدم شناخت این هدف اصلاً نمی‌توان اسلام را درست درک نمود. عدم درک این موضوع به یقین که انسان را به سوی ضلالت می‌کشاند و نواندیشان نیز بدون این اساسات است که حرکت نموده‌اند؛ باوجودیکه تحت نام‌های «پژوهشگر دین» ظاهر می‌شوند.

هدف زندگی دو بُعد دارد: یکی اینکه خداوند از خلقت انسان چه هدفی دارد و دوم اینکه هدف انسان در زندگی چیست و باید دنبال چه باشد. عبدالکریم سروش در یکی از سخنرانی‌های خویش در پاسخ به پرسش اول می‌گوید «خداوند از خلقت

کسانی اند که مدرنیته و جهان‌بینی غربی را اصل پنداشته و می‌خواهند که لباس اسلام را به تن آن خیاطی کنند. آنها جهان‌بینی و روش عمل خود را از غرب گرفته‌اند اما از لحاظ تاریخی خود را با اسلام گره می‌زنند و چهره‌های سیکولار خود را تحت نام پیروان اصلی مذهب امام ابوحنیفه "رح" و مکتب اهل رأی، پنهان می‌کنند. گاهی ریشه‌ی خود را به معتزله می‌کشاند و گاهی هم به مسلک تصوف. با وجودیکه حرکت اعتزال و تصوف مشکلات خود را داشتند و از روش‌های دیگران استفاده می‌بردند اما هیچ‌گاهی به چنین درجه‌ی از انحطاط نرسیده بودند که بغیر از اسلام راضی شوند، علیه احکام اسلامی موقف بگیرند، اسلام را برنامه‌ی زندگی ندانند و به جهان از زاویه‌ی ببینند که زاویه‌ی دید یک مسلمان نیست.

این روشنفکران یا به اصطلاح خود شان نواندیشان، ارزش‌ها و مفاهیم مدرن غربی را یک دستاورد و ارزش مشترک بشریت دانسته و می‌پندارند که به تمام انسان‌های جهان مربوط می‌شود. برای همین است که به صراحت می‌گویند که «عصر خداگرایی سپری شد و امروز عصر انسان‌گرایی و اصالت انسان است و دین باید در محور همین اصل تفسیر شود.» به همین سبب بود که اولین حمله آنها به بنیاد سیاسی اسلام و دولت اسلامی بود و می‌باشد.

آنها تحت نام عصری‌سازی دین، در یک قرن اسلام را تقریباً به چندین چهره تراشیدند. آنگه که نشنلیزم مُد زمان بود اینها آمدند از «نشنلیزم اسلامی» گفتند. رفاعه طهطاوی مثل عبدالرحمن کواکبی اسلام را بیشتر در چهارچوب وطن خویش (مصر) تفسیر می‌کرد. او در سفری که به فرانسه داشت سخت تحت تأثیر غرب رفت و راه نجات را در ارزش‌های غربی دید. به سبب همین تمایلات غربی و اندیشه نشنلیستی بود که علیه خلافت عثمانی موقف گرفت. پس از آن علی عبدالرزاق بود که با نوشتن کتاب «اسلام و اصول حکم» صریحاً علیه کامل بودن دین، دولت خلافت و اینکه اسلام دارای نظام است موقف گرفت. و همین‌گونه بود که در

که از بطن دین ظهور نموده، توسط شاه‌ها و سرمایه‌داران حمایت شده و علیه ساختار آزمانی مسیحیت (کاتولیک) موقوف گرفتند، تا اینکه حرکت این معترضین مذهب جدیدی را شکل داد که مشهور به پروتستانت شد. نواندیشان عین قیاس را روی اسلام نموده و چنین می‌پندارند که این اسلام سیاسی است که سبب مشکلات شده است. آنها در حالی چنین قضاوت می‌کنند که بیش از یک صده می‌شود اسلام حاکم نیست اما مشکلات وجود دارد و شدیدتر هم می‌شود؛ در حالیکه در اروپا به همه مشکلاتی که دچار بودند تحت حاکمیت نظام کلیسایی بود. از سوی دیگر اسلام و جهان اسلام را نمی‌شود با مسیحیت و اروپای قرون وسطی قیاس کرد. آزمانی که اروپا به سبب حاکمیت کلیسا به ۱۰۰۰ سال تاریکی فرو رفت در آن زمان جهان اسلام با حاکمیت دولت خلافت بزرگترین قدرت جهان پنداشته می‌شد که با تمدن بزرگ خود عصر طلایی اسلام را رقم زده بود. اما متأسفانه پس از سقوط خلافت بود که زوال جهان اسلام بسیار هم سریع گشت.

۳. مصادر

منابع و مصادر اسلام چهار اند: قرآن، سنت، اجماع صحابه و قیاس. قرآن و سنت از مصادر اتفاقی اسلام است. این همان منابعی است که اسلام از آن صادر شده و شناخته می‌شود. اما نواندیشان با اصول و مصادری که بغیر از اسلام است به تشریح اسلام می‌پردازند. آنها عقل مدرن را اساس و مصدر قرار می‌دهند. و همین‌گونه در بسیاری از موارد که دستان شان به استدلال عقلی کوتاهی کند به منبع دیگری چنگ می‌زنند که اسمش را تجربه دینی (احساس دینی) گذاشته‌اند. دقیقاً در همین جاست که فلسفه و تصوف را منحنی منابع خویش با هم گره می‌زنند.

جهان غرب پس از سقوط کلیسا بود که عقل فلسفی و تجربی را معیار گرفت. انسان‌گرایی و اصالت انسان نیز جای خداگرایی را اشغال کرد. بنابر این واقعیت بود که آهسته‌آهسته دین مسیحیت رنگ

هیچ هدفی ندارد» یعنی اینکه خداوند همه چیز را عبث خلق نموده است. نواندیشان می‌گویند که عصر اسلام عصر تکلیف‌مداری بود و عصر امروز عصر حق‌مداری است؛ پس باید که اسلام عصری شود و مکلفیت‌های را که برای انسان مقرر نموده از آن فارغ کرده شود. چون هدف زندگی باعث مکلفیت می‌شود و برای همین است که نواندیشان به پاسخ دادن آن تمایل ندارند.

در پاسخ به پرسش دوم، از کلیات نظریه‌پردازی‌های این جریان درک کرده می‌شود که انسان‌ها نباید در پی هدف واحدی باشند و نه خدا آنها را برای هدف واحدی خلق نموده است. آنها باورمند اند که هر انسان خودش هدف خود را تعریف کند. این دید بیشتر روی نظریه پلورالیسم استوار است. یعنی اینکه همگی بهره‌ی از حق دارند. و چنان که سیکولارها می‌گویند که خدا صرف امور آسمان‌ها را به پیش می‌برد و امور زمین و تعریف هدف زندگی مربوط به انسان می‌شود و انسان خدای روی زمین است.

هدف زندگی یک بحث اساسی و یقینی است اما کثرت‌گرایی و عقلانیت مدرن چیزی را بنام یقین نمی‌شناسند. نواندیشان نیز با تأثر از آن تمایل به شک‌گرایی دارند. آنها کوشش می‌کنند که مخاطبین خود را بر موارد یقینی اسلام مشکوک کنند. در حقیقت آنها هر هدف یقینی را مردود می‌شمارند. با همین عدم شناخت از هدف زندگی در اسلام است که نواندیشان هدف زندگی در ایدیولوژی سرمایه‌داری را -خودآگاه یا ناخودآگاه- به پیش می‌برند. سرمایه‌داری را هدف «سعادت مادی» و «پیشرفت» است و نواندیشان درین مسیر قرار گرفته و می‌خواهند که اسلام نیز با آنها همقدم شود.

۲. روش

این جریان بیشتر الگوی خود را حرکت رفورم غربی می‌داند. اصلاحاتی که در قرن ۱۶ کلیسای مسیحی را دگرگون نمود. سردمداران این حرکت کسانی مثل مارتین لوتر، کالون و زوبنگلی بودند

برای همین است که سنت پیامبر اسلام از دومین مصادرات اسلام پنداشته می‌شود. اما برای اولین بار نواندیشان و روشنفکران دینی بودند که از داخل اسلام سنت را مورد حمله قرار دادند. در اصل نواندیشان همه‌ی سنت را تکذیب نموده و آنرا جعلی می‌دانند اما در جوامعی مثل افغانستان که افکار آنها ناشناخته است کوشش به این نمی‌کنند که انگیزه‌های اصلی خود را به یکبارگی افشا کنند. برای همین است که در نخست اهمیت سنت را مورد حمله قرار داده و آنرا تجربه‌ی تاریخی می‌دانند. یعنی اینکه پیامبر همه عملکردهایش منحیث بشر و در زمان خاصی اتفاق افتاده که مربوط به همان عصر می‌شود و نمی‌توان آنرا در هر عصر جدی گرفت. یعنی مبتنی بر باور نواندیشان، سنت یک تجربه تاریخی بوده و منحیث مصدر نباید که قرار بگیرد.

این درست است که پیامبر اسلام تمام عملکردهایش مصدر قرار نمی‌گیرد. چون برخی از عملکردهای وی مختص به خودش بوده و برخی هم منحیث عادت بشری از وی صادر شده است. اما نواندیشان چنان این دایره را وسیع می‌کنند که گویی تمام عملکردهای پیامبر بشری بوده و نبوت همه اش یک تجربه بشری و تاریخی می‌باشد. این موقف شان تا جایی پیش می‌رود که منحیث «قرآنیون» ظاهر می‌شوند.

۴. اصول دین

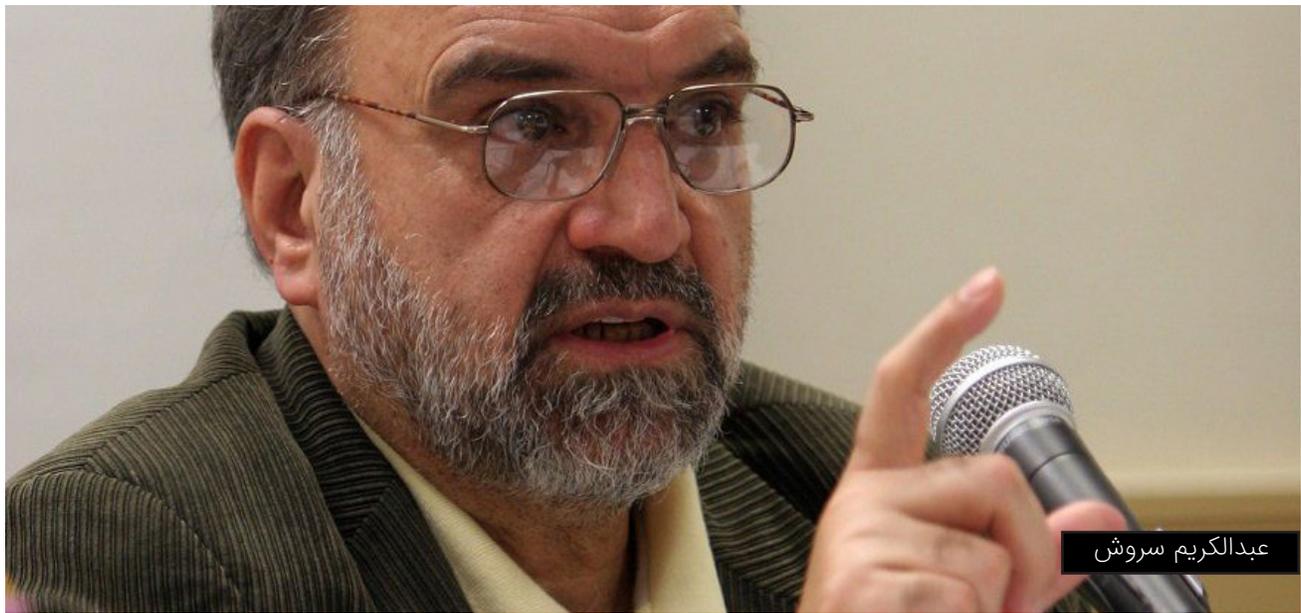
اسلام را سه اصل است که عبارت از توحید، نبوت و معاد می‌باشد و از حضرت آدم تا حضرت محمد ص را شامل می‌شود. اما نواندیشان نسبت به این اصول کلاً دید متفاوت و متضادی دارند. قضاوت آنها نسبت به این اصول چنان می‌نماید که گویی نواندیشان دین جدیدی را آورده‌اند.

توحید: اصل اول را توحید می‌نامند که دلالت به یگانگی الله می‌کند. یعنی که الله یگانه ذاتی است که باید عبادت شود و یگانه ذاتی است که باید پیروی شده و احکام اش اطاعت شود. انسان بغیر از الله هیچ‌کس را ولی نگیرد و هیچ آیین، عقیده

می‌باخت و با معیار قرار دادن فلسفه و تجربه حتی نمی‌توانستند به اثبات یقینی خدا برسند. برخی فلاسفه‌ی متدین کوشش کردند که با استفاده از عقل فلسفی به اثبات موجودیت خدا و حجت دین پردازند اما جریان مخالف آن قوی‌تر عمل می‌کرد. درین زمان بود که افرادی مثل کانت و شلایرماخر آمده و جهت نجات دین نظریات جدیدی را مطرح نمودند. این قشری از فلاسفه استدلال نمودند که اساس ثبوت خدا و ضرورت به دین استوار بر عقل نیست تا با آن ثابت اش کرد؛ اما بدین معنی هم نیست که ما به دین و خدا پشت پا زنیم. این افراد چنین می‌پنداشتند که دین و خدا یک نوع احساس است که انسان فطرتاً به آن می‌رسد. یعنی منبع شناخت دین، تجربه و احساس دینی است نه عقل و تجربه ساینسی. امتداد همین جریان را همان نواندیشان دینی می‌نامند که هم عقل و هم تجربه دینی را منبع شناخت خویش قرار داده‌اند. این نواندیشان در جهان اسلام عقل‌گرایی خود را به معتزله ارتباط می‌دهند و تجربه دینی را به شعرا و متصوفین. در حالیکه عقل‌گرایی مدرن و تجربیات دینی شلایرماخری کلاً متفاوت با جریان‌های است که در طول تاریخ اسلام شکل گرفته‌اند.

قرآن: عبدالکریم سروش قرآن را کلام الله نمی‌داند و می‌گوید که قرآن مؤلف دارد و مؤلف آن پیامبر اسلام است که در اقتباس از روایات خود آنرا تألیف کرده است. یعنی قرآن وحی مستقیم خدا توسط جبرئیل نیست، بلکه تمام اش خواب‌های پیامبر است؛ مثل همان الهام و خوابی که یک شاعر می‌بیند و شعر می‌گوید. و همین‌گونه کسانی از آنها مثل حامد ابوزید، شحرور و محمد ارکون که قرآن را بیشتر از دید متن و اصول ادبی معاصر خوانده‌اند قرآن را یک متن تاریخی دانستند که در نظر شان نه مقدس است و نه هم در همه زمانه‌ها کاربرد دارد.

سنت: خداوند از برای این پیامبر را از میان خود انسان‌ها انتخاب نمود تا اسلام را به شکل عملی تمثیل نموده و برای همه بشریت الگو قرار گیرد.

عبدالکریم سروش

گویی که پیامبر همه چیز را به خواب دیده و خواب دقیقاً همان چیزی نیست که در واقعیت اتفاق بیفتد. مثلاً عبدالکریم سروش آخرت و آیاتی که در مورد آخرت آمده است را محکوم به تعبیر می‌داند. یعنی اینکه در قرآن آمده است که با وقوع قیامت ستاره‌ها تاریک شده، خورشید درهم پیچیده می‌شود، کوه‌ها ندفای می‌گردند... این همه به تعبیر نواندیشان مثل یک خواب است و در حقیقت چنین نخواهد شد. و دگر اینکه چه کسی در آخرت مفلح و کامیاب خواهد شد نواندیشان یک دید کاملاً مخالف اسلام دارند. بنابر دید آنها تنها مسلمانان نیستند که در آخرت به جنت می‌روند؛ حتی کفار نیز ازین نعمت رستگاری برخوردار خواهد شد.

۵. اسلام برنامه کامل زندگی

اسلام نظام کاملی برای زندگی بشر است که توسط دولت خلافت تطبیق و تضمین می‌شود. هیچ ایدیولوژی نمی‌خواهد که در تقسیم و رهبری جهان با ایدیولوژی دیگری سازش نموده و حاکمیت همزمان او را بر جهان بپذیرد. ایدیولوژی‌ها افکار، جهان‌بینی و نظام خاصی اند که پیام جهان‌شمول دارند. برای همین است که اسلام نیز منحنی یک ایدیولوژی هر آنچه سد راهش بود را برداشت. سرمایه‌داری و دموکراسی نیز چنین عملکردی را پیش

و ارزشی را که منبع آن بغیر از الله است اطاعت نکند. اما نواندیشان معتقد به وحدت الوجود اند و باورمنداند که الله صرف منحنی معبود حضور دارد نه منحنی شارع و کسیکه برای بشریت نظام و شریعتی را نازل کرده باشد. این سخن را در حالی می‌گویند که این قشر حتی در توحید عبودیت نیز صادق نیست. آنها می‌گویند که تنها الله لایق عبادت است اما باز هم باورمند به کثرت‌گرایی اند و خدایانی که بغیر اسلام در ادیان دیگر نیز عبادت می‌شوند را رد نمی‌کنند.

نبوت: به دلیل تمثیل عملی اسلام است که سنت او صلی الله و علیه و سلم نیز منحنی مصدر اسلام شناخته می‌شود اما نواندیشان باورمند به این نیستند که پیامبر تمثیل‌کننده وحی در میدان عملی بود. آنها پیامبر را تنها منحنی ابلاغ‌کننده وحی قبول نموده‌اند که صرف بشارت می‌دهد و انذار می‌کند. نظریات آنها در مورد نبوت تا آن سرحد خطرناک است که برخی از آنها حتی به خاتمیت پیامبر اسلام باورمند نبوده و عقل‌گرایی غرب و شاعری برخی از شعرا را ادامه وحی و نبوت می‌دانند.

معاد(آخرت): دید نواندیشان را در دو بخش نسبت به آخرت باید شناخت. نخست اینکه نواندیشان در مورد چگونگی آخرت دست به تعبیر می‌زنند.

تجربه نبوت و وحی ادامه دارد که بیشتر در وجود شاعران ظاهر شده و باعث می‌شود که دین را به‌روز و تکمیل کنند.

در نتیجه، نواندیشان و روشنفکران دینی یک جریان شاذ و منکر است که نه در اصول و نه در فروع با اسلام ارتباط دارند. آنها کوشش بر این دارند که جزء تاریخ اسلام باشند اما چنین نخواهد شد. آنها کسانی نیستند که از بطن اسلام ظهور کرده باشند. در حقیقت آنها تسهیل‌کننده تطبیق نظام‌های سیکولار اند. آنها کسانی نیستند که اسلام را اصل قرار دهند. حتی کسانی از آنها مثل سروش دباغ باورمند به این است که نواندیشی در اسلام محدود به مسلمانان نمی‌شود. یعنی یک کافر و غیر مسلمان نیز می‌تواند در اسلام نواندیشی کند، مجتهد شود و برای مسلمانان دین را تأویل و تفسیر کند. ما در تاریخ کسانی مثل یعقوب صنوع را داریم که یهودی بود اما در اسلام نواندیشی می‌کرد و همچنان جورج طرابیشتی که مسیحی است و اما برخی نواندیشان دیگر نظریات او را پیروی می‌کنند؛ خصوصاً نظریه‌ی که اسلام را یک دین محدود به مکه می‌داند.

در حقیقت یکی از موانعی که سد راه تطبیق دموکراسی و نظام‌های سیکولار است اسلام به تعبیر حقیقی آن می‌باشد؛ اما نواندیشان با تحریف و محدود نمودن اسلام کوشش می‌کنند این سد را از سر راه جهان سیکولار بردارند تا بر جسم و روان جهان اسلام ریشه بدواند. در حقیقت آنها جزء تاریخ غرب‌اند نه اسلام!

گرفت و از اسلام تا کمونیزم با همه مواجه شد و تصمیم به حذف شان گرفت. پس از قرن هفده میلادی که حاکمیت اسلام در جهان در حال ضعف بود غربی‌ها نیز در سدد شدند که خلافت را از روی زمین برچینند و جاگزین آن شوند. درین هنگام مسلمانان موقف‌های گوناگونی گرفتند؛ کسانی شان به مقاومت و دفاع از حاکمیت اسلام پرداختند اما برخی‌ها می‌دیدند که از یکطرف اروپا در حال پیشرفت است و از سوی دیگر اسلام سیاسی را نمی‌شود که با این کاروان اروپایی همگام نمود؛ برای همین بود که پیشرفت غربی را اصل قرار داده و با تفسیر اینکه اسلام یک دین فردی است ظاهر شدند. اولین حمله این نواندیشان روی اسلام سیاسی و دولت خلافت بود؛ در حقیقت نظام خلافت چیزی بود که مانع این می‌شد تا اسلام داخل نظم دولت-ملت ذوب شود.

در حقیقت نواندیشان دینی با اصولی که دارند کلاً با حاکمیت اسلام و اکثر افکار و احکام اسلامی مخالف‌اند؛ اما آنها این نیت خود را آشکار نمی‌کنند. آنها برای اینکه برای نظریات خود جایگاهی داشته باشند در نخست از مواردی آغاز می‌کنند که میان مسلمانان اختلافی است. از جمله اینکه ساختار دولت در اسلام چگونه است. در حقیقت هدف آنها این نیست که در پی مشخص بودن یا نبودن ساختار دولت اسلامی باشند در اصل آنها کلاً با اینکه حاکمیت از آن الله باشد مخالف‌اند و دولت اسلامی را یک تجربه تاریخی می‌دانند. نه تنها دولت اسلامی را تجربه تاریخی می‌دانند بلکه بسیاری از احکام و افکار اسلام مثل حج، روزه، جهاد... را تاریخی دانسته و مردود می‌شمارند.

نواندیشان همان سیکولارهای اند که دین را تنها اشباع‌کننده «گریزه تقدیس» می‌دانند. آنها باورمند به کامل بودن دین نیستند. یعنی باور ندارند که اسلام برنامه‌ی کاملی برای زندگی است. حتی در همین قضیه نظریات ضد و نقیضی دارند. کسانی شان می‌گویند که اسلام منحیث یک دین فردی کامل است اما عبدالکریم سروش می‌گوید که اسلام کامل نیست بلکه پس از پیامبر اسلام این

ريفورم (REFORM) که د اسلام د له منځه وړلو هڅه!

خالد مشعل

اوس زه نه غواړم چې د کاتولیکي عیسوی کلیسا او د هغه وخت د شاهانو ظلم او ناخوالي دلته تشریح کړم. خو دوی تر دې حده د خلکو په برخلیک د مالکیت سیوری غوړولی و چې جنت او دوزخ یې په اختیار کې اخیستي و او په خلکو به یې د پیسو په مقابل کې پلورل. دوی به د خلکو گناه د پیسو په مقابل کې بښله او د بې گناهی ټکټونه به یې ورکول. تاسو دې حالت ته په کتو سره، د عام ولس د ژوند نورې برخې قیاس کړئ چې په څه وضعیت کې به وې او څومره د انحطاط/جهل وروستي حد ته رسیدلي و؟

دې تریخ ژوند د اروپا مفکرین، فیلسوفان او لیکوالان سخت په تنگ کړي وو او د موجود وضعیت د تغییر په لټه کې وو. د اروپا په مختلفو برخو کې مفکرینو او فیلسوفانو کرار کرار سر راپورته کړ او د موجود وضعیت په ضد یې خپل غږونه اوچت کړل. دوی په کاتولیکي کلیسا او د هغو په دیني مشرانو (پاپ، بېشپ، پریست، مانک، فرېیر) سختې نیوکې وکړې او ویل به یې چې تاسو عیسویت تحریف کړی او د خپلو خواهشاتو د پوره کولو وسیله مو گرځولی ده. هغه وخت داسې و چې انجیل د کلیسا له دیني چارواکو پرته، نه بل چا لوستی شوی او نه یې ترجمه او تفسیر کولی شوی او نه هم د پرنټ او چاپ اجازه ور کول کېده. له هغو مفکرینو او لیکوالانو چې خپله د کاتولیک کلیسا غړی او عیسوی عالم و، یو هم «مارتین لوتر» دی. هغه د جرمني په وټن برگ ښار کې د پوهنتون استاد و. د ډیرو تاریخي اسنادو په حواله، هغه لومړی کس و چې د کلیسا په ضد ودرید او د کلیسا او د هغوی دیني مشران یې و ننگول. هغه په ۱۵۱۷ز کال کې په خپله ۹۵ ماده بیزه بیانیه کې چې د کلیسا په دروازه یې وځړوله، وویل چې هرڅوک کولی شي انجیل ولولي او عمل پرې وکړي.

کله چې یو ولس له ماتې سره مخ شي، نو د نورو ولسونو د خندا شي او ملنډې پرې وهي او د بیا پورته کیدو لپاره عجیبې او غریبې مشورې ورکوي. دا د انساني طبیعت ځانگړنه ده چې کله مغلوب شي او د نړۍ د مشرتابه له غونډې وویستل شي، نو بیا په دې فکر کوي چې ولې داسې وشو او څنگه بیا کولی شي چې د نړۍ د مشرتابه (رهبري) مجلس کې شامل شي او له لاسه وتلی ځواک او ځایگی (موقف) بېرته ترلاسه کړي.

اسلامي نړۍ او اسلامي امت د خپل سیاسي ظهور (د اسلامي دولت له تاسیس، ۶۲۴ز) بیا تر سیاسي غروب (د اسلامي خلافت سقوط، ۱۹۲۴ز) پورې ډیرې لوړې ژورې تجربه کړې دي او ډیری وخت یا د نړۍ لومړی دولت پاتې شوی او یا به یې هم د لومړي دولت د سیال او ننگونکي دریغ درلود.

خو له کومې ورځې چې مسلمانانو خپل دولت/اسلامي خلافت په ترکیه کې له لاسه ورکړ او د انگریزانو په مټ ړنگ شو، نو له هماغه ورځې بیا تر ننه هر بوټي ته په دې فکر لاس اچوي چې کیدی شي دا د نجات بوټی وي او له سیاسي مرگه یې وژغوري. د ډیرو نورو اسلامي او غیر اسلامي غورځنگونو/خوځښتونو ترڅنگ، یو نامنظم خو ډیر پراخ او د میرو اوبو په شان بهیدونکی غورځنگ په اسلامي نړۍ کې د غربیانو (لومړی اروپا او بیا امریکا) په مرسته، تشویق او تحریک فعالیت کوي چې اثرات یې سوکه خو ډېر خطرناک او بنیادي دي. دې غورځنگ/خوځښت ته د اصلاح غوښتونکو، اصلاحي خوځښت (Reform, Reformation, Reformist) یا اصلاحیان وايي. دا خوځښت لومړی ځل په اروپا (شمالي او غربي اروپا) کې را منځته شو. هغه وخت چې اروپا په فکري او سیاسي لحاظ په توره تیاره کې ژوند کاوه او د کلیسا او پاچا د گډې استبدادي واکمنۍ لاندې وه.

حکمې لاندې او باندې طبيعي منابع لوټ کړي. دا د اروپا د بيدارۍ (نهضت) او پرمختګ عصر و. په دې انقلاب کې، شاهانو د کليسا په ضد، د ريفورمېستانو، روڼاندو او د دين ضد خوځښتونو ملاتړ وکړ.

له بده مرغه، د اسلامي خلافت سياسي دستګاه او اسلامي امت دواړه، د سخت غفلت په خوب ويده و او د تصوف په نشه کې ډوب و. دوی د اروپا له پرمختګونو بې خبره او غافله و. دا مهال، تصوفي مفکورې د اسلامي امت او دولت په سر سيوري غوړولی و او له خپل اصلي مسير منحرف شوي و. خبره تر دې ورسیده چې غرب (انګليس، امريکا او فرانسه) په دې وتوانېدل چې د مسلمانانو سپر او د رسول الله په لاس جوړ شوی دولت - د مسلمانانو عزت او د سر سيوري، اسلامي خلافت په کال ۱۹۲۴ز په نننۍ ترکيه کې رسماً ړنگ او سيکولر نظامونه يې ځای-ناستي کړل.

تر دې وروسته، په اسلامي نړۍ کې زيات شمير اسلامي او غير اسلامي (سيکولر) احزاب او خوځښتونه رامنځ ته شول تر څو د اسلامي امت د زوال او انحطاط اسباب او عوامل وڅيړي او د وتو لار ورته پيدا کړي. يو له دغو حرکتونو څخه، د غرب په تقليد د ريفورمېستانو (Reform, Reformists) نامنظم او تيت پرک خوځښت و. سره له دې چې د دې خوځښت مشران او سرلاري، په يوه منظم او سازماني توګه فعاليت نه کوي. خو په اصولو او کلياتو کې سره متفق دي. دوی اسلام او اسلامي شريعت ته د عيسويت له هندارې ګوري. اروپايي ريفورمېستانو او روڼاندو چې کله د اصلاح/ريفورم خبره کوله، نو هدف يې دا و چې خپل اصل (د قديم يونان او روم) عصر ته ګرځيدل و. خو مسلمان ريفورمېستان برعکس، خپل اصل (د راشده خلافت عصر) ته ګرځېدل نه غواړي. بلکې د اروپا په تقليد سره، غواړي چې اسلام تحريف او تغيير کړي چې دلته د مسلمانانو او ريفورمېستانو او اروپايي ريفورمېستانو ترمنځ لوی واټن پروت دی. د اسلامي نړۍ ريفورمېستان د غربي مفکرينو او فيلسوفانو د کتابونو او افکارو څخه په تاثر، دې پايلې ته رسيدلي چې اسلام هم د عيسويت دين غوندې بنسټيزو

هېڅوک اړتيا نه لري چې د کليسا له طريقه له الله سره اړيکه ټينګه کړي او پالنه يې وکړي. هغه همدا شان دا خبره رد کړه چې د جنت او دوزخ جوازونه له کليسا او د کليسا له ديني مسوولينو سره دي.

د مفکرينو، فيلسوفانو او اصلاح غوښتونکو دغه پاڅون په کليسا او د هغې په مشرانو سخت منفي اغيز وکړ او د دې خوځښت (جنبش) په ضد يې کوټلي اقدامات وکړل. خبره يوازې تر فکري-سياسي مبارزې محدوده نه شوه او تر تودې جګړې ورسیده. د کليسا مسوولينو او د هغوی د ملاتړو او د اصلاح غوښتونکو غورځنگ ترمنځ نرمې او گرمې جګړې شاوخوا يوه نيمه پيړۍ دوام وکړ چې بلاخره د اتلسمې (۱۷۷۶) پيړۍ په وروستۍ نيمايي کې، ريفورمېستان (اصلاح غوښتونکي) بريالي شول او کابو په ټوله اروپا کې، د کليسا او د پاچا ظالمانه او ګمراه کوونکې زر کلنې واکمنۍ ته د پای ټکی کېښودل شو او د ريفورمېستانو خوځښت په دې وتوانېد چې دين (کاتولیک عيسويت) له ژوند او سياست څخه جلا کړي. بايد ووايم چې دا يوازې ريفورمېستان نه و چې د دې ستر انقلاب سبب شول، بلکې ډير نور عوامل وو چې ټولو د دې لوی انقلاب په رامنځ ته کيدو کې نقش ولوباوه. دا تر ټولو ستر سياسي، فکري او ټولنيز بدلون و چې په اروپا کې رامنځته شو، خو تر اروپا محدود پاتې نه شو او په تدريج سره ټولې نړۍ ته خپور شو.

تر دې انقلاب وروسته، د کليسا، ريفورمېستانو او روڼاندو ترمنځ په اساسي توګه جوړجاړی وشو چې نور به دين تر کليسا پورې محدود وي او هغه به يوه شخصي مسئله ګڼل کيږي. دين به د ټولني او دولت په چارو کې مداخله نه کوي. ولس به خپله د ژوند چارې او نظامونه تنظيم او مخته وړي. دين (کاتولیک عيسويت) د اروپا د ټولو پسمانيو او بدبختيو سبب و ګڼل شو او تر هغې وروسته، عقل د ټولو چارو د ښه او بد معيار (اساس) و ګڼل شو. اروپا د دې لوی انقلاب او صنعت په مټ، وکولی شول چې د اسلامي نړۍ په شمول، نور ملتونه اشغال او خپله مستعمره وګرځوي او د هغوی د

اصلاحاتو ته اړتيا لري. دغه شان چې کاتولیک عیسویت د اروپا د پسمانی او بدبختی سبب ګرځیدلی و، اسلام هم د اسلامي امت د پسمانی او بدبختی سبب دی. له اروپا نه په پیرو، که اسلام (خصوصاً سیاسي اسلام) هم د اسلامي امت له ژوند او سیاست څخه جلا شي، نو اسلامي نړۍ به پرمختګ وکړي او د ژورو اصلاحاتو او پرمختګونو شاهد به وي.

له ریفورم (Reform) څخه د ریفورمېستانو منظور د غرب کټ مټ تقلید دی. دوی غواړي چې اسلامي ارزښتونه له غربي ارزښتونو سره یو او وفق ورکړي. هغه دا چې اسلام ته باید د نظام او سیاست له زاویې څخه و نه کتل شي. سیاسي اسلام (هغه چې له دولت، ټولنې، سیاست، سولې او جګړې سره سرو کار لري) باید له ټولنې څخه لرې شي. ځکه دا سیاسي اسلام دی چې مسلمانان یې بدبخته کړي او د نړۍ د پرمختګ له کاروان څخه یې شاته پاتې کړي. دوی وایي چې اسلامي شریعت هم باید تر جوماته/تکیه‌خاني محدود شي او له خالق تعالی سره د وګړو په شخصي/خصوصي اړیکه بدل شي. دوی له دې غافله دي چې د اسلام او عیسویت په شکلیاتو او ماهیت کې ځمکه او آسمان توپیر لري. اسلام کې اصلاً د اصلاح او تغییر ځای نشته. هرڅوک چې اسلام کې د اصلاح، بدلون او تغییر اراده وکړي، بیا نو هغه اسلام نه دی، هغه د دوی له خوا جوړه شوې نسخه ده.

له شاوخوا ۱۵۰ کلو را په دېخوا، ریفورمېستان، دیني روناډي او سیکولران په اسلامي نړۍ کې تبلیغات کوي او په یو شمیر هیوادونو لکه ترکیه، مصر، ایران، لبنان او ... کې قدرت ته ورسیدل، خو هیڅ کومه توره یې و نه کړه او حتی د هغو هیوادونو د تباهی سبب شول. علت یې دا دی چې هغه ولسونه مسلمان دي او په رګ رګ کې یې اسلام چلیږي. دوی غواړي چې د اروپا په شان ریفورم په اسلام او مسلمانانو کې راولې چې دا کار ناممکن دی او پر له پسې ناکام دي او دوی خپله د اسلام/مسلمانانو لپاره په سرطاني دانه بدل شوي دي.

اسلام په خپل ذات کې په دوه برخو وېشل - سیاسي اسلام او غیر سیاسي اسلام یوه لویه تېروتنه ده. اسلام یو اسلام دی چې هغه د ژوندانه بشپړه نسخه ده. الله سبحانه و تعالی په دې اړه فرمایي:

**الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي
وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا**

(مائده، ۳)

ژباړه: نن مې ستاسو دین ستاسو لپاره بشپړ کړ او خپل نعمت مې پر تاسو تمام کړ او اسلام مې د الله ج له لوري د منل شوي آئین په توګه تاسو ته غوره کړ.

خو د اسلام دښمنان او د هغوی په پیرو، مسلمان ریفورمېستان اسلام په لویه کچه په دوه برخو وېشي. یو سیاسي اسلام او بل غیر سیاسي اسلام. دوی اسلام د ژوند د یوې بشپړې نسخې او نظام په توګه نه پیژني او د هغه په ضد مبارزه کوي. دا په داسې حال کې ده چې د رسول الله (ص) له بعثت څخه تر رحلت پورې، اسلام د انساني ژوند لپاره یوه کامله نسخه (نظام) بللې او په عمل کې په بشپړه توګه د دولت له لارې تطبیق کړی دی. له هغه نه په پیرو سره، راشده خلفاو، امویانو، عباسیانو او عثمانیانو، له اسلام پرته بل هیڅ شی نه دي تطبیق کړي او اسلام وکولی شول چې تر ۱۳۰۰ کاله ډېر د نږدې دريو لویو وچو (آسیا، اروپا او افریقا) ستونزې معالجه او د خلکو د ژوندانه تر ټولو ښه نظام شي.

ریفورمېستان په اصل کې د اسلام دښمنان دي. د دوی اصلي انگیزه او نیت، اصلاح نه ده. بلکې د غرب په تقلید، له ټولنې او دولت څخه د اسلام لرې کول دي. دې بېلګې په توګه، دوی وایي چې اسلام خپل ځانګړی سیاسي نظام نه لري. اسلام په هر نظام (ډیموکراسي، شاهي، استبدادي، کمونستي او ...) کې د تطبیق وړ دی. دوی دا ردوي چې د اسلام نظام یوازې خلافت دی. همداشان، دوی وایي چې په قضایي (محاکمو) ادارو کې فیصلې باید په هغو قوانینو وشي چې انسانانو جوړ کړي دي، نه په

ورکړي. حاکم سیکولر دولتونه د دوی سیاسي، نظامي او حتی مالي ملاتړ کوي. د دوی مقالې او کتابونه په ښه کیفیت او لوړ تیراژ سره چاپوي او خپروي. د دوی په آثارو غونډې نیسي او فضا ورته جوړوي. دوی ته دنوي فکر او اصلاح غوښتونکو القاب ورکوي او کوشنېن کوي چې د ځوانانو په منځ کې یې اعتبار او شهرت لوړ کړي.

د ریفورم او ریفورمېستانو د خوځښت په وړاندې مبارزه د یوه پیاوړي اسلامي دولت/اسلامي خلافت له لارې آسانه او ساده کار دی. د اسلامي دولت له شتون پرته، دا ډیره ګرانه ده چې د دې بهیر پر وړاندې دې اغیزمنه مبارزه وشي. ځکه چې تر شا یې د دولت حاکمه دستګاه او د غرب پیاوړي سازمانونه او رسنۍ ولاړې دي. خو له دې سره سره، دا په مسلمانو علماوو، سیاستوالو، رهبرانو، احزابو، لیکوالانو، رسنیو، سازمانونو، او حتی عام ولس ده چې د دغه خوځښت هدف، ماهیت، اصلیت، مرام، انگیزې او برنامې خلکو ته افشا او توضیح کړي. د فعالیت دایره یې ور تنګه کړي. په ټولنه کې د دوی شوم نیتونه برېښد کړي. د دوی ناکامۍ او سیکولریستي افکار او اعمال رسوا او علني کړي. هغه مشکوک او تقلیدي استدلال یې ور مات او په قوت سره ځواب کړي. نو په ټول توان سره، د اسلامي دولت/اسلامي خلافت د تاسیس لپاره مټې را بډ وهئ، څو یاد دولت یې په اساسي توګه غم وخورې او ریښې یې ور وچې کړي. ځکه چې د اسلامي دولت له شتون پرته، پورته ټولې هڅې او اقدامات، مؤقتي دي او نه شي کولی چې د دي ستر، دوامداره او په منطقي (خیالي) استدلال مجهز جنبش مخه و نیسي. د اسلامي خلافت د تاسیس په هیله.

اسلامي شریعت باندې. دوی وایي چې د اسلامي شریعت تطبیق د رسول الله (ص) د زمانې پورې محدود او د هغه وخت غوښتنه وه، نه د اوسنۍ نړۍ. دوی د مسلمانانو ترمنځ سیاسي، فکري او عقیدوي وحدت ردوي او وایي چې مسلمانان باید په ملي پولو او ملي هویتونو کې را ټول شي او د اسلامي هویت په ځای، خپل ملي (افغانیت، ایران پالنه، ترکیزم، عربیت او...) هویتونه غوره کړي. دوی په اقتصادي او سوداګریزو چارو کې د حلال او حرام رعایت کول، پسماني او فکري وروسته والی بولي. دوی د ټولو سودي ورکړو راکړو چې د ننني اقتصاد اساس جوړوي، سخت طرفدار او هغه د وخت تقاضا بولي. دا خلک سخت خطرناک دي، ځکه چې دوی له اسلامي نصوصو او متنونو سره د نورو بشري متنونو په څېر چلند کوي، د سطحي فکره او له اسلام څخه د خالي ذهنه مسلمانانو په شک او تردید اچولو او د هغو په انحرافي تعبیر او تفسیر کې سخت جرئت لري.

په دې وروستيو کې، دغه خوځښت په افغانستان کې سر راپورته کړی دی. په مختلفو نومونو او له مختلفو آدرسونو څخه غږ پورته کوي او اسلامي ارزښتونه او احکام تر خپل برید او توهین لاندې نیسي. له رنګ رنګ میتودونو لکه د مقالو په خپرولو، د کتابونو، کنفرانسونو، ګردې میزونو او غونډو جوړولو څخه استفاده کوي، خو په ټوله کې هدف یو دی، هغه له ژوند او دولت څخه د اسلام لرې کول دي. دوی کوشنېن کوي چې د اشخاصو ذهنونه مغشوش او مختل کړي. دوی کوشنېن کوي چې قرآن او سنت داسې تفسیر او تأویل کړي چې د دوی داعیه (سیکولریزم) تائید کړي. دوی له سره د اسلام له عقیدې او زاویې څخه د قرآن او سنتو معنی او مفهوم ته نه داخلېږي. دوی له پیله د سیکولریزم له زاویې څخه د قرآن او سنتو معنی او مفهوم ته داخلېږي او بیا د هغه فکر په اساس، قرآن او سنت تعبیروي.

ریفورمېستان له ځان سره د غربی سفارتونو، سازمانونو او رسنیو بشپړ ملاتړ لري. رسنۍ کوشنېن کوي چې د دوی غږ تر خلکو ورسوي او قوي پوښنې

تقویم‌های جهانی برای ما چه پیامی می‌رسانند؟

تقویم، از لغت قوم گرفته شده و به معنای تصحیح کردن است و معنای اصطلاحی آن زمان وقوع پدیده یا حادثه‌ای نسبت به یک مبدأ معین می‌باشد. به صورت ساده‌تر معنای تقویم این است که مردم گذشت زمان را براساس کدام مبدأ یا معیار اندازه‌گیری می‌کنند.

انواع تقویم‌ها

در این جا بالای مبدأ و اساس بعضی از معروف‌ترین و پُرکاربردترین تقویم‌های جهان مکث می‌کنیم

تقویم میلادی
با تولد حضرت عیسی علیه السلام آغاز می‌شود.

تقویم عبری
با تولد حضرت آدم علیه السلام شروع می‌شود.

تقویم بودایی
با مرگ بودا آغاز می‌گردد.

تقویم قبطی
با به قدرت رسیدن «دقلدیانوس» که توأم با شکنجه و سرکوب قبطی‌های مصر بود، آغاز می‌شود.

تقویم چینیایی
مبدأ و منشأ خاصی ندارد.

تقویم رومی (اسکندری)
با ابتدای سلطنت نیکانو، جانشین اسکندر آغاز می‌گردد

تقویم اسلامی (هجری قمری/شمسی)
با هجرت پیامبر بزرگ اسلام صلی‌الله علیه وسلم از مکه به مدینه آغاز می‌شود.

اگر دقت کنید تقویم اسلامی با همه تقویم‌های دیگر متفاوت است. تقویم اسلامی نه مانند تقویم عیسویت و یهودیت با تولد و مرگ پیامبران شان آغاز می‌شود، نه مثل قبطی‌ها شکنجه و عذاب مبدأ تقویم قرار گرفته، و حتی بعثت پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وسلم مبدأ تاریخ اسلامی قرار نگرفته است.

آغاز تقویم اسلامی از هجرت پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وسلم و اصحاب گرامی شان از مکه به مدینه آغاز می‌شود. به همین منظور است که «هجری» خطاب می‌شود.

این‌جا سوال ایجاد می‌شود که اگر تنها هجرت این‌قدر اهمیت می‌داشت، قبل از هجرت به مکه، یک هجرت دیگر نیز صورت گرفته بود که در آن مسلمانان به حبشه رهسپار شدند؛ اما چرا آن تاریخ منحیث مبدأ قرار نگرفت؟!

هجرت به مدینه به هدف تأسیس نخستین دولت اسلامی بود.

حتماً تاریخ آن‌قدر دقیق انتخاب شده است که سال آن از ماه محرم آغاز می‌شود؛ در حالی‌که ماه نخست سال‌های قمری ماه ربیع‌الاول است. دلیل اینست که «بیعت عقبه دوم» در ماه محرم صورت گرفت که انصار با پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وسلم و اصحابش پیمان بستند که او را نصرت و قدرت می‌دهند تا دولت خود را در یثرب تأسیس کند. برای همین است که این بیعت را «بیعت‌الحرب» نیز می‌نامند.

زمانی‌که دولت اسلامی تأسیس گردید، نام شهر «یثرب» به «مدینه‌النبی» مبدل شد. «یثرب» نام نامناسبی برای این شهر بود. چون «یثرب» از نظر لغوی از ماده «ثَرَب» به معنای فساد یا از تخریب گرفته شده به معنای جبران و مؤاخذة بواسطه گناهی که انجام شده. و یا بر می‌گردد به کسی که این شهر را بنا کرد و او انسانی غیر مؤحد بود.

«مدینه» در عربی به معنای شهری است که در آن نظم و نظام حاکم بوده و محکمه در آن برپا باشد. پس «مدینه‌النبی» به معنای شهری است که در آن قوانین که پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وسلم از سوی الله سبحانه و تعالی آورده، حاکم می‌باشد.

پس پیام تقویم اسلامی این است که اسلام نه دین عزلت و فردیت است و نه هم دین سکولار. اسلام آیین و نظام کامل زندگی‌ست که تاریخ آن با تأسیس دولت آن و تطبیق عملی این دین آغاز می‌شود.

آنانی‌که دین را از سیاست و دولت در اسلام جدا می‌دانند، تنها شناخت مبدأ تاریخ اسلامی برای ردّ ادعای باطل و کاذب آنها کافی‌ست.

یعنی ما در 1442 سال قمری یا 1399 سال شمسی پس از تأسیس دولت اسلامی قرار داریم.

اینست مبدأ تاریخ ما؛ چون اینست نقطه عطف و قضیه‌ی سرنوشت‌ساز مسلمانان!

سکولاریزم چیست و چه ربطی به اسلام دارد؟

احمد صدیق احمدی

و فقهی، به فلسفه و علم کلام که از افکار یونانی بودند، مواجه شدند. اکثر دانشمندان آغاز انحطاط مسلمانان و بسته شدن دروازه‌ی اجتهاد را آغاز قرن دوم هجری گفته‌اند.

در این میان تصوف با آن که قرن‌ها پیش از بوجود آمدن سکولاریزم، از افکار یونانی و بعد هندی شکل گرفته بود، روی این احتمالاً در سال‌های پسین سکولاران، نواندیشان دینی و حتا مراکز فکری و پژوهشی غرب، تصوف را به عنوان الگوی خوب برای متأثر شدن احزاب و گروه‌های سیاسی اسلامی از سکولاریزم و آنچه که غرب آن را ارزش‌های غربی می‌پندارد، برگزیده و مورد پژوهش و واکاوی قرار داده و می‌دهد. چنانچه «چریل بنارد» از پژوهشگران انستیتوت «رند» در پژوهشی زیر عنوان «اسلام دموکراتیک مدنی» پیرامون دسته‌بندی گروه‌های سازش‌ناپذیر و خطرناک و گروه‌های سازش‌پذیر اسلامی می‌نگارد: "صوفی‌ها را نمی‌توان به راحتی در مقوله مشخصی گنجانند، ولی ما در این‌جا آن‌ها را جزو گروه مدرنیسم به حساب می‌آوریم. صوفی‌گری تفسیری باز و روشن‌گرانه از اسلام به دست می‌دهد. تأثیر صوفی‌گری بر دوره‌های تحصیلی، هنجارها و زندگی فرهنگی را باید در کشورهایی که سنت صوفی دارند همانند افغانستان و عراق مورد تشویق قرار داد. صوفی‌گری با نگرش خود نسبت به ادبیات [شعر]، موسیقی و فلسفه می‌تواند نقشی بسیار مهم در عضویت‌های مذهبی ایفا کند."^۱

این‌که معنای حقیقی تصوف چیست و تصوف به عنوان یک جریان در تاریخ مسلمانان زهد را از اسلام، عالم ارواح را از فلسفه و خلوت‌گزینی را از هندو هیزم برگزیده، پهلوه‌ای زیادی مبهم دارد. بناً آنچه را که گاهی آن را به اصحاب صفا و در جای به پشمینه‌پوشی و خلوت‌گزینی و گاهی هم به صوفیا

با عبور از واقعیت تاریخی شکل‌گیری سکولاریزم در اروپا، اگر تنها معنای لغوی «سکولاریزم» را در نظر بگیریم، می‌شود به شعر ذیل شعر «سکولار» گفت: پیش ما سوختگان مسجد و میخانه یکیست - حرم و دیر یکی، سبحة و پیمانہ یکیست - این همه جنگ و جدل حاصل کوه‌نظریست - گر نظر پاک کنی، کعبه و بتخانه یکیست - سکولاریزم ابتدا در قرن شانزدهم میلادی در آلمان - اروپا به میان آمد. زمانی‌که کشیش‌های کلیسا از یک حلقه‌ی مذهبی جدا می‌شدند به آن‌ها گفته می‌شد سکولار شدند. بعداً در جنگ‌های معروف به «جنگ‌های مذهبی سی‌ساله» زمانی‌که اموال زمین‌های کلیسا برای مردم برگشتانده شد به آن‌ها گفته می‌شد، زمین‌ها و اموال سکولار. پس از حضور نظامی غرب در افغانستان، به ویژه در چند سال پسین امریکا نتوانست که از راه جنگ مؤفق شود تا با خیال راحت بتواند ارزش‌هایش را به‌سان کوریای جنوبی و جاپان، در افغانستان فربه‌تر سازد؛ از این‌رو به انواع مختلف و از کانال‌های متفاوت در جستجوی نهادینه‌سازی افکار و ارزش‌هایش هست، و همچنان می‌باشد. در میان افکاری که اثرگذاری آن می‌تواند بسیاری از افکار و ارزش‌های اسلامی را -گویا- محکوم به پذیرش سازد، مفکوره‌ای سکولاریزم است. از میان جریان‌هایی که می‌تواند باپ باشد برای ورود به میدان سازگاری سکولاریزم با اسلام، بیش‌تر تصوف را به عنوان جریان تساهل‌پذیر اسلامی مورد توجه قرار داده‌اند.

برمبنای شواهد تاریخی تصوف در اواخر قرن اول هجری به میان آمد و تا اواخر قرن دوم دامنه‌ی آن به تمام مناطق عرب‌نشین گسترده شد. دقیقاً این زمانی است که مسلمانان برای پاسخگویی به افکار ملت‌های بیگانه، افزون بر شیوه‌ی اجتهادی

الاسلام.» یعنی در اسلام رهبانیت [و خلوت‌گزینی] نیست.^۶

اما سکولاریزم (Secularism) واژه‌ای انگلیسی است که از ریشه‌ی لاتینی سکولم (Saeculum) گرفته شده است. زمانی که سکولاریزم از زبان لاتین به زبان‌های دیگر برگردانده شد، این واژه در ترجمه‌ی لغوی‌اش به معانی همچون این‌جهانی، دنیایی، جدایی دین از دولت و حکومت به کار رفته است. «جرج هولیوک» سکولاریست انگلیسی برای نخستین بار در سال ۱۸۵۸م واژه سکولاریزم را معرفی کرد.^۷ وی سکولاریزم را در کتاب‌اش «اصول سکولاریزم» به معنای متضاد با «دین» و «روحانیت» معرفی کرده است.

اگر مفهوم اصلی آنچه را که سکولاریزم در پی آن است بیان داریم در واقع کانون اصلی سکولاریزم تضاد و مقابله با دین است. یعنی سکولاریزم آمده است تا دین را از تنظیم امور زندگی انسان‌ها کنار بکشد. به باور برخی از پژوهشگران سکولار، در جامعه‌ی که ابتدا سکولاریزم نهادینه نشده باشد دموکراسی نمی‌تواند به درستی شکل بگیرد. به زبان دیگر، یکی از شرایط و لازمه‌ای دموکراسی، سکولاریزم و تفکیک قوا و یا جدایی نهادها است. از این‌رو سکولاریزم آمده است تا بگوید که منشای همه‌ی هنجارها و بحران‌ها دین است. این اصلی‌ترین مفهوم سکولاریزم است. بناً وقتی از سکولاریزم صحبت می‌شود نقش دین در جامعه غیر از امور فردی چیزی دیگر نیست. زیرا غرب جایگاه

(Soph) در یونان پیوند می‌دهند از مبهم بودن واقعیت اصلی این جریان حکایت دارد. به همین دلیل بسیاری از پژوهشگران با توجه به مشابهت‌ها میان تصوف به اصطلاح اسلامی و افکار هندو هیزم، تصوف را زایده‌ای افکار هندی می‌دانند. برخی هم سرچشمه تصوف را مسیحیت و برخی دیگر منشای آن را فلسفه و افکار یونانی گفته‌اند. تاج محمد زریر، استاد دانشگاه تعلیم و تربیه در کابل و از پژوهشگران در عرصه تصوف می‌گوید: "تصوف پیش از اسلام هم وجود داشته مخصوصاً در میان مردمانی که پیرو یکی از ادیان ماقبل از اسلام بوده‌اند."^۲ همچنین «رنالد آلن نیکلسون» در کتابش زیر عنوان «عرفای اسلام» می‌نویسد: "این نام (صوفی) از کلمه «صوف» به معنای «پشم» گرفته شده و معمولاً به زهاد مسلمانان اطلاق می‌شده است که به تقلید از ناسکان مسیحی، خود را در لباس پشمی خشن، به نشانه توبه و بی‌اعتنایی به لذات پوچ دنیوی می‌پیچیده‌اند."^۳ «ابن خلدون» در مقدمه‌اش احتمال این‌که صوفی از کلمه‌ی «صوف» گرفت شده باشد را ترجیح داده است.^۴ برخی‌های دیگر اما گفته‌اند: "لفظ تصوف و صوفیه در صدر اسلام لفظی ناشناخته بود و مطمئناً بعد از آن دوره به وجود آمده است، و یا از ملت‌های دیگری وارد دین اسلام شده است. در معنی کلمه صوفی اختلاف نظر دارند. برخی از دانشمندان آن را به مسیحیت و هندو هیزم نسبت داده است."^۵ پیامبر اسلام صلی‌الله‌علیه‌وسلم می‌فرماید: «لا رهبانیه فی

دین را پیش‌برد امور فردی و جایگاه سکولاریزم را پیش‌برد امور حکومت‌داری، تدوین قوانین، تنظیم حقوق شهروندان، برگزاری انتخابات، تعیین جنگ و صلح، روابط کشورها، عقد پیمان‌های ملی و بین‌المللی و... مشخص کرده است. چنانچه "در سال ۱۹۰۵م پارلمان فرانسه «قانون جدایی کلیسا از دولت» را به تصویب رسانید. قانون فوق با تأکید بر ماهیت سکولار نظام سیاسی فرانسه، هرگونه ارتباط و حمایت نهادهای دولتی از مراکز تشکیلات مذهبی به‌ویژه کلیسای کاتولیک به عنوان مذهب اصلی مردم فرانسه را ممنوع اعلام کرد." ۸ بی‌مورد نیست که فرانسه را در میان کشورهای جهان مهد و بستر سکولاریزم و دموکراسی می‌خوانند.

دلیل عمده‌ی بوجود آمدن سکولاریزم صدها سال ظلم، استبداد، بی‌عدالتی و عصر تاریک توام با حاکمیت کلیسا بود. به همین خاطر غرب نظام‌های شاهی، امپراطوری، خلافت، امارت، امامت و سایر نظام‌های غیر دموکراتیک را نظام‌های استبدادی قلمداد می‌کند، و سکولاریزم را به ارزشی که در آن دین و مذهب هیچ دخالتی ندارد، برگزیده است. از دیدگاه سیاسی غرب در صورتی که در رأس قدرت تنها یک شخص قرار بگیرد می‌تواند ظلم، استبداد و خودکامگی را به بار آورد. تفکیک نهادها به قوای سه‌گانه -اجرائیه، قضائیه و مقننه- روی این انگیزه بوجود آمده است. در واقع مهم‌ترین انگیزه‌ای غرب در برابر ظلم و استبداد کلیسا بود که سرانجام سکولاریزم را پس از قرن‌ها جنگ، خون‌ریزی و مبارزه‌ی فکری و سیاسی علیه دین، برگزید.

اگر به سیر تاریخی انگیزه‌ای بوجود آمدن سکولاریزم نگاه شود، به خوبی درک می‌شود که سکولاریزم یک مفکوره‌ای بی‌محتوا و بی‌هدف نیست، بلکه آن یک دیدگاه سیاسی و ایدئولوژیک است. از این‌رو سکولاریزم آمده است تا با کنار زدن دین و آنچه را که خالق جهان به عنوان وحی برای رهنمایی بشر فرستاده است از جامعه دور سازد.

اما آن‌هایی که می‌گویند حکومت‌داری بخشی از دین نیست، بل آن تجربه‌ی بشری مسلمانان است. همچنان آن‌هایی که عقل و وحی را دو حوزه

جداگانه می‌پندارند و می‌گویند: "دولت مدنی ضد دین نیست، اما مشروعیت خود را از مردم می‌گیرد نه از علمای دینی." ۹ معنایش غیر از آنچه که سکولاریزم در پی آن است چه می‌تواند باشد؟ برعلاوه آن‌هایی که "تصوف را به عنوان پدیده کهن جریان دینی و از منابع دست اول دین اسلام به معرفی گرفته و آن را محصول اجتهاد و تلاش انسانی دانسته و پاسخگوی نیازهای مسلمانان در ادوار مختلف می‌گویند." ۱۰ چه معنا و مفهومی را ارائه می‌کند؟

فرض بر این‌که تصوف تنها از متن نصوص اسلامی شکل گرفته است، با توجه به تاریخ پر بار خلفای اسلام و شگوفایی دولت اسلامی، در تصوف غیر از خلوت‌گزینی و توجه به امور فردی به کدام حل مشکل سیاسی، اقتصادی، نظامی، جغرافیایی، قضایی و اجتماعی مردم پرداخته شده است؟ در واقع این همان ایستگاه است که سکولاریزم می‌خواهد به آن برسد؛ جدایی دین از سیاست و کنار رفتن آن از تمام امور زندگی انسان‌ها، همان لباسی که غرب بر تن عیسویت پوشانید. جالب این‌جاست چیزهایی را که سکولاران و نواندیشان دینی مطرح می‌کنند اتاق‌های فکری و سیاسی غرب نیز آن‌ها را به عنوان استراتژی قابل عمل در جوامع اسلامی در نظر گرفته و به کاخ سفید پیش‌کش کرده است. چنانچه «چریل بنارد» در پژوهش خود آورده است: "سکولارها: خواهان جهان اسلامی هستند که اختلاف دین و دولت را به شیوه‌ی دموکراسی‌های صنعتی غرب برطرف کند و مذهب را [به‌سان غرب] به حوزه‌ی خصوصی انتقال دهد." ۱۱

برخی از این‌ها افزون بر تصوف، بر دور و بر مذهب حنفی چسبیده‌اند. این گروه از نواندیشان دینی اجتهادات امام ابوحنیفه را به دلیل «عقل‌گرایی» و بهره‌جستن از «علم کلام» (فلسفه) به عنوان دیدگاه‌های مذهبی قابل تفاهم و تساهل به تعبیر و تفسیر گرفته‌اند. اگر به آنچه که این گروه از نواندیشان دینی برای خود ایستادگاه تعیین کرده‌اند نگاه شود در واقع هدف اصلی آن‌ها پرداختن به عملی‌شدن و عملی‌کردن تنها اجتهادات

شود.^{۱۳} به عبارت دیگر، استنباط و فهم حکم شرعی (حکم الله متعال و رسولش) از قرآن و حدیث توسط مجتهد بعد از به کار بستن آخرین سعی و تلاش بدست می‌آید.

آن‌هایی که اهل رأی را به معنای عقل‌گرایی تعبیر نموده و آن را با تأثیرپذیری از افکار ساینسی-تجربی غرب بگونه‌ای می‌پندارند که عقل انسان مبتنی بر واقعیت هر آنچه را که ثابت ساخت درست در غیر آن قابل پذیرش نیست، به اشتباه رفته‌اند.

اول این‌که مجتهد هیچ‌گاه از عقل و فکر خود چیزی نمی‌گوید، مگر آنچه را که -به گمان غالب- از قرآن و حدیث، فهم کرده باشد. به عبارت دیگر، آنچه را که مجتهد از فهم نصوص بیان می‌دارد دیدگاه عقلی وی نمی‌باشد، بلکه آن فهم و برداشتی است که از نصوص شرعی صورت گرفته است. به همین خاطر برای اجتهاد شروطی وضع شده است. با آن هم در صورتی که اجتهاد -استنباط و فهم- مجتهد از نصوص مطابق آنچه بود که هدف نص چنان است، برای وی دو اجر داده می‌شود و در صورتی که فهم وی از نص به خطا رفته باشد باز هم یک اجر خود را بدست می‌آورد. چنانچه "پیامبر اسلام می‌فرماید: «إذا حکم الحاکم فاجتهد ثم أصاب فله أجران و إذا حکم فاجتهد ثم أخطأ فله أجر واحد.» ترجمه: هرگاه حاکم حکم و در حکم خود اجتهاد کند سپس در اجتهاد خود به حق برسد برایش دو اجر داده خواهد شد، و اگر در حکم خود اجتهاد کرده و در آن خطا کرد مستحق یک اجر می‌گردد. (امام بخاری و مسلم)»^{۱۳}

اما عقل‌گرایی بر مبنای فکرساینسی هیچ‌گاه نمی‌تواند بسیاری از چیزهایی مانند جنت، دوزخ و فرشته‌گان که از جمله مغیبات به شمار می‌روند را که عقیده داشتن به آن‌ها از شرایط اساسی ایمان و اسلام است، ثابت سازد. از این‌رو "طریقه ساینسی تفکیر در همه امور درست نمی‌باشد، بل زمانی لازم است که از آن کار گرفته شود که آن به تحقیقات، تجارب و مطالعات ساینسی محدود شود. اشتباه طریقه ساینسی زمانی برملا می‌گردد که این طریقه در مطالعه‌ای اموری غیر از ساینس و

فقهی امام ابوحنیفه نیست، بل آن‌ها دو نشانه را در مذهب حنفی برای خود هدف تعیین کرده‌اند: نخست آن‌ها به دلیل «اهل رأی» بودن مذهب حنفی طوری می‌پندارند که در این مذهب افزون بر متن نصوص، کاربرد عقل و نظر انسانی هم جایگاه ویژه دارد. اگر به جزئیات انگیزه و هدف این گروه از نواندیشان دینی نگاه کرده شود، آن‌ها اهل رأی را در تقابل با اهل حدیث که امروزه بیشتر گروه‌های سلفی خود را به آن منصوب می‌دانند، گروه قابل سازش می‌پندارند. به باور آن‌ها مذهب حنفی به دلیل اهل رأی بودن، دیدگاه مجتهد پیرامون نصوص را مد نظر دارند، و اما اهل حدیث -به تعبیر نواندیشان دینی سلفی‌ها- تنها متن‌گرایی در نصوص را باورمند هستند که با این گروه نمی‌شود کنار آمد. دوم این گروه از نواندیشان دینی به دلیل پذیرفتن «علم کلام» و یا موجودیت متکلمین در میان احناف، مذهب حنفی را در کنار پذیرفتن اندیشه‌های اسلامی بر پذیرفتن سایر افکار و اندیشه‌ها باورمند می‌پندارد. بناً آن‌ها این دو ویژه را در مذهب حنفی برای خود هدف تعیین کرده‌اند تا از این رهگذر بتوانند برای نسل جدید از مسلمانان روایتی جدید بسازند که در کنار تصوف، حنفیت می‌تواند -با چنین تعبیرها- الگوی باشد برای مسلمانان. با توجه به این، آیا واقعاً اجتهاد مجتهدین به ویژه امام ابوحنیفه چنین است؟ آیا هر انسان مسلمان می‌تواند از عقل و فکر خود حکم شرعی را از قرآن و حدیث استنباط و تعیین کند؟

وقتی از اجتهاد سخن گفته می‌شود، باید گفت که ثبوت اجتهاد بر مبنای نصوص شرعی ثابت است. به همین خاطر مجتهدین اجتهاد را این گونه تعریف کرده‌اند: "اجتهاد در لغت به کار بردن نهایت سعی و تلاش (بذل مساعی) در استنباط احکام شرعی از نصوص را گویند. اما در اصطلاح اصولیان مخصوص است به نهایت سعی و تلاش (بذل مساعی) در طلب گمان غالب به چیزی از احکام شرعی؛ چنان سعی و تلاشی که افزون بر آن در نزد انسان -مجتهد- احساس عاجزی پیدا

تجارب لابراتواری به کار برده شود. به عنوان مثال، طریقه ساینسی تفکیر در فهم طرز دیدگاه نسبت به حیات، کائنات و انسان (عقیده عقلی) کاملاً اشتباه است. ویا استفاده از طریقه ساینسی تفکیر برای فهم انسان، جامعه، تاریخ، فقه، جغرافیا و تدریس درست نیست.^{۱۴}

نواندیشان دینی همچنین علاقمند بر پیوند و موجودیت علم کلام در مذهب حنفی اند، و این را همواره بازگو می‌کنند. احتمالاً دلیل آن اثرپذیری و نیز وارد شدن علم کلام از منطق و فلسفه یونان است. بدون شک یکی از عواملی که باعث انحطاط و بسته شدن دروازه اجتهاد و شگوفایی فقه اسلامی شد، وارد شدن مسلمانان به علم کلام و فلسفه یونان بود. در واقع این امر باعث شد که مسلمانان به جای اجتهاد و استنباط از نصوص (قرآن و حدیث) به فلسفه و علم کلام روی بی‌آورند. با این دیدگاه آیا می‌شود نتایج عقلی و فکری (استنباط و فهم) مجتهد را با نتایج ساینسی و یا فلسفی غرب هم‌سان و درست دانست؟ آنچه که می‌شود تفاوت شگوفایی فقه اسلامی در عصر اجتهاد و نیز انحطاط مسلمانان به دلیل بسته شدن دروازه اجتهاد را در همین نقطه فهم کرد. پس چگونه امکان دارد که گفته شود اسلام با سکولاریزم سازش‌پذیر است؟ در حالی که این دو نه در طریقه‌ی فهم و برداشت از قرآن، حدیث، سیرت، تاریخ و ارزش‌های اسلامی با هم نزدیک‌اند و نه هم در هدفی که الله متعال برای مسلمانان در اسلام تکلیف تعیین کرده است. سکولاریزم آمده است تا بگوید که کلان‌ترین دشمن‌اش دین - به‌ویژه در عصر کنونی اسلام - است. و اما اسلام، آمده است تا بشریت را با ایدیولوژیی که دارد به‌سوی فلاح و رستگاری سوق دهد. تاریخ هزار ساله‌ای مسلمانان گواه این واقعیت است. آیا امکان‌ش هست که گفته شود، در صورتی که آفتاب در نظام شمسی وجود نداشته باشد، انسان‌ها می‌توانند با برق و انرژی، تمام کره زمین و سایر سیارات را به‌سان آفتاب روشنی دهند؟! این به آن می‌ماند که گفته شود، اسلام کنار برود و سکولاریزم می‌تواند جایگاه‌اش را بهتر از

آن پر سازد.

منابع:

۱. «اسلام دموکراتیک مدنی» نویسنده: بنارد چریل، مترجم: عسگر قهرمانپور، ص ۹۱.
۲. «تصوف اسلامی در افغانستان، گذشته و حال(۱)» امین‌زاده صفی‌الله، سایت فارسی بی بی سی، ۱۳۸۹-۲۰۱۱م.
۳. «عرفای اسلام» نیکلسون رنالد آلن، ترجمه ماهدخت بانو همایی، چاپ اول، نشر هما، ص ۳۰.
۴. «مقدمه عبد الرحمن بن خلدون، ترجمه محمد گنابادی، چاپ چهارم، انتشارات بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ج ۲، ص ۹۶۹.
۵. سایت IslamTape.com، بدعت‌های رایج اهل تصوف، موضوع: فرقه‌ها و ادیان ۲۱/۰۷/۲۰۱۳م.
۶. «انسان، مادپگری و اسلام» نویسنده: محمّد قطب، ترجمه و توضیحات از: سیدهادی خسروشاهی، ص ۱۱۹.
۷. سایت Etemadonline.com سکولاریزم چیست؟ دوشنبه ۲۹ مهر ۱۳۹۸.
۸. فرانسوا اولاند: سکولاریسم فرانسه مانع اعتقاد عملی به اسلام نیست، سایت فارسی بی بی سی، ۱۸ شهریور ۱۳۹۵ - ۸ سپتامبر ۲۰۱۶م.
۹. بنیادگرایی جدید اسلامی، نویسنده: منصور عبدالحفیظ، روزنامه ماندگار.
۱۰. افغانستان از افول عرفان تا عروج بنیادگرایی، نویسنده: محق محمد، سایت فارسی بی بی سی ۱۳ بهمن ۱۳۹۵ - ۱ فوریه ۲۰۱۷م.
۱۱. «اسلام دموکراتیک مدنی» نویسنده: بنارد چریل، مترجم: عسگر قهرمانپور، ص ۱۶.
۱۲. رجوع شود به کتاب شخصیت اسلامی، مؤلف النبهانی تقی الدین، جلد اول.
۱۳. همان منبع.
۱۴. رجوع شود به کتاب تفکیر، مؤلف: النبهانی تقی الدین، نشرات امت، کابل-افغانستان.

به هدایت آنان اقتداء کنید!

مروری بر برهه‌های زنده‌گی اصحاب کرام خَبَّابُ بْنُ الْأَرْتِّ (۳)

مترجم: احمدقسیم راحیل

بهره و فایده می‌گرفت. مدت اندکی سپری نشده بود که خَبَّابُ در مکه به شهرت رسید، مردم به دکان او جهت خرید شمشیر می‌آمدند و از صداقت، امانت داری و محکم کاری او رضایت کامل داشتند. علی الرغم جوانی خَبَّابُ به زینت عقل انسان‌های بزرگ سال و حکمت محاسن سفیدان آراسته بود. وقتی خَبَّابُ از کارش خسته می‌شد و با نفسش خلوت می‌گزید، مادام در مورد جامعه جاهلی‌ای که از سر تا پا غرق در فساد بود، فکر می‌کرد و آنچه در زندگی عرب از جهالت جاهلان و ضلالت گمراهان که خود یکی از قربانیان آن بود می‌گذشت، بر او بسیار سخت تمام می‌شد و با خود می‌گفت: آخر روزی این تاریکی به پایان می‌رسد! او آرزو داشت عمرش یاری کند تا نابودی این تاریکی و تولد نوری را در آن سرزمین به چشم سر ببیند. از انتظار خَبَّابُ دیری نگذشت که شعله‌های نوری سفید و روشنی از دهان جوانی از جوانان بنی هاشم به نام محمد بن عبدالله به جانب او پرتاب شد و بر او نیز رسید و او نیز شنید، از سخنان مرواریدگونه او خوشحالی چهره‌اش چون خورشید برق می‌زد و این نور سراپای وجود او را فراگرفت، دستش را به سوی او دراز کرد و شهادت داد که: **"لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنْ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ"**. به این ترتیب او ششمین شخصی بود که در روی زمین ایمان آورد و حتی در مورد او گفته شده: خَبَّابُ از کسانی است که ۶/۱ اسلام بوده است.

خَبَّابُ اسلام آوردنش را از هیچ کسی پنهان نکرد. دیری نگذشت که این خبر به اُمُّ اَنُمَارِ رسید، خشم و غضبش بر افروخته شد و کینه او را فرا گرفت، همراه برادرش سَبَاعُ بْنُ عَبْدِ الْعَزْزِيِّ و جمعی از جوانان خُزَاعَةَ به جانب خَبَّابُ رفتند که او سخت مشغول کارش بود، سَبَاعُ با او روبه‌رو

اللَّهُ سبحانه و تعالی بر خَبَّابُ رحم کند، او با رغبت اسلام آورد، مطیعانه هجرت کرد و مجاهدانه زیست. (علی بن ابی‌طالب) روزی اُمُّ اَنُمَارِ خُزَاعِی به بازار نخاسین (بازار مخصوص برده فروشی در مکه) رفت تا غلامی خریداری کند که از خدمت آن نفع ببرد و دستش را از کار سبک کند. او به چهره غلامانی که برای فروش عرضه شده بودند نظر انداخت و پایین و بالا می‌رفت، در نهایت به نوجوانی برخورد که تاهنوز به سن بلوغ نرسیده بود. او را از نظر جسمی صحتمند یافت و نشانه‌های نجابت بادیه‌نشینی را در چهره‌اش تماشا کرد. در خریداری او لحظه‌ای تأخیر نکرد، پولش را پرداخت و با او روانه منزل خود شد؛ قسمتی از مسیر را پیمودند که اُمُّ اَنُمَارِ رو به سوی او کرد و پرسید: «جوان نام تو چیست؟» گفت: خَبَّابُ. سپس پرسید: «اسم پدرت چیست؟» جواب داد: الْأَرْتِّ. پرسید: «از کجا هستی؟» گفت: از نجد. باز پرسید: پس عرب هستی؟! گفت: از بنی تمیم. اُمُّ اَنُمَارِ پرسید: «چه چیزی تو را به دست برده فروشان مکه انداخت؟» گفت: قبیله‌ای از قبایل عرب بر قریه ما هجوم آورد، مال و مواشی ما را غارت نموده، زنان را به اسارت گرفته و اطفال و نوجوانان را با خود بردند و من از نوجوانانی بودم که بدست‌شان افتادم و پس از آن دست به دست می‌شدم تا این‌که به مکه رسیدم و به دست تو افتادم.

اُمُّ اَنُمَارِ غلامش را نزد شمشیرسازی گذاشت تا صنعت شمشیرسازی را بیاموزد، نوجوان بسیار به زودی در صنعت شمشیرسازی حاذق و ماهر شد و جایگاه و مکانت خاصی پیدا کرد. وقتی خَبَّابُ جوان شد و بازویش قوی گشت، اُمُّ اَنُمَارِ دکانی برایش به اجاره گرفت و اسباب و وسایل لازمه را فراهم کرد و از این پس از مهارت او در ساختن شمشیر

شد و گفت: از تو به ما خبری رسیده است که تا کنون آن را تصدیق نکرده ایم! خَبَابُ گفت: چه خبری؟ سِبَاعُ گفت: شایع شده است که تو به دین دیگری در آمده‌ای و از غلام بنی‌هاشم پیروی می‌کنی! خَبَابُ به آرامی گفت: نخیر دینی بدل نکرده‌ام؛ بلکه به الله واحد و لا شریک ایمان آورده‌ام. بت‌های شما را دور انداخته‌ام و شهادت می‌دهم که محمد بنده و فرستادهٔ الله است. تا سخنان خَبَابُ به گوش سِبَاعُ و همراهانش رسید، بر سر او ریختند و با مشت، لگد، چکش و قطعه‌های آهن و هرچه بدسترس‌شان بود، به او می‌کوبیدند تا این‌که بیهوش شده به زمین افتاد و خون از دهن و دماغش جاری بود.

ماجرای خَبَابُ و بادارش در مکه همانند آتشی‌که بر هیزم خشک بزند و شعله‌هایش سر به آسمان بکشد، سرایت کرد و داستان جرئت او زبانزد عام و خاص شد، چون قبل بر این هیچ‌کسی در مکه نشنیده بود که شخصی از پیروان محمد صلی الله علیه وسلم با چنین جرئت و صراحت لهجه در میان مردم ایستاد شده اسلامش را اعلان کند و دیگران را به چالش بکشد! سران قبایل قریش از این کار خَبَابُ به لرزه در آمدند؛ زیرا هرگز به ذهن‌شان هم خطور نمی‌کرد که غلام اُمُّ اَنمار که دارای عشیره و قبیله‌ای نیست که از او در برابر اذیت‌ها حمایت کند و او را مسکن و ماوی دهد، چنین جرئت پیدا کند که روزی در برابر بادارش بایستد و خدایان او را توهین کند و دین آباء و اجدادش را ابلهانه بداند. ولی بعد از این متیقن شدند که از این به بعد هرچه است به نفع محمد (صلی الله علیه وسلم) است... قریش در گمان خود به اشتباه نرفته بودند. آری؛ هرچه بود به نفع محمد (صلی الله علیه وسلم) بود.

بزرگان قریش و در رأس آن‌ها ابوسفیان بن حرب، ولید بن مغیره و ابوجهل بن هشام دور کعبه جمع شدند و در مورد محمد و برنامهٔ او گفتگو کردند، نتیجه این‌که با سپری شدن هر روز و هر ساعت به تعداد او افزوده می‌شود و برنامهٔ او بزرگ‌تر می‌شود؛ تصمیم گرفتند تا قبل از خطرناک شدن امر چارهٔ کار را

کنند. فیصله کردند که هر قبیله به صورت جدی در برابر افراد خود بایستد و سخت‌ترین و شدیدترین فشار و تعذیب را بر مسلمان شده‌گان روا دارد تا یا اتباع قبیله مرتد شوند و به دین آبایی برگردند و یا بمیرند. بر سِبَاعُ بن عدالعزی و قومش تعذیب خَبَابُ را الزامی کردند. هنگامی‌که اشعهٔ آفتاب به گونهٔ خاصی زمین را روشن کرد و شدت گرما در مکه طاقت‌فرسا شد، او را بر دشت‌های پهن و ریگزار مکه اخراج کردند، لباس‌هایش را در آوردند و لباس زره آهنین بر تنش نموده و از نوشیدن آب منعش کردند و هرچه در توان داشتند، در تعذیب او روا داشتند و آنگاه یکی پی دیگر روبه‌روی او می‌نشست و از او می‌پرسید: در مورد محمد چه می‌گویی؟ در پاسخ می‌گفت: او بنده الله و رسول اوست. با دین حق به جانب ما آمده است تا ما را از تاریکی‌ها به سوی نور هدایت کند، در این حال ضربات مشت را بر او زیاد می‌کردند و سپس از او می‌پرسیدند: در مورد لات و عزی چه می‌گویی؟ پاسخ می‌داد: دو بت کر و کوری اند که نه نفع رسانیده می‌توانند و نه ضرر. در این حال سنگ‌های داغ آتشین را می‌آوردند و بر شانه‌هایش می‌چسپانیدند و تا آنکه روغن شانه‌هایش جاری می‌شد، پیوسته نگه می‌داشتند...

اُمُّ اَنمار در قساوت و بدبختی نسبت به خَبَابُ کمتر از سِبَاعُ برادرش نبود. وقتی دید که رسول الله صلی الله علیه وسلم به دکان او رفت و آمد دارد، جنونش بیشتر شد، همه روزه به دکان خَبَابُ می‌آمد و آهن پاره‌های داغ را از کورهٔ آهنگری خَبَابُ بر می‌داشت و بر فرق سر خَبَابُ می‌گذاشت تا این‌که دود از سر او بلند می‌شد و بی‌هوش می‌افتید و خَبَابُ بر او و برادرش سِبَاعُ دعای بد می‌کرد. وقتی رسول خدا اجازهٔ هجرت به اصحابش به مدینه را داد، خَبَابُ نیز آمادهٔ خروج به مدینه شد. مگر او زمانی مکه را ترک کرد که الله متعال دعای او را در مورد اُمُّ اَنمار استجابت کرد. اُمُّ اَنمار به مرضی صُداع (سردردی شدید) مبتلاء شد که کسی هرگز مثلش را ندیده بود. او از شدت درد همانند سگان جف می‌زد و صدا می‌کشید. فرزندانش او را به هر

جایی که برای مداوا بردند، چاره‌ای برایش یافت نشد و فقط برایش گفته می‌شد: درد او هرگز مداوا نخواهد شد؛ مگر این‌که توتۀ آتش بطور مستمر بر فرق سر او گذاشته شود تا جلد او را بسوزاند؛ سر انجام چنان شد که فرق سر او با آهن پاره آتشین سوزانده می‌شد و از شدت درد سوختن پوست سر؛ درد صداع را دیگر حس نمی‌کرد.

خَبَّابُ در سایهٔ کمک و حمایت انصار در مدینه طعم راحتی را که سال‌های درازی از آن محروم بود، چشید و چشمانش با قرب نبی کریم، بدون این‌که کسی آن را تیره و تار و خدشه‌دارد و مکدر کند، روشن شد. او در غزوهٔ بدر با پیامبر اسلام حاضر بود و تحت رایت او جهاد کرد و با او صلی الله علیه وسلم به احد خارج شد و خداوند تبارک و تعالی بار دیگر با دیدن جسد سباع بن عبدالعزی برادر اُمُّ اَنمار که بدستان مبارک شیر خدا حمزه بن عبدالطلب به زمین افتیده بود، چشمانش را روشن کرد. قضای او چنان بود که عمرش طویل باشد و خلافت هر چهار خلیفهٔ راشد را به چشم سر دید و در نزد آن‌ها از قرب و جایگاه خاصی برخوردار بود. روزی در خلافت عمر فاروق بر مجلس او وارد شد، عمر بن خطاب او را در صدر مجلس جای داد و در نزدیکی خود نشاند و برایش گفت: به غیر از بلال هیچ‌کس مانند تو مستحق‌تر به این مجلس نیست. سپس از او خواهش کرد تا شدیدترین خاطره‌ای را که از تعذیب و اذیت مشرکین به خاطر دارد قصه کند! خَبَّابُ، حیا کرد که پاسخ دهد؛ وقتی عمر بسیار اصرار کرد، خَبَّابُ ردایش را از شانۀ او دور کرد و عمر با دیدن شانۀ او حیرت‌زده شد! انگشت به دندان گرفت و پرسید این چگونه شد؟! خَبَّابُ پاسخ داد: مشرکان برای اذیت من هیزم جمع کردند و آتش افروختند تا این‌که آتش به قوغ بدل شد؛ سپس لباس‌هایم را از تنم در آوردند و مرا در آن آتش به روی زمین کشیدند تا این اندازه که گوشت‌های استخوان شانۀ او افتید. و آن قوغ آتش خاموش نشد؛ مگر با آبی که از پشت من جاری بود.

خَبَّابُ در نیمهٔ آخر زنده‌گی‌اش از فقر رهایی

یافت و ثروت‌مند شد. آن قدر طلا و نقره بدست آورد که در خواب هم نمی‌دید، مگر به شیوه‌ای صاحب این مال بود که به ذهن هیچ‌کسی خطور نمی‌کرد. او دینارها و درهم‌هایش را در قسمتی از خانه‌اش گذاشته بود که فقرا، مساکین و حاجت‌مندان از آن آگاهی داشتند. او در آن مکان نه دیواری بناکرد، نه آن را پت و پنهان کرد و نه بر آن قفلی افگند. طبقات سه گانهٔ نیازمند هرگاه می‌خواستند به خانهٔ او داخل می‌شدند و هرچه دل‌شان می‌خواست، بدون پرس و جو و اجازه از آن بر می‌داشتند... با این وجود خَبَّابُ می‌ترسید که مبادا به سبب این مال محاسبه و تعذیب شود. از جمعی دوستانش روایت شده که خَبَّابُ در بستر مرضی موت قرار داشت و به عیادتش رفتیم، او گفت: در این مکان هشت هزار درهم وجود دارد. قسم به الله من هیچ‌گاهی اطراف آن را دیوار نکردم و هرگز سائلی را از آن منع نکردم. سپس اشک بر چشمانش جاری شد و گریان کرد. دوستانش گفتند: چرا گریان می‌کنی؟! در پاسخ گفت: به این خاطر گریان می‌کنم که دوستان زیادی از من در گذشتند و به اجر و پاداش دنیوی نایل نیامدند و صاحب مال و متاعی نشدند، عمر من بدنیا باقی شد و مال بسیاری بدست آوردم، می‌ترسم که این ثروت و مال ثواب اعمال نیک من نباشد.

وقتی خَبَّابُ به جوار رب خویش رفت و چشم از جهان پوشید؛ علی بن ابی طالب خلیفهٔ چهارم اسلام بر سر قبرش ایستاد و گفت: «الله (سبحانه و تعالی) بر خَبَّابُ رحمت کند! او راغبانه اسلام آورد، مطیعانه هجرت کرد و مجاهدانه زیست... و الله پاداش محسنان را ضایع نمی‌کند.»

بهرني سودي پورونه؛ د استعمار لپاره يو اسلوب

ژباړن: الهام پردیس

الجزایر، مصر، لبنان، موریتانیا، سوډان او تونس یې بیا د منځنۍ کچې عاید لرونکو هېوادونو په لېست کې شامل کړي دي.

دغه راز په یوې محاسبې سره کولای شو چې د عربي دولتونو د هر وگړي برخه له بهرنیو پورونو څخه معلومه کړو او جالبه خو لا دا ده چې لبنان، اردن او تونس د هغو دولتونو په سر کې دي چې ډېر پوروري دي، په داسې حال کې چې د نورو دولتونو سهم چې په سر کې یې مصر او سومالیا ده خورا کم دی.

لاندې څو دولتونو ته چې په ۲۰۱۷ او ۱۸ ز کلونو کې پوروري شوي دي، کتنه کوو. لبنان: د لبنان بهرني پورونه تېر کال ۷۹،۳ میلیارد

الجزیرې خبرې وېبپاڼې د ۲۰۱۹ ز کال د اکتوبر په ۱۴مه د نړیوال بانک له قوله د هغو بهرنیو پورونو په اړه، چې د منځنۍ او ټیټې کچې عاید لرونکو هېوادونو اخیستي وو، نوې شپږې خپرې کړې. شمېرې ښيي چې په ۲۰۱۸ز کال کې پورونه د ۲۰۱۷ ز کال په پرتله ۵،۲ سلنه زیات شوي چې ټولټال ۷،۸ ټریلیون ډالره کېږي. د منځني ختیځ او شمالي افریقا برخه له دغو بهرنیو پورونو څخه ۳۲۱ میلیارد ډالره ده؛ په داسې حال کې چې تېر کال ۲۹۹ میلیارد ډالره وه.

نړیوال بانک په ۹۱ منځنۍ او ۲۹ ټیټې کچې عاید لرونکو هېوادونو د دغه مالي بار زیاتوالی داخلي او بهرني عوامل بولي؛ چې په امریکا کې د سود

ډالره شول؛ په داسې حال کې چې په ۲۰۱۷ ز کال کې ۷۴ میلیارد ډالره وو. د هر لبناني وگړي برخه له دغو پورونو څخه ۱۱ زره ۵۵۱ ډالره ده او بهرني پورونه د لبنان ۱۴۰ سلنه اقتصادي حجم جوړوي، چې ۵۶،۶ میلیارد ډالره کېږي.

د سلنې زیاتوالی، د ډالر د راکړې-ورکړې لوړېدل، د واشنگتن او پېکن تر منځ تجاري کړکېچ او د نړیوال اقتصاد ورو وده یې د یادونې دي.

دغه نړیوال مالي سازمان، یمن، سوريه او سومالیا په کم عاید لرونکو هېوادونو کې شمېرلي؛ اردن،

بهرني پورونه ټولټال ۱۱،۳ سلنه په داخلي توليداتو پورې اړه لري چې ۴۰،۴ ميليارډ ډالره کېږي.

يمن: د يمن بهرني پورونه د جگړو او ناروغيو له امله په ۲۰۱۸ ز کال کې اووه ميليارډ او ۳۷ ميليون ډالره شول، چې دا رقم په ۲۰۱۷ ز کال کې اووه ميليارډ او ۱۹۳ ميليون ډالره و. په دغه هېواد کې هر وگړي ته ۲۴۷ ډالره پور ورسېږي. په يمن کې بهرني پورونه ۲۶٪ اقتصادي حجم جوړوي، چې څه کم ۲۷ ميليارډ ډالره اټکل شوي دي.

الجزاير: بهرني پورونه يې په ۲۰۱۸ ز کال کې پنځه ميليارډ او ۷۱۰ ميليون ډالره او په ۲۰۱۷ ز کال کې پنځه ميليارډ او ۷۰۷ ميليون ډالره وو. هر وگړي ته ۲۱۹ ډالره ورسېږي. په الجزاير کې له ټولټال ۱۸۰ ميليون ډالرو څخه دغه پورونه ۳،۱٪ اقتصادي حجم جوړوي.

سوماليا: د سوماليا بهرني پورونه په ۲۰۱۸ ز کال کې دوو ميليارډو او ۹۳۲ ميليونو ډالرو ته ورسېدل؛ په داسې حال کې چې په ۲۰۱۷ ز کال کې دوو ميليارډ او ۹۸۵ ميليون ډالرو ته رسېدلي وو. د هر وگړي برخه يې له دغو پورونو څخه ۱۹۵ ډالره اټکل شوې ده. په سوماليا کې ياد پورونه ۶۲،۳٪ داخلي اقتصاد جوړوي چې ۴،۷ ميليارډ ډالره دي.

مصر: د مصر بهرني پورونه په ۲۰۱۸ ز کال کې ۹۸،۷ ميليارډ ډالره وو؛ په داسې حال کې چې په ۲۰۱۷ ز کال کې دغه مبلغ، ۸۴،۴ ميليارډ ډالره و. له دې سره هر مصري وگړي ته ۱۰۰ ډالره پور ورسېږي. بهرني پورونه د مصر ۳۹،۴٪ ټوليز داخلي اقتصاد جوړوي، چې څه باندې د يو ټريليون څلورمه برخه اټکل شوې ده.

د حيرانتيا وړ خو دا ده چې د منځني ختيځ او شمالي افريقا د دولتونو د بهرنيو پورونو ميزان، اوږدمهاله (له يو کال څخه زيات) دی او د نړيوالو مالي سازمانونو، لکه؛ د پيسو نړيوال صندوق، نړيوال بانک، د پاريس کلپ... لخوا بيرته ادا شوي هم دي.

الوعي: پورته شمېرې ښيي چې غرب د نړۍ په کچه پراخ سياست پر مخ بيايي او د هغو په وسيله دولتونه د زرونو ميليارډ (ټريليونونو) ډالر پورونو کې

اردن: د اردن بهرني پورونه په ۲۰۱۸ ز کال کې څه کم ۳۲ ميليارډ ډالره وو او د ۲۰۱۷ ز کال په پرتله لوړ شوي او ۳۰،۱ ميليارډ ډالره ښودل شوي دي. په اردن کې د هر وگړي برخه له دغو پورونو څخه ۳ زره ۲۳۲ ډالره ده او ياد بهرني پورونه په اردن کې ۷۵،۸ سلنه اقتصادي حجم جوړوي، چې ۴۲،۲ ميليارډ ډالره کېږي.

تونس: د تونس بهرني پورونه په ۲۰۱۸ ز کال کې ۳۴،۶۶۳ ميليارډ ډالره ښودل شوي او په ۲۰۱۷ ز کال کې ۳۳،۴ ميليارډ ډالره وو. د هر تونسي وگړي برخه له دغو پورونو څخه ۳ زره ۱۴ ډالره ده. ياد پورونه د تونس ۸۷ سلنه اقتصاد جوړوي چې ۳۹،۸ ميليارډ ډالره کېږي.

المغرب: د المغرب پورونه په ۲۰۱۸ ز کال کې ۴۹ ميليارډ او ۲۹ ميليونه ډالره شول؛ په ۲۰۱۷ ز کال کې ۴۹ ميليارډ او ۷۹۶ ميليون ډالره وو. له دې سره هر المغربی وگړي ته ۱۳۶۱ ډالره پور ورسېږي. د المغرب اقتصاد ۱۱۸ ميليارډ ډالره ښودل شوی چې ۴۱،۵ سلنه يې پورونه دي.

موريتانيا: د دغه هېواد بهرني پورونه تېر کال څلور ميليارډ او ۹۸۴ ميليون ډالره وو، په داسې حال کې چې په ۲۰۱۷ ز کال کې څلور ميليارډ او ۹۶۸ ميليون ډالره ثبت شوي وو. له دغو پورونو څخه هر موريتانيايي وگړي ته ۱۱۳۲ ډالره ورسېږي. په موريتانيا کې ياد پورونه ۹۴ سلنه مجموعي داخلي عايد جوړوي.

سوډان: د نړيوال بانک امار ښيي چې په سوډان کې بهرني پورونه په ۲۰۱۸ ز کال کې ۲۱،۵ ميليارډ ډالرو ته ښکته شوي، ځکه په ۲۰۱۷ ز کال کې ۲۱،۷ ميليارډ ډالره ښودل شوي وو. هر سوډاني وگړي په دغو پورونو کې ۵۱۴ ډالره برخه لري. په سوډان کې بهرني پورونه ۵۳ سلنه ټوليز اقتصاد جوړوي چې ۴۰،۵ ميليارډ ډالره کېږي.

سوريه: د سوريې پورونه تېر کال څلور ميليارډ او ۵۸۹ ميليون ډالرو ته را ښکته شول او يو کال وړاندې، يعنې په ۲۰۱۷ ز کال کې دغه پورونه څلور ميليارډ او ۶۰۵ ميليون ډالره وو. له دغو پورونو څخه د هر سوري وگړي برخه ۲۷۱ ډالره ده. د سوريې

جره ده چې الله سبحانه وتعالى ورسره جگړه اعلان کړي، نو د دوی ناپوهي او لنډ فکري به وي. او لنډ فکري به وي که پوه نه شي چې د دغه نظام شاته د غرب چټل او پټ لاسونه دي او په اوږو يې سپاره دي، په داسې حال کې چې يوازې خپل حکام گرم/ ملامت وي. په لنډه توگه څلور خواې دي چې به دې تېراو بايد وغنل شي: پانگوال استعماري نظام چې سود جايز بولي، د اساسي قوانينو په رڼا کې په اسلامي خاورو حاکم نظام، غربي حکام او د هغوی سيمه ييز غلامان.

کوم امار مو چې وړاندې کړل، په ۲۰۱۷ ز کال کې د عربي دولتونو د پورونو حجم او د نه ورکړې له امله په پورونو کې د کلني ميزان ډېروالی ښيي. دا په دې مانا ده چې دغه پورونه ورځ په ورځ زياتېږي، همدارنگه دغه پورونه د پورته دولتونو د هر وگړي په غاړه دي. د بېلگې په ډول که په يوه کورنۍ کې پنځه تنه وي، پنځه برخې بايد له يادو پورونو پرې کړي. همدارنگه څرگندېږي چې ډېری پورونه بهرني دي او دا په دې مانا ده چې د دغه دولتونو سرنوشت د بهرنيو دولتونو په واک کې دی.

له الوعي مجلې څخه

ډوبوي، وروسته هر کال لسگونه او سلگونه ميليارد ډالره سود په لاس راوړي؛ هغه سود چې د پور اخيستونکو دولتونو له پانگې څخه اخيستل کېږي. ياد پورونه نه يوازې دا چې اقتصاد ته وعده نه ورکوي، بلکې د وعدې مخنيوی هم کوي او يوازې د پانگوال نظام حريص مشران دي چې د پورونو اصلي گټه جېب ته اچوي.

له هغه ځايه چې د پور اخيستونکو دولتونو حکام خپله فاسد او غله دي، وينو چې ميلياردي غلې کوي او د خپلو مسووليتونو پر وړاندې بې پروا دي، چې له دې سره يې روان وضعيت لا تريخ او ستونزمن کړی دی.

ځاين حکام د خپلو دولتونو د پورونو جدول او امار د پور ورکونکو سره په همغږۍ بدلوي، چې له دې سره د وخت په تېرېدو پورونه لوړېږي. هر کله چې د پورونو جدول بدل شي، پور ورکونکي نوي شرايط وضع کوي تر څو د هغو سيمو وگړي د پورونو تر بار لاندې راشي او د خپلو حکامو په منگلو کې اسير شي.

هغه کسان چې غواړي د خپلو حکامو پر وړاندې پاڅون وکړي، دغه ټکي ته بايد متوجه شي او که پوه نه شي چې سودي نظام د ټولو هغو جنايتونو

گره بزرگ... و وابستگی حقیقی به فرهنگ اسلامی

مترجم: عبد الرحمن ملک زاده

اساس اندیشه سکولاریستی ماشینی بازگردانیده است، دقت نماییم؛ در می‌یابیم که این فرهنگ زمام را در دست گرفته تا زندگی انسان را بر اساس ماشین خالص مادی‌گرایی سر و سامان دهد. این فرهنگ انسان را از فطرت‌اش دور نموده و در نهایت فطرت و ماهیت او را نابود ساخته است تا انسانی بیگانه از انسانیت‌اش گردیده و از پروردگار آسمان‌ها که خالق کائنات، انسان و زندگی است روگردان شود و از فردوس وعده داده شده در آسمان‌ها که پاداش عمل نیکو در این زندگی است محروم گردد و به عبادت خدایان جدید و زمینی رو آورد و گاهی با لباس سکولاریزم و نوگرایی و گاهی هم با لباس پیشرفت تکنولوژی خودش را بیوشاند. این فرهنگ انسان را به فردوس زمینی وعده می‌دهد که در این صورت تمایلات، شهوات دیوانه کننده و تعظیم لذت‌ها او را رهبری می‌کند که در نهایت این دیدگاه و نگرش زمینی برایش زندگی تنگ، روح آشفته، فکری پوچ، سرگستگی و نادانی عمیقی را که بعد از آن از هیچ چیزی پروا نمی‌کند به میراث مانده است!

اگر بیش‌تر دقت کنیم، یک انقلاب فراگیر را علیه مفاهیم ثقافت و فرهنگ، توسط تهی ساختن

آیا تا بحال به سوی انسانی دیده‌ای که بعد از یک خواب طولانی چشمان‌اش را باز می‌کند و به جای این‌که خودش را در اتاق و بستر خواب‌اش ببیند، خودش را در داخل کابین هواپیمائی می‌یابد که با سرعت وحشتناکی به سوی مکانی نامعلوم در حرکت است؟ این هواپیما کرانه‌هایی را می‌پیماید که کوهها و گودالهای زیادی در زیر آن است؛ جاهایی که هیچ گاه آن‌ها را ندیده است و نمی‌شناسد، چه چیزی او را به این‌جا آورده است؟ و چرا؟ چه کسی او را وادار به نشستن در این هواپیما کرده است؟ چه زمانی این کار اتفاق افتاده است؟ چه سرنوشتی به تنهایی در انتظار اوست؟ و آیا هواپیما بخاطر رسیدن سالم به مقصد دارای سوخت کافی است؟ چه فکر می‌کنی که آیا امکان دارد این انسان ذهن‌اش را از پرداختن به سوال در مورد این همه اتفاقات باز دارد و اعصاب خود را در برابر این همه هیجان و رویارویی با چیزهایی که از آنها بی‌خبر است آرام نگه دارد؟

اگر در مورد تحولات خطرناکی که در نتیجه حاکمیت فرهنگ غرب در جهان به میان آمده و نیز تسلط فعلی این فرهنگ در جهان امروزی را بر بالای انسان‌هایی که فطرت و ساختارشان بر

پرسش ناکام گشتند». با وجود این که این پرسش با فکر انسان گره خورده و شرط اساسی برای درک سرشت و فطرت انسان می باشد تا انسان در خلاء فکری، اخلاقی و ناهنجاری های رفتاری واقع نشود. در یکی از برنامه های رادیویی "سی بی سی" کانادا، فیلسوف «لی ماکنتایر» مهمان گردید؛ کسی که دارای تجربه منحصر به فردی است، چنانچه او در ایستگاه قطار زیرزمینی در نیویارک، لوحه ای را نصب کرده بر روی آن چنین نوشت: «از فیلسوف بپرس!» و بعد از سپری شدن مدتی، یک زن حدوداً شصت ساله که تمامی ویژه گی های قاطعیت بر روی صورت اش نمایان بود توقف می کند، بالاپوش و شالی را که گردنش را با آن پیچانده بود از خودش دور می سازد و با جدیت می پرسد: من زنی هستم که در شصت مین سال زندگی ام قرار دارم، با دستمزد مناسبی از کارم تقاعد نموده ام، دارای درجه علمی ماستری هستم، خانواده ندارم و یک خانم طلاق شده می باشم و اخیراً بعد از سپری نمودن عمل جراحی خطرناکی که آثار آن در گردنم باقی مانده است از بستر مریضی برخاسته ام و می خواهم بدانم که در عمر باقی مانده ام چه باید بکنم؟ دلیلی می خواهم تا بخاطر آن زندگی کنم!

آیا پرسش این زن تو را به یاد زندگی خودت نمی اندازد؟ آیا دلیلی را که بخاطر آن زندگی می کنی می دانی؟ در طول عمر باقی مانده ات چه کارهایی باید انجام دهی تا عمر و زندگی ات معنای حقیقی پیدا کند؟ آیا حقیقت این نیست که زندگی های ما با مراحل حساسی پیچانده شده اند؟ چقدر آسان است که در تلاش یافتن این حقیقت باشی که همه ما بدون کدام هدف، بیداری و مطرح نمودن سوالات اساسی، غرق این زندگی شده ایم، منتظر تقاعد هستیم تا این که دریابیم آن زندگی عملی که اغلب وقت ما را در بر گرفته و جوانی و طراوت ما را از ما گرفته است و ما را در مسیر تولیدات کاری، ارتقاء وظیفوی، آسایش اقتصادی، خریداری کردن، رفتن به سفر و تعطیلی آخر هفته، دیدن قسمت آخر فیلم ها و دنبال کردن قهرمانان ورزشی و یا حتی تلاش بخاطر غلبه بالای مشکلات روانی

آن ها از هر نوع ارزش و معنویت مشاهده خواهیم کرد؛ انقلابی که همه ارزش های انسانی را که حیثیت نردبان را برای ارزش های اجتماعی، علوم، باورها، فنون، اخلاق، تقالید، فلسفه و سایر استعداد ها، قابلیت ها و عادات منحصر به فرد جوامع دارا هستند، سرکوب نموده و این مفاهیم و ارزش های عالی را به ارزش های مادی و منفعت زودگذر تغییر داده و مختص به افزایش تولید و مصرف، بازاریابی، فایده محض، افزایش پیهم کمیت کالاهای تجارتي و افزایش میزان تولید و مصرف به راه انداخته شده؛ نموده است؛ و این مادی گرایی به سرحدی پیش رفته است که اختراع یگانه وسیله رفع نیازمندی ها قرار گرفته است و انسان خودش به یک کالا و جنس تجارتي و یا هم وسیله بازاریابی برای ترویج کالاها و اجناس تجارتي که قیمت آن ها از ربع دینار بیشتر نیست مبدل گردیده است! این انقلاب جوامع را چنان تغییر داده است که به جای این که ساختار فرهنگی آن ها در نوع زندگی شان، ارزش های آن ها را تمثیل نماید؛ به جوامع مصرفی مبدل گشته اند و بعد از به میان آمدن انحطاط فکری در میان این جوامع چیزی از ثقافت و فرهنگ آن ها باقی نمانده است. انقلابی که برپایی آن عاملی برای افروخته شدن آتش نژاد پرستی، تفرقه، دشمنی و نابودی شده است و باعث به راه انداخته شدن جنگ ها در میان انسان ها و ریخته شدن خون هایی شده است که ابتدای آن معلوم و انتهایش نامعلوم است. و انسان ها چنان شیفته پیشرفت تکنولوژی شده اند که در عرصه ارزش های انسانی عقب گرد تندی داشته اند. علوم و تکنولوژی قادر به حل مشکلات جهان نبوده و توانایی تفسیر حقیقت هستی را ندارند و برای آنانی که از حقیقت هستی بی خبراند؛ چیزی به جز تردید، سرگشتگی، وحشت و موانع به بار نیاورده است، چنانچه فیلسوف فرانسوی مالرو "Malroux" می نویسد: «فرهنگ ما در جهان اولین فرهنگی بود که وقتی این پرسش مهم مطرح گردید که: "معنای زندگی چیست؟" پاسخ داد که: نمی دانم! و در طول چندین قرن تمام تلاش ها برای یافتن پاسخ به این

دارد و یا خیر؟ رابطه این خالق با کائنات چیست؟ چرا کائنات را خلق نمود؟ رابطه این خالق با من چیست؟ از من چه می‌خواهد؟ چگونه با او رابطه برقرار کنم؟ او را چگونه بر اساس حقیقت بشناسم؟ زندگی چگونه به وجود آمده است؟

عدم و وجود، زندگی و مرگ، فنا و جاودانگی و ... پریشانی عمیقی را تمثیل می‌کنند که پاسخ‌هایی را برای این پرسش‌ها و ماهیت این پرسش‌ها لازمی می‌سازند. یک ارزش فکری برای انسان ذات و علت وجود او را برایش تعبیر می‌کند، برای زندگی او معنا و ابعاد زیبایی می‌بخشد و برای انسان ارزشی را نصیب می‌کند که متناسب با وجودش باشد. یعنی او دارای نقش مرکزی در این زندگی است، بخاطر او نظام کائنات در نهایت پیچیدگی آفریده شده است و او بخاطر زندگی در کائنات آفریده شده است؛ پس هیچ معنایی برای انسان نخواهد بود اگر او معنای زندگی اش را نداند و همچنان وظیفه و نقش خودش را در این زندگی نداند و این که نداند بازگشت و انجام او به کجا خواهد بود! و بالاخره نداند چگونه این گره بزرگ را بگشاید!

این پرسش‌ها چیزی را بنام "گره بزرگ" شکل می‌دهند و پاسخ‌های این پرسش‌ها حل‌ست برای این گره بزرگ؛ پاسخ‌های که از آن‌ها ایمان منشأ می‌گیرد و انسان را از "نمی‌دانم" و از "انحطاط" آزاد می‌سازد تا به قله‌های "بیداری" عروج نموده و به جایگاه بلندی که توسط آن کرامت می‌یابد ارتقاء کند!

وابستگی حقیقی به فرهنگ اسلامی:

چنانچه معلوم است، اسلام در کنار شامل بودن‌اش بر مجموعه عقاید، عبادات، مطعومات، اخلاق، عقوبات، و معاملات که رابطه انسان را با پروردگارش، با خودش و با غیر خودش تنظیم می‌کنند. و حاوی مجموعه‌ای از احکام شرعی نیز می‌باشد که نظام زندگی را برای انسان شکل می‌دهد و از میان این احکام نظام‌های زندگی سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، قضاء و غیره به دست می‌آیند؛ همان نظام‌هایی که سلوک و رفتار فرد را

و سختی‌ها قرار داده است. تا این که دریابیم که تمامی این کارها- علاوه بر فواید و خساراتی که هریک از این موارد با خود دارند و همراه با اهمیت آن‌ها در زندگی ما- دلیل حقیقی که باید بخاطر آن‌ها زندگی کنیم نیستند و یا آن چیزهای نیستند که در این دنیایی که خلقت آن بر اساس یک نظم دقیق، استوار و خارق العاده صورت گرفته تا زندگی در آن ممکن شده و میزبانی برای این زندگی باشد و در آن این مخلوق هوشیار (انسان)؛ قادر به پرسیدن، کشف، فهمیدن و درک کردن قدم بگذارد. پس هرگاه این "اسرار ظریف" و آن‌چه که مسیر روشنی را برای انسان در سفر جوانی و ساختن یک آینده روشن و نظر مثبت بخاطر در پیش گرفتن یک زندگی راحت و آسوده به او می‌بخشد، اوج نگرفت؛ در این هنگام است که انسان با تمام قدرت و توان پریشی را که آن زن پرسیده بود می‌پرسد؛ در عمر باقی مانده‌ام چه باید بکنم؟! دلیلی که بخاطر آن زندگی می‌کنم چیست؟! در آن هنگام حافظه او را به عقب بر می‌گرداند تا بپرسد: آیا در طول زندگی گذشته‌ام بخاطر دلیلی که باید زندگی می‌کردم زندگی کرده‌ام؟ آیا زندگی‌ام را به صورت درست و لازم سپری نموده‌ام؟

پس قضیه در مورد تو چگونه است؟ در حالی که تو هم در سفری مانند سفر آن زن در این زندگی دنیا قرار داری! آیا اهمیت یافتن پاسخ به چنین پرسش‌ها را می‌دانی تا علت آمدنت در این زندگی را برایت واضح سازند؟ و این که چه کسی تو را به این جا آورده است؟ و این که بعد از این زندگی چه خواهد شد؟ و این که وظیفه تو در این زندگی چیست؟ و این که چرا به این زندگی آمده‌ای؟ آیا کائنات خدایی دارند؟ آیا این دشت‌ها، کوه‌ها، گودال‌ها، زمین، آفتاب، کهکشان‌ها و زندگی که بیان‌گر نظام‌های دارای نظم و دقت فوق العاده هستند و برخی از آن‌ها دارای پیچیدگی عجیبی می‌باشند و پیرامون تو قرار دارند، مخلوق برای خالق هستند و یا ازلی می‌باشند؟ و یا خود به خود به وجود آمده‌اند؟ آیا چیزی را که در این زندگی انجام می‌دهی ارتباطی با ما بعد خودش

طول تاریخ با یکدیگر در تقابل قرار داده و توسط یکدیگر دفع کرده است. همچنان اسلام از طریق یک سیستم فهم دقیق، معیاری برای نهضت و انحطاط این گروه‌ها و پاسبانی برای آن‌ها بعد از هر سقوط بوده است. این سیستم محکوم به قوانین و سنت‌های جهان هستی و ربانی بوده که کشف، تدبیر، فهم و تطبیق این نظام‌ها در زندگی روشی از روش‌های بندگی و تقرب به سوی الله سبحانه و تعالی و علتی برای عمل دوام‌دار بخاطر قرار گرفتن در جایگاه سیادت، رهبری و سرپرستی بشریت و پرداختن به ادای امانت است که به امت سپرده شده است. این روش و معیارها هرگونه خیال‌بافی، تصادف و خود بخودی و این‌که تحرک و نشاط جامعه تابع و تسلیم مجموعه از تجارب باشد؛ به صورت کلی رد نمود و به جای آن فکر اسلامی را با علم و وسایل تأیید شده با وحی مسلح ساخت و برای عقل بشری یک فرصت استثنائی را بخشید تا آزادانه در مسیر دانش، نوآوری و تولید قدم بردارد، بعد از آن‌که فکر اسلامی مجموعه‌ای کامل از ارزش‌ها، قوانین و معیارهایی که احکام مورد نیاز بخاطر آبادی زمین و تامین بهای خلافت انسان در روی زمین از آن‌ها استنباط می‌شوند را برایش ارائه نمود.

بدون شک اسلام، منبر و مدرسه معرفت بی‌مثالی را به نمایش گذاشت و همچنان برای امت یک هویت فرهنگی را با نقش و ارزش بزرگ آن آشکار ساخت و در کنار آن حامل نظام‌های ارزش‌مند و مفاهیم انسانی بی‌نظیری بود که از مرزهای نژاد، رنگ و طبقات مختلف انسانی عبور کرد؛ تا نظام زندگی برای انسان باشد که از احکام آن پیروی می‌کند، چه مسلمان باشد و یا ذمی، اسلام تراوی حق و عدالت را در جامعه به اعتبار این‌که رحمتی برای جهانیان است برپا می‌دارد و بشریت را با نظم، فرهنگ عالی، ارزش‌ها و نظام‌هایی که دارد رهبری می‌کند.

تنظیم و روابط جامعه را رهبری می‌کنند، تا این‌که اسلام به یک روش زندگی بی‌نظیر و یک تمدن متفاوت مبدل گشته است. ثقافت اسلامی ده‌ها نوع علوم نهایت بی‌نظیر و اساسی مانند: تفسیر، علوم قرآن، حدیث، فقه، اصول و زبان را با فروعات آن‌ها که اسلام را تشریح و معرفی می‌کنند به ارمغان آورده است. و از آنجایی که اسلام هویت فرهنگی، حالت خاصی روانی و وابستگی فرهنگی و تاریخی را شکل می‌دهد؛ عناصر خاص و عام را برای ملت‌ها و نژادهایی که به آن تسلیم شده و تابع آن گردیده‌اند، به وجود آورده است و با پیوند منحصر به فردی که نظیر آن در تاریخ وجود ندارد با زیر بنای عقیده اسلامی و شریعت بزرگوار آن گره خورده است تا اساسی برای امت واحد در برابر سایر امت‌ها باشد؛ بهترین امتی که برای هدایت مردم پدیدار شده است، حتی این فرهنگ اسلامی بالای ملت‌هایی که گه‌گاهی با این امت دشمنی آشکارا کرده‌اند نیز اثر گذاشته است! بدون شک عقیده اسلامی از قدرت نیرومندی بخاطر تحریک گروه‌های مخلص امت در جنگ‌های سرنوشت‌ساز برخوردار بوده است. عقیده اسلامی به مثابه خط مقدم و استوار مبارزه و دفاع دلاورانه از کرامت، هویت و حاکمیت امت و نیز سیادت احکام اسلام در میدان زندگی نقش ایفا کرده است؛ عقیده‌ای که در هر گوشه‌ای از جهان به حرکت درآمد و نظام سیاسی بی‌نظیری را به وجود آورد که حیثیت سپر محافظ را به خود گرفت که در عقب آن جنگ شده و به آن پناه برده می‌شود. و همچنان این عقیده شخصیت‌های بی‌نظیر، رهبران، علماء، مدارس فقهی و مراکز علمی بی‌شماری را به وجود آورد. عقیده اسلامی امت را چنان متحول ساخت که اسلام به عنوان یگانه رمز وحدت، مصدر قدرت، تمایز، سرپرستی بشریت و خوبی‌اش قرار گرفت و تا این‌که بعد نفسی و فکری امت محرکی برای جامعه در زمینه اصلاح آن بر اساس احکام شریعت اسلام باشد.

بدون شک اسلام منهجی‌ست برای ایجاد تحرک و نشاط در میان جوامع مختلف و این جوامع را در

"حل وسط و میانه‌روی" نیرنگی برای تعطیل نمودن احکام شرعی

مترجم: عبدالله دانشجو

نکن"، "باید مردم را آزاد گذاشت"، "اول خودت را محاسبه کن"، "تندرو نباش بلکه میانه‌رود باش"، "متعصب نباش"، "ترورست نباش"، "دینداری با خشونت نمی‌شود"، "دین آسان گرفته نه سخت"، "این نظریه دسیسه‌گرانه است"، "اسلام دین گذشت و صلح است"، "اسلام دین انسانیت است"، "این بنیادگرایی و عقب‌مانی است و امروزه مردم پیش‌رفت کرده‌اند، ما دیگر در عصر تخیلات نیستیم"، "اسلام دین اعتدال و حل وسط است" و سایر اصطلاحاتی از این دست. واقعیت این‌ست که چنین سخنانی، سخنان چندش‌آور و دلایل آن، دلایل پوچ و بی‌اساس و فتنه‌ها و نیرنگ‌هایی است که با دین الله سبحانه و تعالی صورت می‌گیرد و ممکن است کسانی را که به این اصطلاحات قناعت و اطمینان می‌کنند از دایره اسلام بیرون نماید و یا

هرگاه در مورد فریضه تطبیق احکام اسلام در واقعیت زنده‌گی مردم بحث صورت می‌گیرد، برخی از مسلمانان واکنش‌های گوناگونی از خود نشان می‌دهند؛ به گونه‌ی مثال زمانی که از فریضه کار سیاسی برای برپائی خلافت راشده یا بیرون راندن نفوذ کفار استعمارگر غربی از سرزمین‌های مسلمانان یا شرح و توضیح لزوم مقید بودن به احکام شریعت یا فریضه امر به معروف و نهی از منکر یا قطع دست دزد یا قضایای داغ مطرح در رسانه‌های غربی مانند کشتن همجنس‌گرایان و یا کشتن مرتدین و یا احکام مربوط به جهاد بحث و مناقشه صورت می‌گیرد، برخی از مسلمانان فوراً واکنش‌های متعددی از خود نشان می‌دهند، مانند این‌که می‌گویند: "تو هوس دینی داری"، "تو با دین تجارت می‌کنی"، "در زندگی دیگران دخالت

شریف نبوی را بدون هیچ‌گونه حرج یا تنفیری بپذیرد؛ زیرا عقیده اسلامی را اساس زنده‌گی خود پذیرفته، در غیر این صورت مانند یهود مورد لعنت الله سبحانه و تعالی قرار خواهد گرفت، طوری که الله سبحانه و تعالی می‌فرماید:

وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأَسْمَعُ وَأَنْظُرْنَا
لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَقْوَمَ وَلَكِنْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ
فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا

(النساء: ۶۶)

ترجمه: ولی اگر آنان می‌گفتند: شنیدیم و اطاعت کردیم و (سخنان ما را) بشنو و به ما مهلت بده؛ به نفع و صلاح ایشان بود و (با واقعیت سازگارتر و) درست‌تر، ولیکن خداوند آنان را به سبب کفرشان نفرین نموده است و لذا جز شمار اندکی ایمان نمی‌آورند.

واقعیت اینست که این‌ها مفاهیمی است که از عقیده‌ی جدائی دین از زنده‌گی نشأت گرفته و سپس وارد افکار مسلمانان گردیده است. مفکوره جدائی دین از زنده‌گی روی یک مفهوم اساسی و غلط استوار می‌باشد و آن این‌که هیچ حقیقت مطلق وجود ندارد، بلکه حقیقت همیشه نسبی است، بدین معنی که هر انسانی نزد خود به قناعتی رسیده و مجموع این قناعت‌ها از نظر خود فردی که آن را پذیرفته صحیح می‌باشد و به این ترتیب، تمام باورها صحیح بوده و همه برحق می‌باشد، حتی کسانی که بت، شیطان، حیوان و یا ماده را می‌پرستند. مفکوره سکولاریزم تا این حد وجود و دخالت الله در زنده‌گی را از یک دیگر جدا نموده و کفر و تمام انواع افکار شاذ و غیر انسانی را به رسمیت می‌شناسد، در حدی که میان ایمان و کفر و حق و باطل فرقی نمی‌گذارد! این در خصوص عقیده است، که همانا مفکوره اساسی در خصوص خلقت و وجود در این دنیا است، اما در خصوص زنده‌گی مشترک میان مردم در جهان، سکولاریزم از دخالت دین و تأثیرگذاری عقیده فرد روی زنده‌گی مشترک جهانی میان افراد بشر ممانعت می‌نماید.

تمام اعمال‌شان را هدر دهد و یا این‌که مستحق لعنت الله سبحانه و تعالی شوند، در صورتی که از تطبیق احکام ظاهر و معلوم شرعی آگاهانه انکار نمایند. الله سبحانه و تعالی می‌فرماید:

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ

(محمد: ۹)

ترجمه: این بدان خاطر است که چیزی را که خداوند فرو فرستاده است دوست نمی‌دارند، و لذا خدا کارهای (نیک) ایشان را هم باطل و بیسود می‌گرداند.

و می‌فرماید:

وَأَن اِحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ
وَاحْذَرُهُمْ أَن يَفْتِنُوكَ عَنْ بَعْضِ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ

(المائدة: ۴۹)

ترجمه: در میان آنان طبق چیزی حکم کن که خدا بر تو نازل کرده است، و از امیال و آرزوهای ایشان پیروی مکن، و از آنان برحذر باش که تو را از برخی چیزهایی که خدا بر تو نازل کرده است به دور و منحرف نکنند.

و می‌فرماید:

وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ
الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّى
وَنُصَلِّهِ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا

(النساء: ۱۱۵)

ترجمه: کسی که با پیغمبر دشمنانگی کند، بعد از آن که هدایت روشن شده است، و (راهی) جز راه مؤمنان در پیش گیرد، او را به همان جهتی که دوستش داشته است رهنمود می‌گردانیم و به دوزخش داخل می‌گردانیم و با آن می‌سوزانیم، و دوزخ چه بد جایگاهی است!

اصل اینست که انسان مسلمان تمام احکام ثابت شده‌ی شریعت اسلامی در قرآن کریم و سنت

طوری که فرد را وادار می‌کند باورهای شخصی خودش را کنار گذاشته و ذوب زنده‌گی مشترک و نظم و راه‌حلهایی شود که توسط نظام کفری و استعماری غرب طراحی گردیده و در حال حاضر به عنوان قدرت برتر جهانی بالای جهانیان تطبیق می‌گردد.

حالا پرسش اینست که چگونه ممکن است یک فرد مسلمان و موحد از این قناعت‌ها و باورها سخن به زبان آورده و بر اساس آن استدلال نماید؟ مگر نمی‌داند که این مفکوره‌ها به هدف تأمین منافع کفار و دور نگهداشتن مفاهیم اسلام از زنده‌گی طراحی گردیده؟ همین افکار گمراه‌کننده بسیاری از مسلمانان را به جایی رسانیده که در عدم پایبندی و تمسک به تطبیق شریعت الله سبحانه و تعالی اشکالی نمی‌بینند و زیر پا شدن محرمات الهی در ماحول خود را امری معمول و عادی می‌پندارند، هم‌چنین این افکار باعث گردیده فرد مسلمان در عدم تطبیق شدن احکام شرعی در میدان واقعیت زنده‌گی عادت نموده و آن را یک امر عادی برشمارد. فرد مسلمان زیر سایه‌ی نظام سکولارزم از حمل کننده قرآن و سنت و از خلیفه الله سبحانه و تعالی در زمین تبدیل به کسی شده که از نظر فکری جیره‌خوار و از نظر فرهنگی کاملاً محتاج و وابسته است، دیگر آن فطانت و کیاست مؤمن را ندارد تا میان حق و باطل فرق گذارد و عقیده عمیق و قاطع اسلامی را از نظام‌های اجتماعی به شمول افراد، گروه‌ها و دولت‌ها، جدا نماید. عقیده‌اش اسلامی است، اما امور زنده‌گی وی از فرهنگ سکولارزم و نظام سرمایه‌داری سرچشمه می‌گیرد، نظامی که ماده و منفعت را اساس و معیار سنجش اعمال قرار داده است. فرد مسلمان زیر فضای حاکمیت نظام سرمایه‌داری سکولارستی تبدیل به کسی شده که افکارش رنگارنگ و متناقض است، طوری که عبادات فردی را با تمام اشکال آن می‌پذیرد، اما در عین حال منکر این می‌شود که الله تعالی خالق انسان، زنده‌گی و جهان بوده و تنها اوست که حق قانون‌گزاری جهت‌دهی امور دنیا و آخرت مردم را دارد. مسلمانان این ارتباط میان عقیده و معیارهای

شرعی برای تمام افکار، اعمال و اشیاء را بعد از سقوط دولت‌شان تأمین کرده نمی‌توانند، ارتباطی که برای کامل شدن زنده‌گی اسلامی فرد مسلمان بسیار ضرور و حیاتی می‌باشد، زیرا حاکمیت تنها از آن الله سبحانه و تعالی است و اعتراف به بنده‌گی الله تعالی می‌طلبد تا فرد مسلمان به حکم شرعی متمسک شده و آن را در رفتار و گفتار خویش در تمام عرصه‌های زنده‌گی فردی و جمعی رعایت نماید. الله سبحانه و تعالی در این خصوص می‌فرماید:

إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

(یوسف: ۴۰)

ترجمه: فرمانروائی از آن خدا است و بس. خدا دستور داده است که جز او را نپرستید. این است دین راست و ثابت، ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.

اما سکولارهای کافر، لیبرال، کمونست و یا هر کسی که مفکوره‌ی غربی را حمل می‌کند نمی‌پذیرد که حاکمیت در تمام امور زنده‌گی تنها از آن الله سبحانه و تعالی است و به رسالت محمد صلی‌الله‌علیه‌وسلم تن نمی‌دهد، بلکه حتی نمی‌پذیرد که دین به زنده‌گی بشر ارتباط دارد و این در قرآن کریم ثابت است، طوری که کافر عبادت الله تعالی را چنان‌که الله خود می‌خواهد عبادت نمی‌کند در حالی که فرد مؤمن طبق فرمان الله، او تعالی را عبادت می‌کند، یعنی اوامر او را انجام می‌دهد و از نواهی وی دوری می‌جوید و دیگران را امر به معروف و نهی از منکر می‌کند و این همان چیزی است که کافر به خاطر آن از مؤمن نفرت دارد و کفار با جدائی انداختن‌شان میان دین و زنده‌گی و کفر ورزیدن‌شان به حق بدترین مردم به شمار می‌روند. الله سبحانه و تعالی می‌فرماید:

قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ * لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ

(الکافرون: ۲۰۱)

ترجمه: بگو: ای کافران! آنچه را که شما (بجز خدا)

درد. مسلمانان این ارتباط میان عقیده و معیارهای

می‌پرستید، من نمی‌پرستم.

و می‌فرماید:

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ

(البینة: ۶)

ترجمه: مسلماً کافران اهل کتاب و مشرکان، جاودانه در میان آتش دوزخ خواهند ماند! آنان بدون شک بدترین انسانها هستند.

احکام اسلام همواره ثابت و شریعت آن ربانی و تام، منهج آن کامل و احکام آن تا روز قیامت قابل تطبیق و برای هر زمان و مکانی مناسب است. عقیده اسلام نسبی نبوده و هرگز شک و گمان در آن راه ندارد، بناءً می‌تواند اساسی مستحکم و قاعده فکری قوی و استواری باشد که احکام مخالف و موافق با هر نظمی از نظم‌های زنده‌گی از آن سرچشمه گیرد. با تطبیق شدن چنین عقیده و نظامی در زنده‌گی انسان‌ها، الله سبحانه و تعالی از آنان راضی شده و عبودیت برای اوتعالی جامه عمل می‌پوشد و زمینه سعادت واقعی بشر در دنیا و آخرت فراهم می‌گردد. الله سبحانه و تعالی می‌فرماید:

الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا

(المائدة: ۳)

ترجمه: امروز دین شما را برایتان کامل کردم و نعمت خود را بر شما تکمیل نمودم و اسلام را به عنوان آئین خداپسند برای شما برگزیدم.

و می‌فرماید:

قَالَتْ رُسُلُهُمْ أَفِي اللَّهِ شَكٌّ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

(ابراهیم: ۱۰)

ترجمه: پیغمبرانشان بدیشان گفتند: مگر درباره

وجود خدا، آفریننده آسمانها و زمین، بدون مُدِل و نمونه پیشین، شک و تردیدی در میان است؟

آن عده از مسلمانانی که از قانون‌گزاری پروردگار عالمیان سر بر می‌تابند، این عملکردشان غیر قابل قبول بوده و با زنده‌گی سخت و پر مشقتی دست و پنجه نرم خواهند نمود. برای فرد مؤمن شایسته نیست که از پایبندی خویش به احکام الله سبحانه و تعالی احساس شرمندگی کند و یا احکام اسلام را بر محور دیدگاه شخصی خودش و یا هر انسانی بچرخاند و باید که از ارتکاب معاصی و گمراهی برحذر باشد، زیرا الله سبحانه و تعالی او را مورد بازپرس قرار خواهد داد. هرگز شایسته یک مسلمان نیست که به آنانی که به الله و رسولش صلی‌الله‌علیه‌وسلم کفر می‌ورزند حق قانون‌گزاری را بدهد، از عائشه رضی الله عنها روایت است که رسول الله صلی‌الله‌علیه‌وسلم فرمود:

«مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا فَهُوَ رَدٌّ».

(رواه البخاري ومسلم)

ترجمه: هرگاه کسی عملی را انجام دهد که بر اساس امر ما (اسلام) نباشد مردود است.

همچنین الله سبحانه و تعالی می‌فرماید:

وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى

[طه: ۱۲۴].

ترجمه: و هرکه از یاد من روی بگرداند، زندگی تنگ خواهد داشت؛ و روز رستاخیز او را نابینا گرد می‌آوریم.

و می‌فرماید:

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا

(الأحزاب: ۳۶)

ترجمه: هیچ مرد و زن مؤمنی، در کاری که خدا

و پیغمبرش داوری کرده باشند، اختیاری از خود در آن ندارند. هرکس هم از دستور خدا و پیغمبرش سرپیچی کند، گرفتار گمراهی کاملاً آشکاری می‌گردد.

بسیاری از مسلمانان در حال حاضر به دلیل عدم وجود ارتباط لازم میان عقیده‌ی اسلامی‌شان و میان چگونگی زندگی که به سر می‌برند و روابط و امور خویش را در نبود حاکمیت قانون الهی بر اساس آن نظم می‌دهند، نماز می‌خوانند، روزه می‌گیرند، اما در عین حال خواستار تطبیق نظام دموکراسی غربی در امور زندگی خویش شده و از غربیان الگو می‌گیرند و محو پیشرفت علمی آنان می‌شوند، در نتیجه خواهان برگرفتن قوانین کفری سکولاریستی ساخت دست بشر شده و از صدها مصیبت ناشی از بی‌پروائی، فجور، فحشا و انحرافات اخلاقی زندگی "آزاد" غربی چشم‌پوشی می‌کنند و درد و رنج بی‌شماری را که زن غربی در امریکا و اروپا متحمل می‌شود اوج پیشرفت و سعادت می‌نامد! بلکه حتی در مواردی برخی از مسلمانان به نیابت از الله سبحانه و تعالی و رسولش صلی‌الله‌علیه‌وسلم در برابر کفار در مورد به گمان خودش- "درنده‌خویی" احکام اسلام معذرت خواهی می‌کنند و دیدگاه سکولاریستی سرمایه‌داری را توجیه می‌کند و دلایل شرعی، آیات، احادیث و اجتهاد را نادیده می‌گیرند و از تاریخ بزرگ اسلام و امکان بیداری مجدد مسلمانان چشم‌پوشی می‌کنند و بعید می‌شمارند که سیرت رهبران و حکام بزرگ اسلام را بتوان مجدداً زنده نمود، رهبرانی که بر منهج رسول الله صلی‌الله‌علیه‌وسلم و اصحاب بزرگوارش حرکت نموده‌اند، همان کسانی که خلافت را پس از وی برپا داشتند، رهبرانی چون عمر بن عبدالعزیز، هارون الرشید، سلطان فاتح و عبدالحمید. در مورد علمای بزرگ مسلمانان، مانند بخاری و ابن تیمیه رحمهما الله شک و تردید نموده و دین خویش را از علمای درباری و یا شیوخ متصوفین می‌گیرند، همان کسانی که خائنانه در برابر تطبیق احکام غیر اسلام توسط حکام سکوت اختیار نمودند و صدای‌شان

را در برابر تطبیق قوانین و توافق‌نامه‌های وضعی غربی بلند نکردند و در برابر ظلم، قتل، جنگ‌های استعمارگرانه و قتل عام و گرسنگی مردم ساکت ماندند و سیاست‌های استعمارگران غرب کافر را که هنوز جابراجه بالای مسلمانان تطبیق می‌شود خاموشانه پذیرفته‌اند و به‌غارت رفتن سرمایه‌های مسلمانان، فساد گسترده، عدم رعایت امور مردم در سرزمین‌های اسلامی را نادیده گرفته و به کسانی پناه برده‌اند که در امانت‌ها خیانت کرده و در رسانه‌ها برای این گمراهی‌ها بازاریابی می‌نمایند و سعی می‌کنند اسلام را جانی و مسلمانان را شیطان صفت جلوه دهند. کار و تلاشی را که مسلمانان در استجابت به اوامر الله در خصوص برپایی مجدد دولت خلافت راشده که اسلام سیاسی، اقتصادی و اجتماعی، تعلیم و تربیه و خدمات انجام می‌دهند طوری جلوه می‌دهند که انگار جنایت خطرناکی است که سعی دارد مردم را به جانب هلاکت سوق دهد. طوری جلوه می‌دهند که انگار به‌غارت رفتن سرمایه‌های مسلمانان و سکومت مرگ‌بار حکام خائن و مزدور در برابر این واقعیت فاسد یک امر غیر قابل‌گریزی است که توسط الله بالای جهان قضا شده و هرگاه خودش بخواهد آن را برطرف خواهد نمود و یگانه مکلفیت مردم این‌ست که دعاء کنند. همچنین احکام شرعی مربوط به نظام اقتصادی اسلام به دلیل شایعه پراگنی دستگاه‌هایی مانند صندوق بین‌المللی پول، گسترش دالر، قیمتی‌ها و قرضه‌های سودی تبدیل به احکامی ضمنی گردیده، همچنان مسأله تعدد ازواج بهانه‌ای برای زیر پا نمودن کرامت زن و شکنه آن شده و جهاد تبدیل به "عملیات ترورستی" و سرانجام این‌که فرد مسلمان از احکامی مانند کشتن مرتد و احکام میراث زن - که ادعا می‌شود اسلام در آن در حق زن ظلم نموده - احساس شرمندگی می‌کند، لباس شرعی را نشانی از "عقب‌مانی" دانسته و تغییر آن را جایز می‌شمارد و آن را این‌گونه توجیه می‌کند که "ایمان در قلب است و به نیت فرد ارتباط دارد". همه این واقعیت‌ها تنها به این ادعا صورت می‌گیرد که انگار احکام اسلام دیگر قابلیت تطبیق

حق الله بر بنده است تا آن که بمیرد. الله سبحانه و تعالی می فرماید:

**قُلْ إِنْ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ
الْعَالَمِينَ * لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ
الْمُسْلِمِينَ**

(الأنعام: ۱۶۲-۱۶۳)

ترجمه: بگو: نماز و عبادت و زیستن و مردن من از آن خدا است که پروردگار جهانیان است. خدا را هیچ شریکی نیست، و به همین دستور داده شده‌ام، و من اولین مسلمان هستم.

و می فرماید:

وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّى يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ

(الحجر: ۹۹)

ترجمه: و پروردگارت را پرستش کن تا مرگ به سراغ تو می آید.

اما جای تعجب نیست که فرد مسلمان زیر سایه واقعیت فاسد موجود در جهان تبدیل به انسانی متناقض و دو پهلو شود و در عین حال به وحدانیت الله و رسالت محمد صلی الله علیه و سلم اقرار نماید، زیرا به دلیل وجود حکام خاین و ستمگر موجود در حال حاضر، احکام کفری و قوانین آن بالای این فرد مسلمان تطبیق می گردد؛ طوری که سودخواری، چپاول سرمایه‌ها، حق مردم را به ناحق خوردن، جنایت‌های بی‌شمار، فحشا و کشتار بی‌گناهان در سرزمین‌های مسلمانان دیگر تبدیل به امری معمول و طبیعی گردیده و دلیل اصلی آن همانا حکم بغیر ما أنزل الله است. این جدائی میان افکار عقیدوی و رفتار افراد نتیجه حتمی واقعیت موجود است، واقعیتی که فرد مسلمان در آن وادار می شود بر اساس نظام‌ها و قوانین غیر اسلامی حیات به سر برد. این طرز تفکر "تفکر مسلمان معتدل و میانه‌رو" تفکری است که حکومت امریکا آن را طراحی نموده و با استفاده از جنگ فرهنگی غرب در سرزمین‌های مسلمانان به شمول عرصه‌های تعلیمی و تربیتی،

در عصر "تجدد و مدرنیته" و نظم نوین جهانی را ندارد، در حالی که اصل اینست که فرد مسلمان باید عداوت و دشمنی خویش نسبت به مفکوره غربی که به سوی کفر و الحاد فرا می خواند را با صراحت اعلان نماید، چنانچه الله سبحانه و تعالی می فرماید:

فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ

(غافر: ۱۴)

ترجمه: اکنون که چنین است، خدا را به فریاد بخوانید و عبادت و طاعت را خاص او بدانید، هر چند که کافران دوست نداشته باشند.

یک بار دیگر تکرار می کنیم که عقیده‌ی اسلامی حقیقت مطلق بوده و این حقیقت از منظر مسلمانان همانا وجود الله واحد و احدی است که جن و انس را برای عبادت خود آفریده، عبادتی که با پیروی نمودن از احکام و فرامین وی جل جلاله به عنوان افراد، جوامع و دولت جامه عمل می پوشد و این حق اوتعالی بالای بنده‌گان وی می باشد، اوتعالی می فرماید:

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

(الذاریات: ۵۶)

ترجمه: من پریها و انسانها را جز برای پرستش خود نیافریده‌ام.

در کتاب‌های بخاری و مسلم به روایت معاذ رضی الله عنه چنین گفته شده که معاذ گفت: من در مسیری با رسول الله صلی الله علیه و سلم همراه بودم و در سوار شدن چهارپایی با یکدیگر نوبت داشتیم که رسول الله صلی الله علیه و سلم خطاب به من فرمود: «ای معاذ! آیا می دانی حق الله بر بنده‌گان اش و حق بنده‌گان بر الله چیست؟»، گفتم الله و رسول اش داناتراند. فرمود: «حق الله بر بنده‌گان اینست که او را عبادت کنند و هیچ چیزی را به او شریک نیاورند و حق بنده‌گان بر الله اینست که آنانی را که چیزی را به او شریک نمی آورند عذاب نکند». پس عبادت تمام عرصه‌های زنده‌گی را در بر می گیرد و این

"شبکه‌های میانه‌روی" را طراحی نماید، شبکه‌هایی که به اسلام "سنتی" یا "تصوفی" باور داشته باشد، همان اسلام سنتی که هیچ‌گونه ضرری به منافع امریکا ندارد، به ویژه در اطراف جهان اسلام "آسیا و اروپا". غربی‌ها و شماری از مسلمانان مزدور و دنباله رو غرب نقاط خاصی را وضع نموده‌اند که بر اساس آن مسلمانان را به "مسلمان تندرو" و "مسلمان میانه‌رو" تقسیم می‌نمایند و این تقسیمات را بر مبنای موقف‌گیری هر یک از مسلمانان در برابر قضایایی انجام می‌دهند که برای غرب تهدید به شمار می‌رود، طوری که؛ مسلمان تندرو خواستار برگشتن دولت خلافت بوده و مسلمان میانه‌رو برعلیه آن می‌باشد، تندرو با تطبیق شریعت موافق است و میانه‌رو مخالف، تندرو با تطبیق برخی از احکام شریعت مخالف بوده و خواستار تطبیق کامل آن می‌باشد اما میانه‌رو اصلاحات عام در احکام شریعت را که با اساسات قرآن همخوانی داشته باشد تأیید می‌کند، اساساتی مانند عدالت، انصاف، مهربانی، محبت و شرافت انسانی به شرط آن‌که با عرف و واقعیت‌های جهان معاصر مطابقت داشته باشد که همان روش غربی است. پس مسلمانان میانه‌رو با تطبیق شدن قوانین وضعی غرب مشکلی ندارند و این را هم نمی‌پذیرند که قوانین اساسی سرزمین‌های‌شان تنها بر اساس رهبری شریعت ساخته شود و این ادعای خویش را با دلایل پوچ

رسانه‌ها و نیرنگ‌ها و دسیسه‌های سیاسی که توسط حکام خائن و سفارت‌های جنایت‌کار عملی می‌نماید. این واقعیت بسیار واضح و روشنی است که در چندین گزارش امریکائی مانند گزارش سازمان راند به وضوح دیده می‌شود، سازمان تحقیقاتی/ پژوهشی که توسط ادارات نظامی امریکا حمایت شده و بودجه سالانه آن حدوداً ۱۵۰ میلیون دالر می‌رسد. گزارش سازمان راند در این خصوص، که در ۲۱۷ صفحه منتشر گردیده، نه تنها افکار جدیدی را برای چگونگی تعامل با مسلمانان و تغییر دادن باورها و فرهنگ‌شان در داخل و زیر نام "اعتدال و میانه‌روی" به مفهوم امریکائی مطرح می‌نماید و نه تنها تجربه‌های گذشته در تعامل با کمونیسم را جهت استفاده از آن در جنگ برعلیه اسلام و مسلمانان و ساختن مسلمانان میانه‌رو بازگو می‌نماید، بلکه این گزارش صفات و ویژگی‌های این "میانه‌روان" مورد نظر را به دقت تمام و حیرت‌آوری تذکر داده و خواستار همکاری با آنان می‌شود؛ طوری که آنان را لیبرال‌ها و سکولارهای وابسته به غرب معرفی می‌نماید که در اصل به شریعت اسلام ایمان ندارند و سپس برای تشخیص دقیق این‌که آیا فلان شخص واقعاً "میانه‌رو" هست یا خیر، ده نکته و ویژه‌گی را بر اساس معیارهای امریکائی یاد آور می‌شود و در نهایت نقشه‌هایی را برای اداره حکومت امریکا پیشنهاد می‌کند تا بر اساس آن چنین

دو طرف محترم است "مصالحه اسلام با غرب" به پیش می‌برد، طوری که انگار مشکل اصلی در اسلام است و باید دیدگاه‌های دو طرف را به هم نزدیک نمود تا بشریت زنده‌گی مشترک و سعادت‌مندی در کنار هم داشته باشند، در حالی که این غرب است که سرنوشت بشریت را در قبضه خود قرار داده، انسان‌ها را به گونه مدرنیته به بنده‌گی خود گرفته، سرمایه‌های عام را به غارت می‌برند و اجازه هیچ‌گونه تصمیمی را به آنها نمی‌دهند و از دولت‌داری و زنده‌گی در قالب امت واحد آنان را محروم کرده اند، بلکه حتی در مواردی آنان را از اساسات اسلام نیز دور نگه داشته اند.

تلخ‌تر و دردناک‌تر از همه این‌که علماء "سازش‌گر و میانه‌رو"ی وجود دارد که آن همه دسیسه و نیرنگ و جنایت کفار را توجیه نموده و نصوص شرعی را مطابق آن تأویل می‌کنند و مردم را از فهم درست عقیده اسلامی منحرف می‌نمایند. دلایلی از قرآن کریم برای توجیه این گمراهی‌ها آورده و آن را لباس اسلامی می‌پوشانند، از جمله می‌توان به این فرموده الله سبحانه و تعالی اشاره نمود:

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ

(البقرة: ۱۴۳)

ترجمه: و بیگمان شما را ملت بهتر و عادل‌تری قرار دادیم تا گواهانی بر مردم باشید.

این آیت شریفه را این‌گونه توجیه می‌کنند که انگار اسلام دین سازش‌گر و میانه‌روی است که دیدگاه غرب در مورد اسلام را می‌پذیرد، در حالی که در تفسیر ابن کثیر در مورد این آیت چنین گفته شده: «منظور از "وسط" در این‌جا همانا برگزیده شده و بهترین است، چنان‌که گفته می‌شود: قریش از نظر نسب و سرزمین، قوم وسط‌ات، یعنی بهترین است. رسول الله صلی‌الله‌علیه‌وسلم در میان قوم‌اش وسط بود، یعنی از نظر نسب،

و بی اساسی پوشش می‌دهند و آن، این‌که قوانین اساسی مذکور با مقاصد اصلی شریعت مخالفت ندارد. مسلمان میانه‌رو تمام ادیان را با یکدگر برابر می‌داند و نیازی به پیروی گام به گام سنت رسول الله صلی‌الله‌علیه‌وسلم نمی‌بیند و با تطبیق شدن نظام دموکراسی مخالف نبوده، با کشتن مرتدین مخالف است، از مساوات غربی میان زن و مرد حمایت می‌کند، با آن عده از احکام اسلام که مربوط به روابط مرد و زن می‌گردد مخالف است مانند قیمومیت "سرپرستی" امور منزل توسط مرد، اطاعت زن از مرد، تعدد ازدواج، حاکمیت غرب کافر و استعمارگر بالای سرزمین‌های مسلمانان را می‌پذیرد، با جریان‌های لیبرال مخالفتی ندارد و جهاد را خشونت و غیر موجه می‌خواند اما مسلمان تندرو در تمام این امور بر خلاف مسلمان میانه‌رو عمل می‌کند.

(برای معلومات بیشتر به گزارش سال ۲۰۰۷ سازمان راند زیر عنوان «ساختار شبکه‌های اسلامی میانه‌رو» مراجعه شود).

مسلمان تندرو کسی است که منهج الله و رسول‌اش صلی‌الله‌علیه‌وسلم را دنبال می‌کند (عموم مسلمانان).

و مسلمان میانه‌رو و خواستار حل وسط کسی است که اسلام را از عینک غرب می‌بیند (مزدوران غرب).

بناءً مسلمانی که در ایمان خود اخلاص دارد باید بداند که غرب به سرکرده‌گی امریکا سعی دارد مسلمانان را در قالب خاصی مطابق پالیسی و نقشه‌های خود قرار دهد و آنان را نا آگاهانه به مسیر مورد نظر خود سوق دهد، از آنان ابزار و بوق ساخته و به سان "ریموت کنترل" به نیابت از خود در جنگ بر علیه اسلام به کار می‌گیرد. این طرح و برنامه‌ای است که در گوشه و کنار مناطق مختلف سرزمین‌های اسلامی عملی می‌گردد، سرزمین‌هایی که غرب استعمارگر و کافر آن را به دولت‌های کوچک تقسیم نموده. غرب این برنامه شوم خویش را به بهانه‌هایی چون تجدید خطاب دین، گفتگوی ادیان، میانه‌روی، حل وسط، آراء

ترجمه: رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمود: ملائک شاهدان الله در آسمان اند و شما شاهدان الله در زمین.

از آن‌چه در خصوص کلمه "وسط" تا کنون گفته شد، روشن می‌شود که معنای وسط در زبان عرب و در نصوص شرعی همانا "برگزیده شده، عادل و فضیلت" است و این‌که الله سبحانه و تعالی امت اسلامی را امت وسط قرار داده به این معنی است که اوتعالی این امت را با اختصاص دادن کامل‌ترین شریعت‌ها، استوارترین مناهج و روشن‌ترین مذاهب مورد لطف و عنایت خویش قرار داده و قطعاً به این معنا نیست که امتی میان دو امت یا میان خیر و شر یا میان سرمایه‌داری و کمونستی و یا میان اسلام و ایمان و شرک. با دقت نمودن در آیت فوق در خواهیم یافت که صفت "وسط"، صفتی برای امت است و نه برای اسلام تا بتوان از آن اسلام "سازش‌گر یا میانه‌رو" را از اسلام "تندرو یا بنیادگرا و یا ترورست" جدا نمود!

بدون شک اصطلاحاتی مانند "سازش‌گر و میانه‌رو" در زبان مطبوعات امروز و فرهنگ و افکار برخی از مردم، معنی خطرناک و دسیسه‌گرانه‌ای بر علیه مسلمانان دارد که به صراحت به جانب تحریف اسلام و تغییر دادن آن به دین دیگری مطابق خواست و رضایت غرب کافر و استعمارگر به رهبری امریکا فرا می‌خواند. سازش و میانه‌روی از نظر آنان؛ کوتاه آمدن از آن عده از احکام اسلام معنی می‌دهد که با منافع غرب در سرزمین‌های اسلامی همخوانی ندارد، مانند نظام حکومت‌داری در اسلام، نظام اقتصادی در اسلام، نظام اجتماعی در اسلام و قانون اساسی و مناهج تعلیمی و تربیتی از نظر اسلام که چنین تصور و باوری در حقیقت کفر است و نه میانه‌روی، الله سبحانه و تعالی می‌فرماید:

وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ

(البقرة: ۱۲۰)

ترجمه: یهودیان و مسیحیان هرگز از تو خوشنود

شریف‌ترین‌شان بود. هم‌چنین "صلاة الوسطی" که منظور از آن همانا بهترین نمازهاست که نماز عصر است و این در صحاح سته و سایر کتب ثابت است. منظور از این‌که الله سبحانه و تعالی امت اسلامی را "امت وسط" قرار داد، این‌ست که آن را با کامل‌ترین شریعت‌ها، استوارترین مناهج و روشن‌ترین مذاهب مورد لطف و عنایت خویش قرار داد، چنان‌چه فرمود:

وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ هُوَ اجْتَبَاكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مِّلَّةَ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ هُوَ سَمَّاكُمُ الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلُ وَفِي هَذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيداً عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلَىٰ وَنِعْمَ النَّصِيرُ

(الحج: ۷۸)

ترجمه: و در راه خدا جهاد و تلاش کنید آن گونه که شایسته جهاد و بایسته تلاش در راه او است. خدا شما را برگزیده است و در دین کارهای دشوار و سنگین را بر دوش شما نگذاشته است آئین پدرتان ابراهیم است. خدا شما را قبلاً (در کتابهای پیشین) و در این (واپسین کتاب) مسلمین نامیده است تا پیغمبر گواه بر شما باشد و شما هم گواه بر مردمان باشید. پس نماز را بخوانید و زکات مال به در کنید و به خدا چنگ زنید که سرپرست و یاور شما او است، و چه سرور و یاور نیک و چه مددکار و کمک‌کننده خوبی است!

گفت: "وسط" یعنی عدل که فراخوانده می‌شوید و به بلوغ شهادت می‌دهید و من بر شما شهادت می‌دهم. امت وسط همان امت عادل است تا بتواند بر اساس عدالت خویش بالای سایر مردم شهادت دهد و می‌دانیم که شاهد باید عادل باشد، در حدیث صحیح گفته شده:

«.. فَقَالَ النَّبِيُّ " الْمَلَائِكَةُ شُهِدَاءُ اللَّهِ فِي السَّمَاءِ، وَأَنْتُمْ شُهِدَاءُ اللَّهِ فِي الْأَرْضِ »

می‌فرماید:

نخواهند شد، مگر این که از آئین ایشان پیروی کنی .

ترجمه: و اگر در چیزی اختلاف داشتید آن را به خدا (با عرضه به قرآن) و پیغمبر او (با رجوع به سنت نبوی) برگردانید.

بشریت اینک که در اوج دسیسه‌ها، بیماری‌های واگیر و مصیبه‌های بی‌شمار به سر می‌برد باید به محاسبه خود پرداخته و به نصیحت‌های مخلصین و آنانی که به دستور الله سبحانه و تعالی لبیک گفته و شبانه روز برای برپائی خلافت راشده به طریقه رسول الله صلی‌الله‌علیه‌وسلم سعی و تلاش می‌ورزند، گوش فرا دهند، زیرا راه نجات بشریت تنها و تنها در گوش دادن و عملکردن به این نصیحت‌هاست و بس، الله سبحانه و تعالی می‌فرماید:

فَقَرُّوا إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ * وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ
(الذاریات: ۵۰-۵۱)

ترجمه: به سوی خدا بشتابید. من بیم‌دهنده آشکاری از سوی او برای شما هستم. با خدا، معبود دیگری را انباز مسازید. من بیم‌دهنده و بیانگر از سوی خدا برای شما می‌باشم.

الله سبحانه و تعالی همان کسی است که برای رسیدن به آن واقعیت از اوتعالی درخواست کمک نموده و بر او توکل می‌کنیم.

وَلَا يَزَالُونَ يُقَاتِلُونَكُمْ حَتَّى يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ إِنِ اسْتَطَاعُوا

(البقرة: ۲۱۷)

ترجمه: پیوسته با شما خواهند جنگید تا اگر بتوانند شما را از آئینتان برگردانند.

باید یاد آور شد که پیوند دادن عقیده اسلامی با نظام‌های جامعه و تطبیق نمودن احکام شرعی در تمام عرصه‌های زنده‌گی به گونه عملی، هرگز ممکن و میسر نخواهد بود مگر از طریق برپا نمودن دولت خلافت راشده که همانا کیان سیاسی و اجرائی اسلام می‌باشد. در نظام حکم اسلامی، رهبری و قیادت مطلقاً از آن شریعت است و اساس قانون آن، تنها و تنها عقیده اسلامی است و بس و منابع و مصادر قوانین در آن تنها و تنها قرآن کریم، سنت رسول الله و چیزهایی است که این دو به آن ارشاد نموده اند. حاکم مسلمانان مکلف است تمام احکام الله سبحانه و تعالی و رسول وی صلی‌الله‌علیه‌وسلم را تطبیق و اجرائی نماید. این تنها دولت خلافت راشده است که امت اسلامی را از این واقعیت تلخ آن بیرون نموده، از آن امتی واحد می‌سازد و نفوذ غرب را با تمام اشکال فرهنگی، رسانه‌ای، نظامی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی آن از سرزمین‌های اسلامی قطع خواهد نمود و این زمانی ممکن خواهد شد که تمام قضایای زندگی مردم و تمام امور، معالجات و تنظیمات بشریت به شریعت الله سبحانه و تعالی واگذار شود، همان الهی که خالق بشر، زنده‌گی و کائنات است، اوتعالی می‌فرماید:

**فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ
إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ**

(النساء: ۵۹)

انکه تایینه

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ

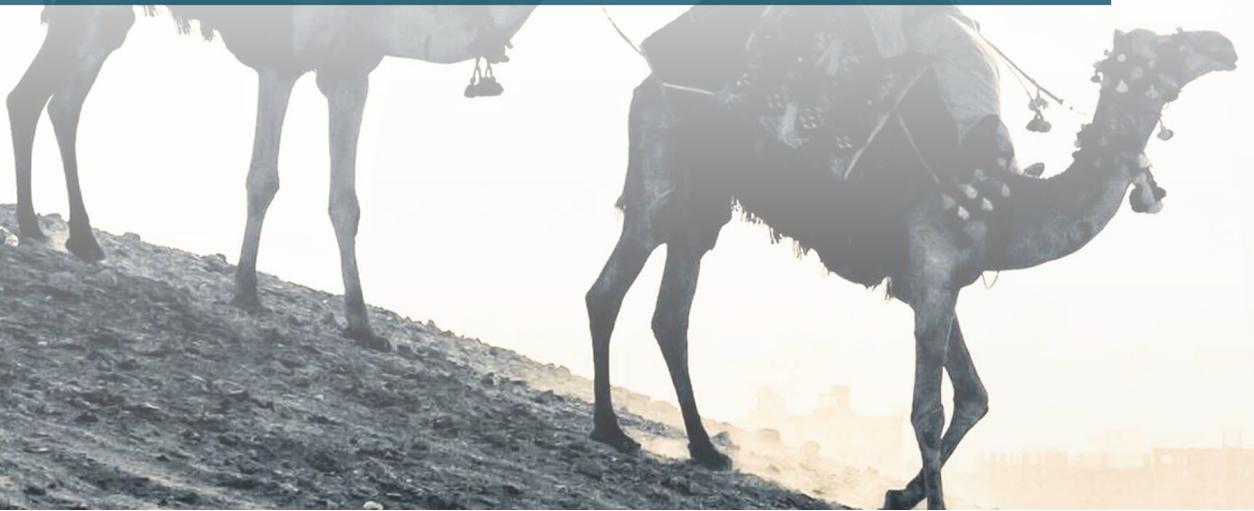
أَلْءَاخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا [٣٣:٢١]

سرمشق و الگوی زیبائی در پیغمبر خدا برای شما است. برای کسانی که امید به خدا داشته، و جویای قیامت باشند، و خدا را بسیار یاد کنند.

آخرین انقلاب آسمانی ۲۳ سال زمان برد تا تاریخ جهان را دگرگون ساخت

این رساله (مینی بوک) را به شکل سافت از سایت انترتی امت
پرودکشن به دست آورده میتوانید

www.ummatproduction.com

از ابوهریره رضی الله عنه روایت است که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند:
كَانَتْ بَنُو إِسْرَائِيلَ تَسُوسُهُمُ الْأَنْبِيَاءُ، كُلَّمَا هَلَكَ نَبِيٌّ خَلَفَهُ نَبِيٌّ، وَإِنَّهُ لَا نَبِيَّ بَعْدِي، وَسَيَكُونُ خُلَفَاءُ فَيَكْتُمُونَ
بنی اسرائیل را پیامبران رهبری می کردند. هرگاه پیامبری فوت می کرد، پیامبری دیگر جانشین او می شد.
ولی بعد از من پیامبری نخواهد آمد؛ البته پس از من خلفای بسیاری می آیند.

صحابه گفتند: ای رسول خدا، به ما چه دستور می دهی؟ فرمودند:

أَوْفُوا بِبَيْعَةِ الْأَوَّلِ فَالْأَوَّلِ، ثُمَّ أَعْطُوهُمْ حَقَّهُمْ، وَاسْأَلُوا اللَّهَ الَّذِي لَكُمْ، فَإِنَّ اللَّهَ سَأَلَهُمْ عَمَّا اسْتَرْعَاهُمْ
شما به ترتیب با هرکس که بیعت کردید، به بیعت خود وفا نمایید و سپس حق آنها را به جا بیاورید؛ و
حق تان را از الله بخواهید، زیرا الله ایشان را درباره ی زبردستان و حقوق آنها بازخواست خواهد کرد.

متفق علیه